

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVII.

CHICAGO, 15. LISTOPADU 1905.

Číslo 11.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Co jest lepší, jestli se napíše o některém sboru našem, že zůstal věren svým zásadám a prapor pokroku, volnosti a svobody hrdě třímá i nedá mu padnouti, aneb že ve sboru tom pilně se evičí, také sestry se tuží a dorost v počtu utěšeném prospívá, co zatím výbor přednáškový takový, aneb jiný vhodný pořad připravuje na nynější delší večery.

Škoda, že nebylo udáno v minulém čísle Sok. Am., který to list v Čechách vycházející pozastavil se takovým drsným způsobem nad tím, že tajemníkem N. J. S. jest — žid a při tom nám radí, abychom si "trochu té svobodomyšlnosti vypůjčili od bratří v Čechách, kde prý žid ani za člena přijat není". — My takové úzkoprsé svobodomyšlnosti nerozumíme — a rozuměti nechceme! My v Americe netážeme se nikoho, jaké jest národnosti, jakého jest vyznání — tážeme se na prvním místě jakým je člověkem a odpověď na tuto otázku nám postačí úplně. Diví-li se sokolové v Čechách, že sokolům-židům svěřujeme důležité úřady — diviti se musíme my dvojnásobně, že v řadách Tyršových mohl vyskytnouti se člověk, jenž ve století 20tém s náhledem shora uveřejněným neostýchá se vystoupiti na veřejnost. č.

Bude se snad zdáti podivné, že na zimu navrhuje, aby každý sbor náš bez výminky postaral se i o místo pro letní evičírnu. Povídáme proto nyní již protože u nás obyčejně vždy dlouho trvá, nežli se rozkýváme. Když již pak jsme v chodu, pak ovšem jest jináče. Vyprávěti o důležitosti letní evičírny dojista netřeba. Co však hlavního, že takovéto místo vhodné stává se mimoděk i dosti často oznámkou, abychom tak děli, věci naší a mládeži pravým vnaidlem, aby poznala sama cenu v práci tělocvičné a sokolské pak zvláště.

Konečně krok ku předu! zvolali jsme, přečtouce návrh Těl. Jed. Sokol z New Yorku, aby veškeré tělocvičné sbory přijímány byly do Nár. Jed. Sokolské, bez ohledu na různost kroje. Návrh ten předložen bude jednotám k odhlasování a my pevně doufáme že bude jednohlasně přijat. Důvody, proč by se tak státi mělo, přinesli jsme v jednom z minulých čísel Sok. Am. a netřeba je zde znova opakovati. Přijetím návrhu jednoty newyorské zjednodušena bude val-

ně otázka Svazu Sokolstva česko-amerického vůbec, neboť hlavní překážka — otázka kroje — bude tím odstraněna. Nár. Jed. Sokolská zrušením článku o kroji činí první krok k docílení sloučení — na ostatních organizacích pak bude, aby přinesly na oltář společné práce též nějakou obět a učiní-li tak, mocný Svaz sokolský v zemi této stane se skutkem v době velice krátké. č.

Neváhejme nikdy porušení kázně sokolské potrestati. Příklady táhnou jak dobré, tak i zlé. Jen ve výminečných případech mohou býti ohledy. Však bud' me soudci spravedlivými a bratrství nám všem vodítkem nejvyšším. U nás heslo: "Přeskoč, přelom, ale nepodlez" prováděti se musí až do písmeny poslední a ti tak zvaní přátelé Sokolstva, již tak občas na řady naše vítězí a jásají v mohutném šiku utužení dokazující, se přilepí, odvrhnemež v čas, nežli símě rozkolu mezi nás zanesou. V takých případech ohledů neznáme, ať již se týká starců domýšlivých, aneb junů, jimž zásady a opravdové bratrství nejsou ničím. Sokolstvo věnuje-li přátelství své věci národní, vyznamená-li jednotlivce zůstává posláním svému věrno a zůstatí musí na vzdor všem překážkám, jež třeba v cestu se mu kladou.

Zajímavo jest pozorovati, jak veliké naše anglické časopisy chovají se vůči foot-ballu, kterážto hra v podzimních měsících zaujímá mysl dobrého poloviny amerického lidu. V redakčních článcích nemohou naléztí dosti slov k odsouzení populární hry této, zvedají oči k nebi nad tou znepravělostí lidu amerického, který plní tisíce a tisíce sedadel na hřištích za vysoké vstupné, jen aby divati se mohl na 22 atletů, jak tito vedou tuhý zápas o míč a jak tu a tam uchylují se k surovým násilnostem, jen aby soupeře své udolali. A na druhé stránce líčí univerzitní foot-ballisty jako moderní Spartány, jako vzory mužné krásy, přinášejí jejich podobizny, životopisy, zmiňují se s překvapující podrobností o veškerém jejich počínání a podaří-li se některému hráči obratným úskokem dobýti vítězství — jest líčen jako hrdina a odvaha jeho stavěna jest za příklad slovy nejnadšenějšími. Lze pak za takových poměrů diviti se mládeži, že pro nic jiného nemá smyslu, že je-

diným idealem univerzitního studenta jest státi se také členem foot-ballového družstva? č.

Jsou oprávněné jen stesky vlastenců upřímných a rodáků našich, již přijdouce mezi nás, ku svému velikému podivení seznají, že ta, aneb ona větší, aneb menší česká osada postrádá školy české. Pro nás pak tím smutnějším vysvědčením, pakli v osadě takové jest sbor sokolského. Máme, pokud víme cosi ve stanovách naší N. J. S., jež čte se asi takto: "Sokolové zasazujte se o zakládání českých sobotních, večerních a nedělních svobodomyšlných škol a o zakládání klubů omladiny sokolské od 14 do 18 let, kde sbory se nalezají a pomáhají ku zdárnému rozkvetu těchto. Nestačí příjmy vydržovati učitele, nechť někteří schopní sokolové sami přejmou vyučování mládeže. Za jejich zásluhu a obětavost nechť odmění je N. J. S. záslužnými diplomy."

Při sokolském večírku Plz. Sokola v Chicagu poukazoval řečník na slova Tyršova, že "nejsme jen k tomu, aby jiní se na nás dívali, snahám našim přizvukovali, že veškerý lid musí na závodě vstoupit — neboť tuží-li se pouhý zlomek národa, nemůže to míti rozhodnou cenu pro život národní". Tyrš chtěl viděti tužiti se nejen zlomek národa, ale národ celý! A proto my nejsme nikterak spokojeni, když vidíme tužiti se jen nepatrný zlomek sokolského sboru neb sboru sokolek. Kdo vstupuje v řady naše, ten měl by činiti tak s úmyslem, že na cvičišti bude se s námi tužiti a ne jen na nepatrný hlouček cvičících se dívati. Zachovávali se dle slov zakladatele Sokolstva jen nepatrné procento členstva — a ostatní sokolové a sokolky spokojují se jen s pořádáním velkolepých plesů nebo dýchánek, kde slovům sokolských řečníků nadšeně tleskají a při tom cvičení ještě nadšeněji se vyhýbají, neprovádíme to, co hlásáme, nekonáme sami to, k čemu jiné vybízíme a nemůžeme pak divit se tomu, že víra naše má v širších vrstvách lidu tak málo stoupenců. č.

Nastává doba různých zábav. Nejsme žádní morousové a sami rádi v kruhu svých si popřejeme, ale víme také, že zábavy naše sokolské musí být rozhodně řádu prvního. Nedopusťmež nikde, aby o nás mohlo se říci, že místo mládeže naši osvězení a poučení starali jsme se jako jiní o pouhé trdlovačky, dupandy a jiné zábavy, jež jsou pod úroveň a kam člověk slušný musel by se bát dovolit dítky své, dcery a syny, již toho věku, aby museli být zrovna pod našim přímým dozorem. Kdo chceš rozuměj, věc jest důležitá a nedá se odbýti jen tak leda bylo, povážíme-li co všelikých "klubovních" a jiných tu i onde příležitostí.

Často čítáme stesky, vycházející z našeho vlastního středu, že veřejnost jest vůči snahám našim

netečnou, že nás sokoly v nezištné a užitečné práci nepodporuje a při tom obyčejně stesk takový skončí stereotypní jeremiádou, že lid pro snahy naše nemá žádného pochopení. Ale když sbor pořádá sokolský večírek, kde měli bychom se všichni sejít, k společně, vydatnější práci se povzbuditi, jsou to na prvním místě sokolové, kteří zaskví se svojí nepřítomností — ba dají se často odlákati od zábavy sokolské zábavou ceny velice pochybné. Až zase budeme opakovati ony známé nářky na netečnost širšího obecnstva vůči práci sokolské, mohlo by nám to obecnstvo právem dáti za odpověď: "Doktore, vyléč napřed sebe sám". č.

Dostali jsme od několika kolegů listy povzbuzující v práci naší v listě tomto. Jsme tomu sice velice rádi, jenže nás hned v té chvíli napadá, že bratři naši zvláště a soudruzi v povolání měli by také trochu přinést do mlýna. Výměna náhledů mnohých ze stejného odboru prospěla by nejen listu našemu, ale i lidu, jenž po celou řadu let v otázkách zdraví se týkajících byl nejen klamán, ale vědomě odírán. Tu pero lékaře s jistou přirozenou opatrností poučí čtenáře o různých těch otázkách lékařských způsobem jasným a jednoduchým, nezabíhající při tom nikterak na pole, kde jest nezbytným lékař sám, a vysvětluje pouze zjevy důležité a zajímavé, pozoruhodné i běžné, všední i nové a hlavně radí, jak mnohé nemoci předejiti lze. Ti pak kolegové naši, již studovali pouze anglicky mohou nám statě své v jazyku tom poslati i uvidí na kolik prospěli celku a na kolik při práci soustavné lze i v tom směru vykonati.

Jdeme v našem národním snažení ku předu — anebo nalézáme se na ústupku? O této otázce četli jsme již četná pojednání a kdybychom dali se másti těmi, kteří v každém "svěcení praporu" s hlučnou pouliční parádou vidí významnou událost pro celý náš národ, musili bychom věřiti, že kráčíme ku předu kroky přímo obrovskými a že živel česko-americký má v zemi této budoucnost nejskvělejší.

Soudíme-li ale dle tu a tam se vyskytujících známek, třeba jen na první pohled nepatrných, musíme doznati, že nalézáme se se svým češtvím na ústupu; vidíme-li, jak klidně povolujeme tu a zítra onde, že povolujeme tam, kde před lety ještě byli bychom kladli houževnatý odpor, tu napadne nám maně, že jest to "počátek pochodu nazpět".

Kdybychom před lety byli navrhli, aby v té neb oné organizaci dovoleno bylo rokovati v jazyku anglickém, "z ohledu na náš český dorost" — byli bychom byli užasli nad tou smělostí a dnes? Dnes pohlížíme na to jako na něco zcela přirozeného, dnes podvolujeme se tomu co nutnosti. Kdyby před lety časopis některý přinášel zvláštní anglickou rubriku pro český dorost, byli bychom se nad tím pozastavili — kdežto dnes uznáváme to za věc zcela

přirozenou, poněvač víme, jak to s češtvím naší česko-americké mládeže vypadá. Nejsme žádnými škarohlídy, abychom vše viděli jen v barvách temných — naopak jsme povahou až výstředními optimisty, snažíme se na každém černém mraku vykukati aspoň kousek "stříbrné ovruby" — ale při pohledu na tyto zjevy, nemůžeme ubrániti se pocitům, které nám praví, že nalazáme se na pozvolném sice, ale přece jen na ústupu. č.

Pročítáte-li seznamy sborů venkovských v Čechách seznáte již několikrát námi zjištěné faktum, že jest to hlavně čilé a pokrokové dělnictvo, jež tam dnes třímá praporem sokolským, co zatím tak zvaná intelligence řad sokolských se vzdaluje. A tu nám jest jen zadostučiněním, když čteme, že právě to pokrokové dělnictvo z řad našich vede si nyní v Čechách tak rázně a mužně, domáhajíc se všeobecného práva volebního, vedle všech těch živlů utiskovaných. Vystoupení předsedy ministerstva Gautsche v korunní radě rakouské proti všeobecnému právu hlasovacímu v Uhrách vyvolalo u dělnictva v Rakousku nejvyšší rozhořčení a demonstrace rozměrů velikých tu i onde, v Praze, v Brně a na různých táborech po celé drahé vlasti naší a jinde následovaly. Dělnictvo veškeré v Rakousku bez rozdílu spatřovalo v činu nadzminěném drzou provokaci, přímou potupu a výsměch nejdůležitějšího požadavku svého a zlé nepřátelství proti sobě a svým zájmům.

Jak často zmáhá se nás přání, vládnouti výmluvností Demosthena, bychom slovy plamennými mohli lid náš získati pro tu nepopíratelnou pravdu, že vedle zdraví tím nejkrásnějším odkazem, jaký dětem svým zanechati mohou, tím nejlepším dědictvím jest vzdělání. Neboť když přehlédneme ty tisíce zámožných Čechů v zemi této a porovnáme počet ten s počtem českého žactva na vyšších a vysokých školách, přijíti musíme k tomu truchlivému závěrku, že ohromná většina lidu našeho pokládá vyšší vzdělání za zbytečné — aneb což jest ještě truchlivější — že pohlížejí na ubohé dítky své jako na kus majetku, z něhož snaží se co nejdříve těžiti. Časopisy naše mohly by ve směru tomto mnoho vykonati. Kdyby častěji rodiče na jejich povinnosti upozornily, snad přec tu a tam nadané dítě české by bylo zachráněno — snad podařilo by se přesvědčiti mnohého českého otce, že vzdělání jest vydatnější pomůckou na drsné dráze životní, nežli ty nešťastné dollary, které nám tak k srdeci přirůstají, že jim i budoucí, šťastnější život svých dítek obětovati jsme s to. č.

Minule jsme byli na Východě a z Chicaga jeli po dráze Big Four do Washingtonu a dále. Na vlaku setkali jsme se s lékařem a paní jeho, dámou vzdělanou, již rovněž na náš sjezd lékařský do Baltimore se ubírali. Byli jsme tomu rádi. V ta-

kové společnosti lépe se cestuje, náhledy se vyměňují a vše pozoruhodné podél cesty lépe se pozná. Nežli jsme se nadáli byli jsme posléze již na hranicích Virginie a tu co se přihodilo v zemi této rovnosti, svobody a blahobytu. Přišel k nám jednoduše průvodce vlaku, když byl na stěnu jednoho vozu zavěsil nápis: "For Black only" a milého spolucestujícího mého a paní jeho vybídl, aby změnili jednoduše vozy — byli náhodou černoši. Rozloučili jsme se a jakés podivné zachvění zmocnilo se nitra našeho, vidouce cosi, jako slza trpiti se v oku vzdělance, černocha, ženu svou odvádějícího do vyznačeného vozu. Nespatřili jsme manžely ty více, až v Baltimore na sjezdu a vyslovili jen podivení, že byli ti ubozí od nás odděleni i v **tom městě**, kde mezi jinými vzácnými památkami v museu národním nalazá se prohlášení ústavy země této a kde kongres zasedá a prezident sídlí Spojených Států. Ku podivu v jednom státě byli jsme si jako občané země této rovni a v druhém již byli ti, protože se narodili z rodičů černého plemene — méně.

Nemyslíte bratři drazí a Vy sestry milé, že tyhle ty různé slavnosti a tryzny stojí do roka tolika peněz, vedle mnoha planých frází třeba řečníkův nejlepších, že kdybychom vzali rozum trochu do ruky k tomu museli bychom přijíti náhledu, že když již oslavy takové a podobné pořádáme, mohli bychom být také trochu praktickými. Tak dne 31. minulého měsíce vzpomínali jsme Karla Havlíčka Borovského. V Chicagu tomuto našemu mučedníku chtí postaviti pomník. Nuže, povězte nám prosím, kde spojili jste oslavu se stránkou praktickou, kde sebrali jste nějaký určitý obnos k tomu cíli, aby pomohli jste podniku bratří našich chicagských? Povídat o Havlíčkovi někde s podia, vyprávět té naší mládeži a sami sobě jaký byl to člověk celý, jenž vše i život svůj zasvětil lidu svému jest sice náramně krásné, jenže žel nejde dále, nežli do těch hrdel prázdného slova a statky, ty dollárce ty v zavřené zůstanou opět kapse. Snad stalo se jen proto, že na přesrok bude výročí narození nejznamenitějšího českého novináře a státníka osmdesáté páté. Nu uvidíme, jako bychom rádi viděli, aby již jednou u nás od planých a mnoha slov přešlo se ku skutkům. Příležitosti jest dost a dost a to nejen v této věci kuse kamene a vhodné mohly. Ostatně vždyť i ty prázdné oslavy stojí někdy dosti peněz za kytice řečníkův, za různé titěrné fangličky, mašličky a podobné, bengálské světlo, dekorace, kočáry a tak dále.

Již několikrát měli jsme příležitost zaznamenati pěkný čin "Stráže Osvojených" v Chicagu a dnes poukazujeme hlavně na mohutný protest tohoto velikého sdružení volných lidí, jakž poslalo jej tajemníku války Wm. H. Taftovi ve Washingtoně.

Protest zabývá se případem, kdy vojsko Spojených Států třetího pluku v počtu 30 mužů z Fort Crook, Neb., vedením poručíka Clarka účastnilo se procesí o "božím těle" a střídalo na počest při každém oltáři a na každé požehnání. V procesí byly mnohé katolické spolky a co hlavního v čele byla ještě ke všemu vojenská hudba téže posádky. Zneužilo se v případě tomto, jakž vidno vojska Strýce Sama k účelům sektářským, toho vojska, jakž protest dobře dí, jež vydržuje veškeré občanstvo bez rozdílu vyznání a věr. Clovek by ani nevěřil co vše ještě v zemi této možné. K tomu pak dovolujeme si ještě dodat, že viděli jsme minule na vlastní oči, jak jízda Spojených Států, ve dvou četách cvičila a ukazovala co vše dovede na prasprostém karnevalu, podniku to několika lidiček, tedy zcela soukromém podniku, kde vyděračství, karban, obžerství a jiné nepěkné věci se provádí s dovolením slavné městské správy jistého města v Iowě, kde kruhy zpátečnické přímo slaví orgie. A vidíte město na jedné straně dovolí a hned v zápětí okres zakročí, aby tím spíše si mohl shladit někdo záhu na českých hostinských. Jaká v tom spravedlnost, kde osobní tu svoboda a stejná práva všech?

V Čechách dnes mají Národní radu, těleso hodně podobné našemu bývalému Národnímu Výboru. Sokolstvo americké v pracích Národního Výboru se tehdy také podílelo, však našli se lidé závistní, lidé, již protože sami nemohli být v čele dobré práce jednoduše ji rozbili, členům Výboru upřímným a poctivě pracujícím naházeli klacky pod nohy a tak zahynul i dobrý list "Bohemian Voice" a mnohá práce, jako vydání dějinek větve naší za oceánské atd. padla. Jinak bratři naši slovenští, ti jdouce po našem tehdejší vzoru založili si právě Národní Výbor, jenž o veškeré zájmy slovenské se bude starati a bratry své doma v otčině i hmotně podporovati ve všem jejich konání a práci národní. Také o vydání dějin jejich větve americké se již usjednotili. A co děláme my v tom směru a co směrech jiných? My nanejdvů, že se navzájem porveme a pěkně v novinách si vynadáme, jedná-li se o nějaký ten podnik český. U nás trochu té pravdy nesneseme a jestli nejde zrovna všechno, jakž ten aneb onen "paša" si přeje, věc raději rozbijeme, nežli bychom povolili mnohdy i přání celých většin. A proto jsme opravdu zvědaví, jak asi bude přijat návrh br. Paldy v "Osvětě Americké" uveřejněný, kde přímo dokazuje již potřebu nasbírání dějinného materiálu a sepsání dějinek toho živlu pokrokového, jeho duchovní práce tak znamenité učinila pokroky, že u vývoji jeho vlastním není věru hned tak, pokud Volné Myšlenky se týče, příkladu lepšího nad Čechy v Americe a rozluku jejich s církvemi všemi. A tento vývin krok za krokem sledovati a popsati mělo by pero hbité, spravedlivého posuzovatele, našince

upřímného, jenž kdyby stál mimo vlastní náš kruh, nám i potomkům našim v mnohém prospěti by mohl.

Pamatujme se, jakoby bylo dnes, když s několika upřímnými bratry členy našich Plzeňáků přičiňovali jsme se o to, aby věc naše sokolská pronikla i do řad bratří našich slovanských. Psali jsme brzy bratřím našim Polákům, hned zase Slovákům, Chorvatům a Slovincům, jejich čelným pracovníkům nepouštějíce ovšem ze zřetele, že poměry jejich jsou zcela jiné nežli volného lidu našeho. A vidíte netrvalo dlouho vznikl prvý sbor sokolský Poláků v Chicagu a hned v zápětí i Slováků. Prodlením kratičké lhůty pronikla věc i přičiňením našich v New Yorku a v Allegheny do tamních kruhů slováckých a naše N. J. S. pomahala na žádost svých sborů, kde a jak jen bylo lze, jen aby věci sokolské získalo se příznivců i těch, kdož dosud úpěli pode jhem útisku klerikálního. Poznenáhlu hnutí šířilo se utěšeně a paprsek osvětový, jakoby zasáhl všechny ty řady junů slovanských, již na těle se tužice, zdáli se i v mysli prospívat, sami přemýšlet a uvažovati. V začátcích naši hoši je cvičili, propůjčujíce náradí zde, tam tělocvičny a jinde opět k tomu V. V. náš hleděl, aby bratřím veškeré dostalo se mravní podpory. Vykonal se tedy cos, jež dnes již nese ovoce. Tak "Slovenský Sokol" již nyní v úvahách svých redakčních po našem příkladu snaží se vejíti na stezku pokrokovou a mnozí naši bratři Poláci uznávají, že vedle těla cviku bude i v řadách jejich třeba mnohé opravy. Dnes Slováci mají 90 sborů a Poláci 13 sborů sdružených a Chorvaté začínají po příkladu Chicaga tužiti se i jinde. Pochybujeme, že bylo by tedy zcela moudrým tyto síly bratrských kmenův našich pouštět zcela se zřetele v zemi této volné pak zvláště a jsme jisti, že mnohdy naskytne se může příležitost vhodná, kdy tu naši pochodeň vzdělavatelnou a osvětnou i zaraziti budeme moci v kruh třeba na pohled nepevně vypadající.

Do našich lidí stěžují si mnozí v Chicagu, New Yorku a jinde a to z toho ohledu, že nejsou dost humaní. Podle soudu našeho a zkušenosti, jako lékaře, jenž v práci nemocniční dojista za celou řadu let může míti zkušenosti, jest stížnost ta namnoze jen oprávněnou. Tak v Chicagu ještě dnes nemají útulny, sirotčince a české nemocnice lidí naši, v New Yorku jak bys met, jenže tam již jdou do sebe, a v Clevelandu, Omaze a jinde ta podpora českých svobodomyšlných spolků podpůrných a jiných na cizí ústavy humaní vypadá jen bleď. Jaké jest na příklad vysvědčení osadě české, živlu našemu, jenž nedal ani centu na to, když do jedné jediné nemocnice za jeden pouhý rok přijato bylo 80 Čechů a z těch asi 30 chudých a k svobodomyšlným se hlásících. Celá řada z těchto 30 byla nejen ošetřována zdarma, ale dostalo se jim vlastní naší práce

operativní a jiné, ba jednomu z ubožáků těch, krajanu obstarán správou nemocniční ještě jízdní lístek, aby domů do Kansas City, Mo., dostati se mohl ku svému po poranění, jehož byl si na dráze utržil. Nikdo netázal se jej jakého jest vyznání, jakého smýšlení, pouze pisatel těchto řádků a vidíte dostalo se člověku tomu ošetření úplného. Tak děje se v Chicagu denně v nemocnici presbyteriánské a mnoha a mnoha jiných, v Merey a jiných sdružení, v New Yorku rovněž tak, Clevelandu a Omaze a my svobodomyšlní vstrčíme pěkně ruku do kapsy, ba ani se neptáme kde našim pomozeno bylo, kde zachovali se k nim jako lidé milosrdní. Naše svobodomyšlnost v tom ohledu jest velice pohodlnou nedá tam nic, protože by se nesrovnávalo se smýšlením našim a nedělá nic ve směru tom, aby takové a podobné ústavy dobročinné zakládala pro lid náš potřebný, ubohý, chorý a zmrzačený. A nač se také starati, však když se něco stane oni ho již někam policajti v ambulanci odvezou a lékař nemocniční se již postarati musí. A když potom takový lékař náhodou jest Čech, na klinice a v síni operační snaží se každému člověku bez rozdílu, jako člověk pomoci, nemaje prosím za to platu žádného, hodí se ještě po něm tak zvanými lidmi, také "svobodomyšlnými" kamenem, protože koná jako člověk volný považte jen dobrou práci — někde v Merey. Pěkně to poměry jen co jest pravda.

Není pravda, že slety naše a závody jsou pouze slavnostmi parádními a že stojí tolik peněz, jichž jinak bylo by lze užití. Jestli my sokolové a sokolky ob čas sejdeme se, abychom změřili síly své, abychom podali důkazu o práci své výchovné, pakli snažíme se způsobem tím věci naší dobré příznivců získati, tož konáme dojistá jen část svého úkolu. A pak, vždyť po každých těch i menších závodech župních, státních, ba i místních sami nemůžeme přehlednouti, že vždy nastává tu i onde jakés vzrušení, i nové sbory se hlásí, ba i tam kde ochablost po závodech větších se zjevila, záhy dojde k tužší práci, zvláště pokud té naší drobotiny se týče. Mravní výsledky takových sletů, sjezdů a závodů nedají se tedy ani dost oceniti. Již předzávodní ruch za to stojí protože vzpružení má jistě v následek. A tak jest u nás. Jak ale o mnohem většího mají významu slety a závody bratří našich a sester v Čechách. Tu vždy ty demokratické řady utuženého mužstva českého u takých příležitostech demonstrují, že nepodařilo se ještě nepříteli národa českého sílu jeho zlomiti a bude-li Sokolstva i na dlouho ještě nepodaří. Jak docela jiného rázu jsou ty slavnosti sokolské a práce junáků našich, oproti slavnostem tuctovým a jiným, jichž pravda někdy v Čechách jest až na zbyt. Jen zahleďte se na ty skvostné obrazy z posledního sletu Sokolstva českého v Praze, přečtěte si některý ten nadšený článek, jež vedlo pero so-

kolí, vizte ty mnohé umělecké práce, jež zdobí knihu na paměť slavných dnů vydanou. A ve hrudi Vaší se cosi ozve, to cosi, jež náležie věci naší upřímně hned jeví jakés nespokojení, to nespokojení, které vyskytuje se vždy, když nadechází okamžiky v nichž snažení všech činovníků sokolských se soustřeďuje k jedinému, nejbližší dosažitelnému bodu, té metě všem nám společné. V Čechách slety Sokolstva jsou nejdůležitější z životních podmínek sokolských a to tím více od té doby co zvou se k nim bratři a sestry všech větví slovanských, co očekává se přítomnost bratří a sester českých, již za hranicemi vlasti své tělocviky holdují a hlavně těch, kdož ve volné zemi žijíce bez rozdílu kroje a smýšlení dnes vzájemné styky navázavše, v Americe u nás již pevný šik reprezentují. Připadá nám, jako když ta dobrá, ustaraná máti očekává syna svého, že přijde se na ni podívat, že přijde se jí ukázat, ano že přijde jí dokázat, jak velice, jak vřele ji miluje a odkazů otců svých snaží se plniti i v končinách vzdálených a cizích. Pochopujete dojistá již proč píšeme tyto řádky. Bratři naši v Čechách podle zvěstí došlých na jisto nás očekávají. O vřelém přijetí nemůže být ani pochyby a že družstva naše nebyla by jedním z posledních ví každý z nás. Proto voláme k práci, času jest dosti na přípravy nutné. Neodbývejme věc tak mohutného rázu, takového významu pro nás pro všechny pokrčením ramen, povídáním, že někdo z toho aneb onoho sboru měl by výlet, že náš sbor nemá schopné síly k vyslání, má jiný sbor. Však zájem nás tu všech, celé naší N. J. S., ba co díme všech sdružení sokolských v Americe, jak polských, tak slovenských i chorvátských. Při trochu dobré vůli a přemýšlení — jenže by nesmělo dlouho trvat — záhy může býti vzorné družstvo vybráno a sbory slovanské k vyslání deputací aspoň vyzvány. Jak krýti výlohy? Dejte nám jedno Coliseum v Chicagu, jedno neméně veliké vystoupení sborů spojených jednot bez rozdílu v Clevelandě, v Omaze a jedno v New Yorku a bude dosti prostředků a při tom ještě dosti práce.

V minulém čísle "Borce" vysvětluje br. Košar proč až dosud, pokud vlastního Svazu Sokolstva v Americe nebylo mnoho vykonáno a poradní výbor v Chicagu sjezd veškerých zástupců těch kterých jednot nesvolal. Právě ku konci svého článku mezi jiným:

"Záleží nám na tom všem, aby Svaz se stal již skutkem, mysleli jsme, že vše půjde podle prvního nadšení rychlým tempem a když ponechána budou všem sdružením jich zřízení a práva v tom smyslu, jak dnes zachovávají, že v společných otázkách, ač jinak mezi sebou se smýšlením různíme, budeme jako praví Sokolové za jedno. Cesty naše jsou sice různé, však všichni směřujeme ku stejnému cíli a ku dosažení jeho má nám sloužiti příští velký Svaz

veškerého česko-slovanského Sokolstva v Americe! Není tudíž lhostejno a bezúčelno, když výbor poradní, než přikročí ku svolání pravidelného sjezdu, chce celou látku v hlavních bodech a navržené hlavní články stanov budoucího Svazu všemi účastníky v poradách sdruženími míti předem vypracovány, tak aby na sjezdu hladee zásadní ustanovení byla přijata, na základě nich Svaz prohlášen a ostatní podřízené pak články po vzájemné shodě doplněny aneb upraveny. Jednejme s rozvahou mužnou, odložme zbytečnou umíněnost v jistých požadavcích, majíce na zřeteli, že to nekonáme jenom pro svůj, alébrž pro velikého celku prospěch. Pamatujme tolik, že kdyby na jednání sjezdu shoda mezi námi se nedocílila, že veškerou naši snahu sbližovací mohli bychom pochovati na dlouhá léta, ne-li navždy! A protož s chutí k další práci, zkoumejme se a raději stokrátě měřme, než začneme krájet doopravdy."

K tomu dovoluujeme si jen dodat, že bylo by opravdu smutné, pakli vyjednávání a veškeré snahy naše po práci společné měly by se nyní zhatiti vůbec. V okamžiku, kdy dojde pozvání Sokolstva amerického ku veliké Olympiádě sokolské, sletu příštímu v roce 1907 v matičce Praze měli bychom tu státi již jako jeden muž, jako jeden veliký nerozborný celek utužený a přes veškerý předsudek, rozdíl ve smýšlení a kroji, podati si pravice, jež i průkazu práce a činu tam na Vltavě společně by se účastnili. Dnes již kdy vlastní kroky přípravné a vyjednávání dostoupily jistého určitého bodu, rádi bychom viděli, kdo první mohl by způsobiti nějakou trhlinu, kdo chtěl by ještě dnes tu kletou rozlukou a poměrům přál nesrovnaným. Také my jsme rozhodně pro kroky rozvázné a určité i jsme jisti, že pokud naši N. J. S. týče na dobré vůli scházeti nemá. Vždyť nejlepší toho doklad dán byl minule dojista návrhem sboru newyorského našemu V. V., aby článek stanov našich kraj stanovíci nebyl na závalu přijetí těch kterých sborů jednotlivých a jiných sdružení. Toť krok u nás již dojista pěkný, dokazující jak daleko již vybědli jsme z těsných forem všelikého pravidla umělého a jsme jisti, že sbory veškeré počin tento jen schválí. N. J. S. způsobem tímto nad veškeru pochybnost dokazuje, že opravdu ji záleží na provedení myšlenky u nás na ten čas nejlepší, dokazuje smýšlení své v otázce kroje a smýšlení různosti vůbec a dává prvá dobrou vůli na jevo. Kdož ještě dnes stavěl by zájmy osobní a spory mastní na váhu, projevil by se úplně nespůsobilým k práci opravdové, sokolské a ukázal by se urputným nepřítelem zájmu vlastního lidu, jenž dnes již tak dosti jest rozhárán. Vždyť ta společná práce sokolská, živlů pokrokových mohla by po případě i jiným sdružením českým a národním býti volným vzorem. Dnes poslouchati zlých instinktů kruhů zpátečnických, kruhů nemastných a nesla-

ných Sokolstvo již nemůže a nesmí. Pro nás jen jediná zbývá cesta: Ku předu a výš a výš!

O PRVÉ POMOCI RANĚNÝM.

Stavění krvácení.

Na temeni hlavy. — Jestli jest rána na temeni hlavy a krvácí a na hlavě vůbec, tu stlačíme onu část rány na konci téže, odkud krvácení se jeví. Však možno-li jen poněkud rány vlastní rukou ani prsty se nedotkneme, ale spíše obalíme si prst čistou látkou nějakou, aneb čistou gazou. Trochu pozorování nám již poví kde poraněná tepna se nalezá aneb žilky krvácející. Vhodný obvaz lze připravit si pouhým složením několika vrstev gazy do tvrdá, jež pak snadno na ráně při silném zatažení šátkem třírohým aneb jiným čistým obepínadlem, třeba plátnem, vydrží.

Na spánku. — Jestli jest rána na spánku, jež hodně krvácí tu třeba tlačiti palcem ruky přímo na kost, jež nahmatáme snadno v předu ucha dotyčné strany. Také obvaz podobný výše zmíněnému stačí.

Obličej. — Tlačíme co možná nejpevněji asi tak u středu dolní čelistě. Krvácí-li se však na tváři, aneb ze rtu, tu nejlépe lze krvácení stavěti, když vstrčíme nemočenému, aneb raněnému palec ruky naší do úst, chytíme tvář aneb ret mezi prsty, zrovna pod vlastní ranou. Spůsobem tím mezi prsty stlačujeme poraněnou tepnu, jež vede k ráně. Za obvaz hodí se tu opět látky výše udané.

Krk. — Rány bodnutí, aneb při podřezání způsobené a rány krvácející vůbec tohoto okolí vyžadují okamžité pomoci. Proto neváháme a v mžiku uchopíme raněného za krk a sice tak, aby palec ruky naší byl v ráně samé a druhé prsty opíraly se proti šíji o obratle, tlačíce poraněnou tepnu aneb žílu proti tvrdé podložce kostí, nikoliv však tak, aby na chřtán jsme tlačili, aneb průdušnici. Takto držíme poraněného, dokud pomoc se nedostaví. Jestli třeba zamezení tlaku na hrtan a zamezení obtíží při dýchání, když krkavice byla poraněna, můžeme položit hroty prstů, aneb oba palce na okrajích kývače strany, jež krvácí a takto oplošiti tepnu pad svačem.

Podpaží. — Když ruka není zcela utržena a rozdrásána, stočíme nejlépe čistý ručník kol nějakého kulatého předmětu, jako láhev a p., aneb uděláme na ručníku rychle veliký uzel a pak jej vtlačíme v podpaží, odtudli krev prýští. Také sežmolený kus papíru, otočený čistou gazou, aneb jinou látkou, plátnem a p. stačí, aneb obalený kus dřeva, ovšem ne příliš veliký a silný. Když umístili jsme v jamce podpažní vezmeme třírohý šátek, aneb jiné obepínadlo a upevníme ruku ku straně těla a sice tak, že ruka bude tvořiti pravý uhel v obvazu, jehož jednotlivé vrstvy jdou kolem do kola celého těla a drží ovšem i ruku, aneb rámě zraněné. Jiný způsob

stavění krváčení z tepny v jamce podpažní jest přímý tlak na tepnu klíčkovou — subelavian — na krku, nad klíčkem a tlačiti ji na zevním okraji kývače proti prvému žeburu vlastně jen výčnělku tohoto žebra nedaleko záhlaví kosti hrudní. V případě takovém tlačíme palcem v ona místa, aneb podložíme si pod palec nějaký tvrdý předmět, jako klíč a p. a to ovšem opět přímo na tepnu. Jestli ruka jest utržena zcela, tož tlačíme palcem opět v těchže místech nad klíčkem a použijeme-li klíče, aneb jiného tvrdého předmětu, obalíme jej dříve do nějaké čisté látky, zbývá-li času, neboť jako ve všech jiných případech poranění, tak i zde čistota mnoho znamená.

Rámě. — Krváčení z tepny ramenné — brachial — lze zastaviti tlakem jako výše udáno pro podpaží, když rána jest v onom okolí, jinak ale je-li níže na ruce, na páži samotné, tu třeba si připomenouti, že tepna probíhá na vnitřní straně ramene podél vnitřního okraje svalu dvojhlavého — biceps — a může právě tam s prospěchem proti kosti ramenné stlačena býti. Ostatně v případě takového krváčení lze užiti i kousku hole a šátku a v místech označených upevniti a sice tak, aby obalená hůl přímo na tepnu tlačila, je-li krváčení přílišné, lze tlaku ze dvou stran použiti. Ve prodloužení rýhy na vnitřní straně ohybače ramen, svalu dvojhlavého do jamky podpažní — axillar — proti hlavičce kosti ramenné oplostiti a tak krváčení dalšímu předejiti. Jestli v takovém a podobném případě použili jsme hůlky a uvázali ji na uzel proti tepně způsobem tím tlačíce, nesmíme zapomenouti, že takový obvaz pevný na dlouho zůstati nesmí, aby nenastalo odumření údu. Trojčípí obvaz s čistou gazou, jsou-li po ruce v několika vrstvách mohou později obvaz pevný a obepínadlo prvé nahraditi, aby tlak se zmírnil.

Předpaží. — V takovémto případě krváčení nadzvedneme paže a vyzvedneme nad hlavu. Vedle tlaku na vlastní ránu, aneb nad ní, umístíme tvrdou podložku, buď dřeva obaleného a p. v předloktí i ohneme v lokti tak, aby poraněný úd upevniti se dal obyčejným obepínadlem k rameni.

Zápěstí. — Vyzvedneme rámě nad hlavu a tlačíme opět na ránu, totiž stranu téže, jakož i na rámě a v loktě.

Dlaň. — Rovněž zvedneme rámě nad hlavu poraněného, jako v případech výše udaných. Tlak zavedeme pak v zápěstí, aneb obalíme hladkou kuli z kulečníku, aneb jiný podobný předmět do čistého plátýnka i dáme raněnému, aby držel. Kámen, oblásek a j. v. k cíli tomu rovněž stačí. Obvaz pak se přiloží, když ruka je v této poloze.

Hrud' a podbřiší. — V případě krváčení zde jest třeba jen tlaku přímo na ránu vlastní a sice složíme na rychle několik vrstev plátýnka, aneb gazy a položíme na tvor rány i tlačíme proti, nikoliv však příliš, abychom ještě bolest nezvyšovali. Jestli nemocný z místa nehody dále domů, aneb do nemoc-

nice poslán býti má, dáme kolem těla pevné obepínadlo.

Stehno. — Poranění v tomto okolí zejména poblíž trupu vyžadují okamžité pomoci a tu musíme tlačiti hlavně v místech kde tepna stehenní probíhá pod ohbím stehna něco málo od středu vnitřní plochy stehna šikmo ku jamce podkolenní; tato tepna — femoral — hodí se jen ve svých hořejších dvou třetinách ku vydatnému stlačení prsty. Je-li třeba lze ovšem na chvíli, nežli lékař se dostaví, otočit i stehno obvazem v uzel uvázaným nějakou tyčí, již provléknouti lze, aneb použijeme klíče obaleného a jiného tvrdého předmětu, jenž tlačil by přímo v místa kde tepna z trupu těla vychází. Krváčení lze tu i zastaviti, když umístíme v ohybu zauzlený kus látky, aneb obalený v čistý hadřík plátěný hladký a kulatý kámen, načež skrčíme nohu zpět na stehno a to jest zvláště důležité, přirazivše stehno přímo proti podbřiší. Na to pak dáme kolem do kola obepínadlo kol těla. Kaukučová rourka, aneb elastické šle otočené několikrát kolem údu zraněného rovněž se hodí nikoliv však na dlouho, aby snět nenásledovala. Dříve jsme užívali k cíli tomu přístrojku zvaného torniquet, však ten při delší jízdě do nemocnice a podobně snadno se sešoupne. Elastické obvazy, rourky a p. jsou tedy vhodnější a v kruhovitém sevření výdatnější. Pravda, obvinutí končetiny jedním závitkem elastického obepínadla nedostačí, poněvač síla tohoto stáhnutí není s to, aby tepnu tak stlačila, aby ani kapky krve na místě sevření neprocházela, proto jest třeba onánek v silném napnutí několikrát na jednom a též místě kol končetiny vásti. Pak stupňuje každý následující onánek, závitků tlak na tepnu tou měrou, že se tepna obepínadlem tak sevře, že ani křípěj krve místem oním neprochází a krváčení přestává. Ne-li, tož jest tu nebezpečí, že krev se městná. Není-li jiného po ruce nahradíme elastická obepínadla plátěnými, aneb opět třírohým šátkem v podobě nákrčníku, které pevně na místo přené přiložíme a sice tak, že jeden závitok druhý kreje, a kdž jsme byli konec iak náleží upevnili, naleieme obvaz vodov, načež se obvazek mnohdy tak stáhne, že jest stlačení údu dostatečné. Aneb dle Ploce, zase v jiném případě, složíme šátek, třeba kapesník ve způsobě nákrčníku, obvineme tento nad ranou kol končetiny a sice dosti volně a přivážeme jej přesně a položíme pak mezi kůži a šátek předmět pevný, jakožto roubík, kus tyče, dřeva a p. a točíme tento tak dlouho, až krváčení přestane. Aby kůže tímto naším počínáním poškozena nebyla, vsuneme pod místo, kde roubík otáčíme, jako plotínku kus lepenky, kůže, plstě aneb kory se stromu a přivážeme roubík na místě tomto, aby se neuvolnil.

Noha pod kolenem. — Tlačíme v jamce podkolenní. To státi se může pomocí tyčky, hůlky a p. jak navrhujeme v odstavci: rámě. Noha pak ohne

se v koleně proti stehnu a potom obvázána jsouc stáhne zpět celá proti podbřiší.

Když krvácení jsme zastavili, vystříhajíce se co nejvíce přímého doteku vlastní rány, pokrejeme tuto čistou gazou, antiseptikem a sice v několika vrstvách. Na ty dáme vrstvu, aneb více, dle dosahu rány čisté bavlny, jakž v každé lékárně obdržeti lze a zaobalíme ránu čistým obepínadlem, jež buď' natrháme si z čistého plátna a p., aneb rovněž z lékárny si dostaneme již zatočené a připravené. Obepínadlo as na palec pro menší končetiny, dva palce šířky pro větší si napřed stočíme, aneb opět použijeme třírohého šátku. Nenecháme nikdy rány nepokryté příliš dlouho a obvazů použijeme vždy zcela čistých. Nečistý obvaz jest horší žádného.

Krvácení z ucha. — Krvácení ze zevního sluchovodu nejsou nikdy veliká a stávají se při roztržení bubínku, aneb jako příznak hlubokého poranění na spodině lebky. Po umytí okolí protihnilobnou tekutinou, čistou, převařenou vodou a p. ucpeme sluchovod gazou, aneb vatou protihnilobným prostředkem napuštěnou a uložíme poraněného s hlavou vyvýšenou. Studené obklady na poraněnou stranu lebky. Úplný klid.

Krvácení z nosu. — Položme nemocného na záda a zvedněme mu ruce nad hlavu. Mnozí dávají šňupat slanou vodu s octem — as lžice vody s troškou soli. My doporučujeme však jestli se nám nepodaří krvácení obklady zevními zastavit, ustříhnouti proužek gazy na dél a opatrně vtěsnati ji do nozdry a sice tak až dotýčná dutina jest cele vyplněna. Jestli ani pak krvácení nepřestalo, povolíme lékaře ihned. Krvácení nemuselo povstat jen z přímého úrazu, štourání se v nose, ale může pocházeti ze změn nemocemi sliznice povstálých, jakož i někdy ve změnách krevního oběhu, srdeční vady, zánětů ledvin vleklých a v nemocích krve samé původ svůj majíce. Jestli jest krvácení přílišné uvolněme šat nemocného, zjednejme úplný klid i zapovíme veškeré smrkání, chrkání i uvarujeme jej kašle a dávení. Na hlavu položíme vak s ledem, aneb dáme studené obklady vůbec, ano i do šíje, mírně takto nával krevní k hlavě. Jestli jest krvácení v chrustavkovité části nosu, stlačíme pouze nos z obou stran proti překážce nosní.

Otvory zubní. — Po vytržení zubu krvácení bývá někdy tvrdošíjné. Vyplachování úst vodou někdy nestačí a tu dáváme do otvoru povstalého stlačenou jodoformovanou hubku, již v každé lékárně dostaneme.

Krvácení ze žaludku. — Krev tmavé barvy. Podáváme nemocnému ledovou vodu pít, aneb dáváme mu kousky ledu na lžičce octa v přestávkách. Pomocí lékařské dožádati se nutno ihned. Dnes již v každé lékárně jest telefon a lékař snadno se zavolá. Při telefonování zachovejmež klid a rozvahu

a povězte lékaři co a jak se stalo, tak že on již dostaví se připraven.

Krvácení z plic. — Krev jasně červená, zpěněná a hlenem promíšená. Položme nemocného na lože tak, aby více seděl, nežli ležel. Úplný klid. Přemůžeme-li jeho leknutí a strach mnohdy již hodně jsme vykonali. Podávejme mu kousky ledu a na prsa přikládejme studené obklady. V přestávkách podávejme mu malé dávky soli s octem. Podepřeme jej dobře v posteli, tak aby hlava i trup výše položeny a o podložku dobře opřeny byly. Veškeré mluvení, chřehlání zapovíme, dráždění ku kašli musí býti pevnou vůlí co možná potlačeno. Máme-li zmrzlinu po ruce podáme ji místo čistě vypraného ledu v kouskách. Hrozí-li nebezpečí smrti, pak zahřívati musíme končetiny a podati i dávku líhoviny, abychom zase skleslou činnost srdeční povzbudili. Lékař ovšem zavolán musí být hned.

Krvácení v dutině břišní. — Klid a opatření místního studena, to jest studených, ledových obkladů. V takém případě jest dobře položit nemocného na postel tak, aby hlava byla poněkud níže. Lékaře zavolejme záhy.

Jestli se neštěstí stalo nám samotným, chováme se ovšem též dle pravidel zmíněných, pokud lze, hlavně ale násilně ohrneme, čili přehneme poraněný úd, k tomu cíli, aby na těchto místech silným ohnutím tepny krvácení na jistou dobu zastaveno bylo, nežli pomoe se dostaví.

Nemůžeme ani dosti zdůrazniti, že nutno vyvarovati se prostředků, jichž se často v životě užívá, jsou to prostředky krvácení stavěcí, jako chlorid železitý, arnika a jiné krámy patentované, o nichž nám není ani známo co obsahují. Arnika zvláště působiti může podráždění místní, kdežto otravu snadno způsobí špinavá pavučina, kliš, pop, těsto a p. Jiné látky leptající ránu, rozrušují povreční vaziva a ruší pak další průběh hojení. Čistota i zde platí, žeť půl zdraví.

Vykonáme-li dobrý skutek, nemluví o tom nikdo — dopustíme se chyby, mluví o tom kde kdo.

JEŠTĚ O TOM ZÁVODĚNÍ SOKOLEK.

Upřímní pracovníci na poli sokolském přišli již dávno k tomu poznání, že právě ta okolnost, že vyhnán byl těloevik do takových výstředností, zavinila, že láska k němu nezapustila kořenů v širších vrstvách lidu, že na místě, abychom snažili se massy lidu získati, odpuzovali jsme je výstřednostmi svými a rozdělili jsme se tak během doby na — akrobaty a diváky. A nejzajímavějším při tom jest to, že právě ti sokolové, jimž při slově "sport" husí kůže naskakuje, ve výstředních závodnických výkonech nejvíce si libují neb je podporují, nevědouce, že pro-

vádí tak pouze sport nárad'ový, jako jiní provádějí sport druhu jiného.

Ale truchlivým zjevem jest, že netěšíme ze zkušeností nabytých a zavádíme výstřednosti podobné i tam, kde bychom se toho nejméně nadáli. Jest to tělocvik ženský.

Mluvíme-li o krásnu tělocvičném, měli bychom vrchol jeho spatřovati právě v ženském tělocviku. Ženský tělocvik nebyl zaveden proto, aby dívky a ženy na závodistiích napínaly poslední síly své k dobytí nějaké ceny. Vystoupí-li ženy veřejně, ať spokojí se pouze tím, že podají ukázkou, jakým způsobem v tělocvičnách našich snaží se osvojiti si uhlazený pohyb, svižný krok, jak ladnými eviky přivádějí veškeré svalstvo v činnost. Takovým vystoupením pouze jsme s tím získati ženskému tělocviku příznivce. Jakmile ale zavedeme závody i do řad našich žen a dívek, míváme daleko cíl, jaký ženský tělocvik míti má — neboť tím často zaviníme, že na místo, aby diváci o ženském tělocviku mluvili s nadšením, mluví o něm spíše s odporem. Znám jest, že závody ve skocích provázeny jsou často zjevy, které jemnocitu pozorovatele nemile dotknouti se musí a tak propast mezi evičicemi sokolkami a širšími vrstvami lidu jen se šíří, a cena sokolkou na závodisti dobytá je často dosti draze vykoupena. Lze se potom diviti, že dívky a ženy naše tělocviku tak se vzdalují?

O tom, jak často děvče ve své touze překonati soupeřku, může položit základ těžké, vleklé choroby, zmínili jsme se již dříve — a dnes jenom pozvedáme svého hlasu proti veškerému závodění našich dívčích sborů. Poďejme ukázkou nejvyššího stupně tělocvičného krásna, ukažme, jak pečujeme o všestranný vývin žen a dívek, péči naší svěřených, neb jen tím způsobem budeme s to, vymýtití předsudek, jaký v lidu posud proti ženskému tělocviku panuje.

č.

PĚSTUJME CVIČENÍ POŘADOVÁ.

Jednou z velikých vad tělocvičen našich jest, že evičení pořadová, právě tak jako evičení prostná, jsou velice zanedbávána. Snaha evičenců nese se pouze za jediným cílem a ten jest, nadřítí nějaký ten výkon na náradí, aby též mohl při evičení veřejném se ukázat a při tom evičením pořadovým právě tak jako evičením prostným se úzkostlivě vyhýbá.

A přece, chceme-li veřejným vystoupením svým vzbuditi žádoucí dojem, chceme-li pochlubit se blahodárným vlivem výchovy tělesné na tělo naše, chceme-li ukázati tu pravou kázeň, jsme s to docíliti toho pouze evičením pořadovým a eviky prostnými.

Co platno nám přivést před zraky diváků řady evičenců, kteří na náradí provádí bravurní výkony, když při reji kráčí s rameny ku předu skloněnými,

lopatkama vysedlýma, když nohy těžce po zemi vláčí, když při prostných evičeních počínají si s takovou neuhlazeností, že nezasvěcený divák maně sám sebe se tázati musí: "a tohle že je sokol?" A s takovými zjevy setkali jsme se při vystoupení Sokolstva chicagského v Coliseu. Četní sokolové počínali si při reji a prostných tak, že budili právě politování a tím snažili jsme se veřejnost přesvědčiti, jak ušlechťující vliv má pěstování tělocviku na naše tělo! Tím ale nepravíme, že jsou to jenom čeští sokolové, kteří se proti základním evičením tělesným tak prohřešují, neboť u Němců není to lépe. Při tom obrovském úspěchu, jakého docílili turneři v Indianapolisu, shora zmíněné nedostatky vystupovaly i zde tak do popředí, že jeden místní anglický list po slavnostním průvodu vyslovil své překvapení nad tím, že v takovém množství mladého lidu, tělesné evičení pěstujícího, bylo tak málo těch, kteří by pěkným držením těla a svižným, pěkným krokem potvrzovali to, co se o blahodárném vlivu evičení tělesných stále hlásá.

Cvičitelové stěžují si, že členstvo pořadová a prostná jen s nechutí pěstuje — což jest do jisté míry pravda. Ale víme, že pořadová i prostná dají se upravovati tak aby stala se poutavějšími. Víme ze zkušenosti, že pěkně provedený obrat, neb jiná nějaká změna vykouzlí úsměv uspokojení na rty i toho nejzuerlivějšího odpůrce pořadových, a pěkně sestavená prostná evičena jsou se zálibou i tam, kde suchopárným evičením se vyhýbají. Jsme přesvědčeni, že by evičitelové naši v tomto směru mohli mnoho vykonati, kdyby si vždy před hodinou evičební svůj materiál pečlivě připravili, aby pak sami nebyli před družstvem přiváděni v rozpaky, aby učinili evičení pro členstvo nejenom zábavným, ale i lehce pochopitelným a hlavně vydatným, a záhy bychom se dočkali, že by veškeré stížnosti nad zanedbáváním prostných i pořadových evičení z našich evičíren vymizely.

č.

Labužník ukládá svůj měšec do svého žaludku; lakomec zase ukládá žaludek do svého měšce.

NA JATKÁCH NEVINNOSTI.

Napsal Elbert Hubbard. — Autorizovaný překlad.*)

Dokončení.

"Abyste takového "crackera" měli v moci musíte to tak zaonačit, aby Vám byl stále dlužen, pak můžete kontrolovati jeho i jeho rodinu," povídal mi přítel můj.

Vynalézavost v tom, jak získati dělnictvo,

*) "The Philistine", East Aurora, N. Y. Copyright 1905.

vreholí opravdu v "nadání pánů z Connecticut", abychom užili rčení Ralph Waldo Emersona. Jsou tu mužové, jimž se říká "jednatelové a opatrovatelé zaměstnání", již jezdí sem a tam i seznamují se s chudými bělochy — "bílý plevel". Tak totiž říkají jim černoši a běloši věru nemají mnoho k namítání. Žádný běloch neuzná názvu "plevele" pro sebe, však použije jej ihned o svém sousedu, jestli týž stojí si podle jeho náhledu níže, nežli on sám.

Nevadí jak chudí tito běloši jsou, vždy na hrdost si potrpí; jsou tak hrdí, jako mnohý bohatec i chovali by se zrovna tak nadutě, jako ti největší budníci, jen kdyby měli peněz. Jsou to budníci nadutí, jenže bez peněz, čili vozík bez kol.

Oni omlouvají svou chudobu stále a svádějí ji na válku. Všichni považují se za něco více černochohů — a proto také s černochoy by nepracovali.

Jednatel zavítá k takové chudobné rodině bělochů a tu se moc přátelsky hovoří, dlouho hovoří, neboť takovému "crackerovi" na čase mnoho nezáleží. Poznenáhlu jednatel vyjde s vlastním plánem. Kdesi jest velmi dobrý muž, jenž vlastní prádelnu — za celý svět by nezaměstnával černochohů — nejsou mu hosti vzdělanci. A vidíte host může všem ženám i dětem celé domácnosti dostat práci u tohoto dobrého muže. Práce pro hlavu rodiny není, vždyť on vlastně menší nějakou tu rachotu dostane ve městě. To se hlavě rodiny náramně pěkně hodí — vždyť jemu vlastně samotnému ani tak o práci nejde. A pak domek v němž budou bydlet jim dá se zdarma. Fotografie domku se ihned vytáhne; jest to u porovnání s domkem v kterém nyní rodina bydlí pravý palác. Host odejde a slíbí, že na příští týden přijde opět. Přijde a oznámí, že mluvil se svým dobrým přítelem, dům jest připraven, práce čeká a mzda na hotovosti každé soboty.

Na hotovosti!

Ubohá tato rodina bělochů nikdy ani hotových peněz neviděla snad v celém svém životě.

Tištěná smlouva se vytáhne a podepíše.

Pakli takový otec rodiny "cracker" nejeví dosti odvahy k stěhování, jednatel jednoduše zabalí mu těch pár drobných kousků skrovného nábytku, dá mu pár grošů napřed na cestu a jde to. Rodina octne se v prádelnickém městečku, ubytují ji v domku společnosti a již jde se do práce — matka a všechny dítky od pěti let počínaje. Otec rodiny zůstane doma, aby zastával domácí práci, a protože jest muž, ovšem že ji nekoná. Jde raději do grocerie, aneb na jiné místo, kde se všichni toho druhu šťastní soudruhové jeho schází a zabíjí čas. Leniví lidé na Jihu, tak jako všude jinde, nejsou dosti zdraví — i potřebují trochu posilujícího nápoje. Tak záhy shledá "cracker", že může dostat co chce kořalky a sice na dluh, jenž zaplatí se poukázkou na společnost.

Jest velice spokojen a není třeba ani podotýkati,

že jest rozhodně proti jakémukoliv fanatikovi, který by se opovážil mísi se do jeho rodinných záležitostí. Nezdá se toho chápati, že prodal ženu svou a děti své na pět let do otroctví. Společnost vyhrožuje a to ponechává si právo propustiti je všechny, kdyby jeden z rodiny práce zanechal. Ba ani matka není volnou.

"Cracker" však zná práva svá — jeť hlavou rodiny; práce její, jeho dítě jest jeho až do 18 let děvčat a hochů let 21. On vše to ví a proto žene je do práce ještě za šera.

A v prádelně dozorce již na ně pozor dá. Tito dozorcové jsou Severané, poslaní tam kapitalisty. V době války nejlepšími popoháněci otroků byli Severané, jsoutě schopní a pak hledí k tomu, aby byla práce hotovou. A pak jestli toho třeba nikterak neváhají dáti slovům svým a rozkazům náležitou důrazu.

Otec rodiny chce však býti i hodným vůči svým; chce nashromáždit si tolik peněz, aby mohl si někdy zakoupiti vlastní domov na venku — vždyť bude tak za pár let. Dohlížitelové nechtí nikterak být surovi, avšak musí podávati zprávy ředitelům závodů — a tolik a tolik látek musí býti denně hotovo. Ředitel sám také není zlý člověk, jenže musí podávat denně zprávu svou předsedovi společnosti a předseda opět musí podávat zprávy podílníkům.

Podílníci bydlí v Bostoně, a vše co oni chtějí jsou pouze dividendy. Jestli pak sami jedou na Jih, tož jedou do Pinehurst, Asheville aneb navštíví St. Augustine. Inu, podrobnosti z prádelen nejsou nikterak zajímavé; proto nechají vše raději na starosti těm dobrým mužům, již celý podnik řídí — bylo by proti jejich zvyku, nějak chtít snad poroučeti.

Kapitál jest král a nikoliv bavlna. Však kapitál jest slepý a hluchý vůči všemu co není v jeho zájmu; neučiní ničeho pokud dětská práce znamená proň 10 procent dividendy v podílech tohoto průmyslu.

Místo zrušení dětské práce kapitál poskytne lot, na blízku prádelny, kterémukoliv **kazateli, jenž** zbudoval by tu kostel a druhý lot pozemku stavebního pro farní obydlí a mimo to se zaručí, že dá jednou tolik příspěvků na postavení budovy kostelní, kolik sežene ta či ona církevní obec.

V obvodu as čtvrt míle od jisté prádelny v Columbia, J. K. napočítal jsem sedm kostelů dostavených a jiné ještě nedohotovené.

A tímto způsobem majitelové prádelen zajistí si kněžstvo. Mluvě s několika kazateli různého vyznání o otázce dětské práce, shledal jsem, že všichni měli důvody na omluvu, jakoby ani nevěděli, že důležitá tato otázka se již od 50 let v celém světě důkladně probírá a civilizace, že od té doby již vypálila věci té znamení hanby v čelo. Jeden kazatel mluvil o vlastním zástoji s velebným úsměvem na

rtu a vážnou tvář pravého dobrodince — používám vlastních jeho slov —: „Pravda, je to všechno zlé — avšak braťte milý, zdaliž dětem není lépe v závodech, nežli aby běhaly po ulicích.“

Má se za to, že jsou pouze dvě zaměstnání pro dívky, pracovati v prádelně, aneb pobíhati po ulicích. A pak ten člověk a sluha páně přiznal mi zcela beze studu, že mnozí z oněch mužů, jichž rodiny celé pracují v prádelnách upsali jednu desetinu svého příjmu k podpoře církve a dávali mu vždy pravidelně na dotyčný obnos poukázku na prádelnu společnosti; a obnos tento srážel se jednoduše z vydřené mzdy těch ubohých, jakž odevzdával kazateli jej pravidelně společností pokladník.

Většina kněžstva v Jižní Karolině byla vždy zaujata pro otroctví. Kněžstvo v tom ohledu bylo pomalejší, nežli lid, a pokulhávalo vždy a ve všem pokrokovém raději pohodlně pozadu. Předstoupiti před stolice, znamenalo by oddělení se od nich, čili pozbyti zisku a tomu žádný kazatel prostředních jen vloh se tak snadno nepodvolí. Kazatel, jenž pronesl by přímo svůj úsudek a poslechl volně mysle své, mluvě o svobodě musí z chrámu, jako Luter, Savanarola, Emerson, Beecher, McGlynn, prof. Swing, Dr. Thomas, a celá ta družina kazatelů, která opovážila se hájiti svobodu. Tací církvemi svými za odpadlíky byl považováni. Vypovězení, hanobení a útisk byly vždy údělem bojovníků za pravdu, právo a svobodu a tak zvané lepší třídy těch kterých církví byly vždy v řadách prvních útočníků. A jaký také div, vždyť svědomí jejich bylo vždy dle toho.

A příčina proč církev vždy byla pro otroctví jest jen, že z otroctví tyła.

Často slyšíme o nebezpečí, jež následovalo by spojením se církve se státem; co však ale máme souditi o uchvatitelství a spojenství jeho s náboženstvím — náboženstvím předstíraným na prospěch trpících, krvácejícího Krista, toho Krista, jenž neměl ani kam by hlavy své složil!

Orthodoxní protestantský kazatel jest důležitým činitelem na Jihu. Spatříte jeho lesknoucí se tváře na každém vlaku, na každé stanici — v každém jest shromáždění — nic nemůže se státi bez něho. Kážeť o „krvi Kristově“ a ničeho více. Povídá stále a slibuje dokonalý ráj po smrti všem kdož věří s ním, a hrozné peklo těm, kdož nevěří. A toho svého satana mají pořáde stejného a od dvou set let sotva našel by na něm člověk něco co dalo by se patentovat.

Jih jest v klestích kněžstva do té míry, že Italie a Španěly mohly by skoro žárlit. Kazatel jest mocí. Jeden z nich vysvětloval mi, že většina hlav z prádelny jsou „lidé křesťanští“. Zdá se, že myslí sobě, že Ježíš kdysi prál: „Trpte malé dívky z vůle mé a neodpouštějte jim v ničem, neboť v tom záleží království bavlny.“

Kdyby dětští ti dělníci Jižní Karoliny mohli býti svoláni bubny, a v čele majíce bubeníky i píště ubírali se po Commonwealth ave., kolem té sochy Williama Lloyda Garrisona, postavené syny těch mužů, již na provaze táhli jej ulicemi, tož pohled na ně musel by i srdce uchvátiti a přesvědčení by následovalo i doma. Jen představte si armádu 20,000 schátralých ubožáků, na polo nahých, na polo vyhladovělých, žlutavých, chorých, zmrzačených na těle, stáhlých tváří, jež ani tolik ducha nejví, aby lkáti mohli, beznadějně doufati, smáti se, ztrápení, aby cítili! Zdaliž by aristokratický Boston nezavíral dvěří domů svých a okenie a s hanbou neodvrátil se od tak hrozného divadla?

Znám potní dílny na Hester ulici, v New Yorku; prozkoumal jsem nízkost, pokleslost a zvrhlost okolí White chapel; navštívil jsem Ghetto v Benátkách; znám osud horníků v oblasti uhelné v Pennsylvanii a vím také něco z násilnické Sibíře; však pokud se týče utrpení, žalu a bezmocné strasti, neviděl jsem nikdy ničeho co rovnati by se mohlo otroctví v prádelnách v Jižní Karolině, těmto jatším nevinnosti — v té drahé mé vlastní Americe, té zemi svobody a domova to lidu statečného!

O dospělém, jenž přijme práci a žití v prádelně, nemám ani jediného slova, jeť věcí jeho. Zvedám pouze hlasu svého na obranu nevinných; zvedám hlasu svého ve jménu toho dítěte, jehož lkání a utrpení divý lomož kol továrních utlumil.

Rozsah tohoto nového otroctví na Jihu dosáhl takových rozměrů, na které již žádný člověk aneb třída lidí nestačí. Zájmy „crackera“, kazatele, dohlážitelské, řídicího, předsedy a podílíků jsou tak spleťtité, že žádný z nich již ani pravdy rozeznati nedovede — nohy jejich jsou svázány a klesají hloub a hloub do písčité půdy písčité přetvářky, sebeklamu a různých vytáček. Musí býti poučení o jiném, potřeba je vzdělati, jako lid vychovati.

A tak zůstává na té malé, avšak bdělé hrstce dobrých mužů a žen na Jihu, již dnes již proti tomuto zlu brojí, aby vydrželi a nezanechali práce své dokud tito malí zajatci nebudou osvobozeni. My vztahujeme k nim přátelské pravice na tolik mil vzdálenosti a z klidu svého posíláme jim náš pozdrav i napomenutí, aby vytrvali a byli dobré mysle. Jak zdá se bojují sami, však nejsou sami, neboť to veliké srdce, tlukoucí, vřelé srdce mateřské celého světa musí jen o bytí jejich zvědět, aby bilo s nimi.

Komu osud dobrou ženu dal, ten lehce snáší veškerá příkoří.

Kdo rád říká to, co se mu líbí, slyší zase to, co se mu nelíbí.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pořadatelé: *Editors:*
Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa
Části přírodovědecké, zdravotní, atd.
JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. Části těl. pověšné
A. HALLER, 818 So. Ashland Av., Chicago, Ill. Části technické

Všechny dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavnímu pořadateli:
Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - - 75 cents per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateři V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednateř Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednateřové zvláštní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednateř Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají děle, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

FEUILLETON.

Checi se dnes rozepsali o dvou sokolech, kteří — nemluví pravdu. Ačkoliv to třebas oba dobře myslí, možná, že sami ve své horlivosti věří všemu, co povídají, ale na vzdor tomu nepravda ta zůstává nepravdou a naši společné věci vzniká z toho často veliká škoda.

Jedním z těchto bývá často těloevičný entusiast, který by rád těloevikem léčil všechny neduhy, jakými jen lidstvo jest stíženo — ba často ve svém horování překonává i vyrabitele patentních medicín. Sejděte se s ním a postěžujte si na revmatismus, on vás bude vábit do těloevičny k vyléčení. Řekněte mu, že vám počínají tvrdnout játra, vyhubuje vás, proč si je důkladným těloevikem nejdete "změk-nout"; postěžujte si na srdeční vadu, on vám řekne, že trpíte proto, že nikdy neevičíte; bolí vás kuří oka? — věru ani dost málo bych nebyl překvapen, kdyby vám těloevik doporučil jako neomylný prostředek proti této vymoženosti nynější osvícené doby. Roz-nemohl se někdo na zápal plic? — hlavničku? — Inu jo, co pak je to nějaký div, když neevičí?

A tak vede stále svoji — ať přihodí se vám to neb ono, všeho příčinou jest pouze ta neblahá okol-nost, že neevičíte.

To jest první sokol, který ve své horlivosti hlásá nepravdu a tak, jak jsem řekl shora, společné věci naší více škodí nežli prospívá. My všichni věříme v blahodárný vliv těloeviku, ale nevyhlašujeme ho za patentní lék proti všem chorobám, neodporučuje-me těloevik tomu, který potřebuje spíše lékaře. My věříme, že rozumným těloevikem dá se mnohému zlu předejiti — ale neodporučujeme ho jako zá-zračný lék tomu, který se po celý svůj věk bedlivě staral o to, aby u něho nastal co nejdříve — tělesný bankrot. Ale náš entusiast si nedá říci, on stále a všude bude hlásat, že těloevik jest s to vykonati pravé zázraky — a tím nám často u rozumných lidí velice škodí.

A nyní vám představím toho druhého.

Ten druhý si dal jednou říci a — začal evičit. To jest, přišel jednou.

Pověsil se několikrát na hrazdu, shoupl se na kruzích, zkusil několikráte dostati se na koně — a druhý den — no, věřte, hotový zázrak!

"Ale já vám spal, jako když mne do vody hodí", vypravuje potom každému. "A věřte", pokračuje, "ráno jsem se nemohl ani dost nasytit — já vám ted' jím — no — a do práce jsem jako čert! a sáhně-te —." A vy musíte sáhnout na jeho svaly, jak mu tím jedním evičením zmohutněly. Jen jednou zašel do sokolny — a už spí sotva že se dotkne lože — jí jako bezedný — svaly má jako ocel — a co je na světě, jaktěživ se "tak dobře necítil, jako nyní". — A když to rozumný člověk slyší, musí se pousmát a přijíti k tomu náhledu, že — mezi dryáčnický odporučovanou zázračnou medicinou a těloevikem není vůbec žádného rozdílu.

Jsou to oba naši dobří přátelé — oba to dobře myslí, ale ta jejich horlivost je žene často daleko za hranice pravdy — a tím dobré věci často více škodí nežli prospívají. č.

REPRESENTACE SOKOLSTVA.

Jest všeobecně známo, že na evičitele a náčelníka sokolského sboru pohlíží veřejnost jako na prvního reprezentanta zásad sokolských — a dle těchto zá-stupeň velmi často nás také posuzuje. Proto měly by jednoty při výběru těchto činovníků počínati si s tou největší opatrností.

Věříme, že k jednotám sokolským hlásí se po-nejvíce lidí, jenž v cizí zemi této jen prací rukou svých hájí svoji existenci, a že nechováme v středu svém lidí, kteří by byli takovými reprezentanty ušlechtilých zásad sokolských, jak si je snad naše obrazotvornost představuje — ale přece jen nuceni jsme o této věci se zmíniti, poněvač víme, že v ně-kterých jednotách volba evičitele neb náčelníka

běře se na příliš lehkou váhu. "Navrhuji bratra N. N.", ozve se hlas odněkud z kouta — "podporováno" — zazní to z kouta druhého — "Kdo je pro to, dá znamení rukou" — zazní to od stolku starosty — a hlavní zástupce sokolské jednoty je zvolen.

Kolik sokolů předloží si tu otázku: Je ten bratr spůsobilým k tomu, aby nás před veřejností zastupoval, jest ostatnímu členstvu vzorem, jak po stránce tělesné, jak po stránce duševní i mravní.

Těmito věmi my si obvykle příliš hlavu nelámeme. Hlavní jest, že zmíněný bratr "úřad vezme" — a volba příliš dlouho netrvá. Kdyby se jednalo o "ohnutý hřeb" v taneční síni, o dřavou střechu, o proraženou kulisu, nebo o tom, který pivovár má nám dodávat pivo, co by tu bylo porad, výborů, jen aby důležitá věc ta byla co nejlépe promyšlena, nežli se přikročí k nějakému platnému usnesení — ale volba těch nejdůležitějších činovníků našich odbude se velmi rychle — neboť čas kvapí, schůze by se rokováním o volbě zbytečně protahovala, a pak — venku čekají tarokáři a hospodský zrovna narazil čerstvé.

Řekli jsme, že mezi námi, lidem pracujícím, nelze nalézt tak ideálních činovníků, o jakých se často píše nebo deklamuje, ale přece jen mohli bychom ze středu našeho vybrati dosti takových, kteří by mládeži jim svěřené mohli býti vzorem, o nichž víme, že při žádné příležitosti nezapomenou se tak daleko, aby chováním svým vrhli jen dosti malý stín pohany na Sokolstvo, jinými slovy, kdož jsou tak ryzími sokoly, jaké jsme si jen za poměrů panujících vypěstovati byli s to! Že by tito přední zástupci naši měli též dbáti toho, aby obzor vědomostí jejich šířil se poněkud i za hranice pouhých znalostí technických, netřeba ani zvlášť podotýkati.

Nechutní chvástalové, nadšení ctitelé Bachusa, neotesaní křiklouni neměli by nikdy za žádných okolností stavěti býti v čelo řad sokolských a která jednota přece tak činí, nedbajíc toho, kým jest před veřejností zastupována, ta ztrácí veškeré právo k stížitosti, je-li pak veřejností stavěna na úroveň svých zástupců. č.

MEZINÁRODNÍ KONGRES VOLNÉ MYŠLÉNKY.

(Naše sdělení.)

V Paříži, 20. září. 1905.

Byl jsem mile překvapen dopisem Tvým, v němž požádals mně o podrobné zprávy z Mezinárodního kongresu Volné Myšlenky, který odbýval se tentokráte zde v Paříži, ve dnech 4. až do 7. září t. r. Nejprve musím se s potěšením jen zmíniti o tom, že Vaši majíce boдрého občana Karla Pelanta z Prahy v čele byli tu as v počtu dvaceti, dojista slušná to reprezentace na národ z jehož středu prvý záblesk svobody byl vnikl v celý svět, na národ, který dal světu mnohého muže, mučedníka, mnohého bojovníka za pravdu a přesvědčení. Ostatně byli tu zástupci národů mnohých a vlastní demonstrace po velkolepém zdaru kongresu v Římě byla i zde velice zdařilou, tak že živly zpá-

technické, nevědouce již jak pokaziti veliké dílo rozumu a pravdy, navedli si mnohé jedince snah podvrtných a ti působili v zasedání randál toho druhu, že přívrženci vědeckého anarchismu sami za druhy své se styděli. Odtud také pro klerikální listy pak posílaly s takovou rozkoší do světa zprávy o bouřlivém průběhu kongresu, nesváru a p. a zatím vlastní průběh kongresu byl jen důstojný a nejvyšší a novou manifestací rozumu a jednomyslnosti proti církvím. Ukázalo se znovu nad veškeru pochybnost, že Volná Myšlenka pracuje k odstranění násilí, k výchově celých, dobrých a rozumových lidí a tím k ideální společnosti lidské, jež byla by duchem silna ovšem i v těla prospívání vidouc pravdy nezvratné a nejsouce církevní, neměla by žádných absolutních a určitých dogmat, hledajíc jen pravdy a zase pravdy, k níž volně přemýšlení a rozumování vésti má.

Jen několik dojmů budí mi dovoleno zachytnouti. Zpráv obšírných bylo uveřejněno v listech velikých i malých, zpátečnických i pokrokových všech jazyků a na základě sporých zvěstí telegrafických mnohý nesprávný sudek se tvořil. My však konstatovati můžeme dobrý úspěch dnů slavných, úspěch vnější a tu jen všeobecným jest pak přání, aby i úspěch vnitřní dostavil se, to jest aby dojmy a poučení, poskytnuté v dnech těch lidu veškerému bez rozdílu, zanechaly patrné stopy protestu proti jakémukoliv znásilňování mysle a lidí všech. Kongres poukázal k výchově lidu, přibyl na pranýř znovu klerikální lhavost a uvedl velikost a vznešenost myšlenky sjednocení všeho lidstva a všech národů i s odperem proti vzájemnému se vraždění a potírání, působil dále k ocenění opravdové výchovné práce a povzbudil ke kulturnímu obrození se lidu, jenž vymanil by se z pole jha lži a klamu a u vlastním vývoji ukázal co člověk jest a býti má. Všechny body slavných dnů lze nazvat zdařilými, třeba tu, aneb onde pořadatelstvo bylo chybné. Při tak ohromné účasti však není ani divu, zejména při nešťastné povaze francouzské, jež má za to, že nad Francií vůbec není, nad Paříž také ne a francouzský jazyk rovněž tak. V mezinárodních shromážděních i kdyby tak bylo, musí se takovéto snahy krotit, tak jako socialisté a anarchisté francouzští své domácí spory jinde si měli srovnat, nepoužívající sezení kongresu k nemístným rejdům svým a nepořádku. V takovýchto shromážděních různé směry a smýšlení politická platiti nemají, tu stačiti musí pouhé vědomí, že sešli se tu živlové svobodomyšlní. V pořadatelství scházela rozhodně od samého počátku vůdčí ruka. Vždyť jsme se nemohli ani doptat na známé nám členy kongresu, na Američany, oa o banketu na věži Eiffelově, který ku počtu kongresu pořádali zednáři byl takový chaos, že jsme za své tři franky dostali trochu čerstvého vzduchu a skvostný pohled na moře světél veliké Paříže. V pořadatelství jak se zdá jsme my na druhé straně o trochu lépe na tom, ačkoliv těžko lze říci, jak my bychom dopadli při tak ohromném návalu zástupců ze všech končin světa. V St. Louisu nás bylo poměrně jen málo a my Němci hostiteli a také ještě na ležems scházelo. Jenže i tu pořad byl jinak uspořádán a ty živé francouzské letory a mnohé gestikulace řečníků rozjařených, vedle klidně pronášených přednášek, jsme neviděli, a mimo vážných a významných pozdravů vesměs v řeči anglické, neslyšeli. Však k věci vlastní.

Vlastní zahájení kongresu stalo se skutkem v pondělí a sice ve velikém paláci Trocadero. Přítomno bylo as 5,000 osob. Byly chvíle to opravdu tklivé. Sluníčko prodíralo se velikými okny a svítilo na ohromné varhany, kdež v lesku se obrážejícím, jakobys viděl záblesk volnosti, jemuž každý ten paprsek světla se těšil, dokazuje nám, že i my jako lidé volní býti máme, mistři svého osudu a vůdcové mysle své. Pořad zahájen požitky uměleckými, fanfárou z overture "Jelva" a zpěvem choristů z opery. "Prokleté věky" od Huga podala sl. Rochova z Comedie Francaise. Byl úchvatný její přednes, tak že tlupa nespokojenců po straně sedící ani nehlesla. U středu byli zástupci, hosté a tu i my s několika jinými Američany. Tleskali jsme o vše pryč, tak jako při přednesu "Vítězného pochodu" a sehrané části

"Tartuffa", kde líčí se pikle kněze vůči ženě, již rád by svedl. U nás asi sotva by se ukázka tato směla podat.

Předseda dr. Petitjean po hymně na lidstvo od Bethovena, kongres zahájil a četl dopisy od přátel věci, již dořaditi se nemohli. Dopis M. Berthelota a prof. A. Haeckla vzbudily pravou sensaci a každý jen si přál, aby slova napsaná byli tak sami nám mohli povědět. Na prof. Haeckla zvláště my Němci se těšili. V prvním dopisu stálo, "že cheeme předně a to s důrazem opakuje, aby myšlénka a věda byly volny, to jest, aby žádné mínění, žádné učení, žádné dogma nebyly vnucovány jako dosud, veřejnou mocí. Cheeme, aby každý občan byl neodvislý, to jest osvobozen od třídního a majetkového otroctví."

Haeckel psal mimo jiné: "Kongres Volné Myšlénky počíná své vážné a důležité práce v Paříži za velice vhodných okolností. Rozluka státu od církve, osvobození čistého rozumu pout náboženské pověry, vítězství svobodné vědy nad klerikálními dogmaty, jež upevněno v minulém roce francouzskou vládou a poslaneckou sněmovnou, znamená slavný pokrok v dějinách lidské kultury."

Veliké vzrušení vzbudil Hoffman, mluvč německy a prohlásiv, že odnesl si veliký dojem ze včerejší manifestace před pařížskou radnicí a při vstupu do Hotelu de Ville. V radnici představeni byli delegáti předsedovi pařížské rady občanu Brousseovi a to za zvuku Marseillaisy a Internacionály. Odpoledne vyšel průvod k soše chevaliera La Barre, 19letého hocha, jenž 1766, protože nesmekl před procesím hrozně mučen a církví usmrcen byl. Zbytky rozdrčeného těla upáleny byly pak s Voltairovým slovníkem filosofickým. Volní myslitelé postavili mučedníku tomu pomník na místech, kde stojí basilika ohyzdná a katolické sveřepesti důkaz největší Sacré-Coeur, na vršku Montmartru. Byla demonstrace to celé Paříže pokrokové a policie všude dost, jakož i všelikých letáků hanobících zástupce všech cizích zemí, vydaných ovšem klerikály, již před zdrcujícími dojmy museli však chtít nechtě zalézt. U pomníku měl vzletnou řeč občan Le Grandais. O banketu na věži Eiffelově mluvili v těch kterých prostorách jednotlivě Mesureur, Nicol, Petitjean, Furnémont, Hoffman, Heaford Semenov, Vészy, Gatti de Gamondová a jiní. Ve jméne zednářů skončil Dr. Meslier, jenž vhodně vzpomněl největšího pracovníka volné myšlénky Zoly. To vše připomněl si Hoffman, když hromovým hlasem volal: "Rozluka církve od státu vrátí nám brzy tyto kostely a chrámy, jež nám náležejí, a my cheeme nehovati a je použití později za naše lidové učiliště. Necht zhytnout veškerá náboženství. My volní myslitelové protestujeme proti všem válkám, my přejeme si přátelsví Francie a nikoliv s ní spor, my jeden cheeme národ veškerého lidstva, dle hesla "Miluj svého bližního, jako sebe samého."

Robertson mluvil o skrovném tom počtu volných myslitelů 1889, již v naději v budoucno takového rozmachu dobré věci své nečekali tak záhy. Po Němci Angličan a po něm staříček Ital prof. Sergi: "Neuznáváme žádného božství, jakž všichni jsme tu. Prostřednictvím náboženství lze dobýti srdce i mysl člověka a proto všude třeba pronásledovati tyranii dogmatu. Odmítáme víry jakéhokoli druhu a cheeme povznést ženy, jež bude pak opravdovými učitelkami našeho dorostu. Jest třeba získati ženu naší věci. Člověk nebude ještě vždy svobodným, bude-li mít jen svobodu mysle; jest mu rovněž třeba svobody hospodářské a sociální, jež učiní též války nemožné."

Profesor Hector Denis, Belgičan, vítal uzavření míru, jako důkaz mocného vlivu demokracie a to našinci, jako turnerů zvláště se líbilo, tak jako poznámky jeho vhodné o Francii, že dosáhla rozluky státu od církve, dokazuje, že má moc provedení velikých ideí na emancipaci lidstva veškerého.

Několik málo slov Bradlaugh-Bonnefové následovalo. Vyslovila hlavně své potěšení, že může býti účastnou velkolepé této demonstrace ducha, jako dcera muže, jenž vždy Francii byl tak miloval a v domově svém stal se obětí boje

za náboženskou a politickou svobodu. Těšilo ji též, že tonik žen bylo tu přítomno, neboť jen tehdy lze volně myšlénce prokřestiti dráhu všude, pakli i žena ruky k dílu přiloží.

Profesor Odon de Buen z Barcelony uhořel, abychem tak děli na pravou strunu. Někdo zvolal mu vstříe, když mluvil: "Ať žijou Španěly". "Ano, avšak aby Španěly mohly žít církve musí zahynout. Pokud mně se týče, tož volám za sebe: "Smrt církvi!" Magalhaes-Lima, jenž přijel z Lisabonu dokazoval hlavně důležitost rozluky státu od církve. Však nesmí zůstat jen tu tento fakt, alebrž Francii následovati musí všude i jinde. "Skutečným zákonem lidských zájmů jest zákon lásky. Věda proklamuje, jako konečný cíl svých nauk, solidaritu i bratrství veškerenstva." Rečník uherský Diver-Dinés, pravil že v Uhrách, ještě před několika měsíci nebylo Volné Myšlénky a dnes jest již tam 2,000 příslušníků, jako ovoce to římského kongresu. Pečují nyní hlavně o všeobecné právo hlasovací i doufají, že za dvě léta bude kongres v Buda-Pešti, jenž sice nebude žádným triumfem, jako spíše protestem proti násilí.

Manuel Ugarte, jenž zastupoval republiku argentinskou, prohlásil že Jižní Amerika tak dlouho úpíe pod církevní tyraní, počíná se z dřímoty své probouzet. Klerikalismus mizí za stálých útoků myslí osvobozených politické, náboženské a sociální pověry. "Ve městě Paříži sešli jsme se na tento sjezd, kde dala se iniciativa a vede lidstvo k boji s mocnostmi reakce i prosíme vás jen, abyste přišli i na sjezd k nám do Buenos-Ayres za dvě léta. "Od doby výboje, od velkého fanatického nábehu, jenž spustošil nový svět, od doby vraždění Indiánů, civilisovaných v mnohém ohledu — poněvač snášenlivějších — nežli kazatelové, kteří je pronásledovali, od patnáctého století do naší doby pokroku, kdy v kvetoucích městech náboženství, cítíc se pod ochranou vlád, zmocnilo se lší všech pramenů života, až do naší doby, kdy inkvizitor nezabíjí více lidí, avšak zabíjí ducha, vychováváje poddajnou mládež, kterou využívá pro své záměry světské vlády — katolicism v jižní Americe, nebyl ničím jiným, nežli závadou, hlodající zemi, přitěžící, zdržující její pokrok, závorou, ohraničující její rozmach."

Přijata byla dále resoluce aby poslal se prezidentovi Rooseveltovi blahopřejný telegram, za snahy jeho smířovací. Škoda, že panu prezidentovi nepřipomněli také trochu Tomáše Paina u té příležitosti.

Profesor Hector Denis v delší skvostné řeči navrhl sestavení nové encyclopedie v souhlasu s výzkumy vědy. Návrh ten byl dán již po vzrušující scéně jakou způsobili živly různé připravivše kongres zbytečně o mnoho chvil. A ještě průběhem této bouře mluvil Polák Rudlinski proti carismu a Semenov zástupce ruský o emancipaci ubohého lidu svého, jehož nejlepší synové za Volnou Myšlénku bojující, trpí jako Gorkij. Velikánu tomu, pěveí hymny Volné Myšlénky vzdán hold.

Řeč černocho Gracia Gaudase byla pozoruhodná: "Většina černochů jest ještě pohřížena ve tmě nevědomosti. Cheeme proniknout tuto tmou světlem Volné Myšlénky, abychem uskutečnili bratrství mezi kmeny zásadou rovnosti a spravedlnosti. My černoši necheeme církve, my cheeme školy, knihy, cheeme se vyrovnati i bílému plemeni v rozumu a ideálu pravé lidskosti."

Po řeči té veliké bylo v prostorách Trocadera pohnutí, jež stupňovalo se s řečí Kubance Torrida Delmarmole, stěžujícího si do nadvlády církve na Kubě, až do příchodu čínského delegáta Šu-i, jenž promluvil, že i Čína začíná se vybavovat ze jha hierarchie. Domela Nieuwenhuis povídal, že přechází ze země Spinozy a Multatuliho, které měl by každý pilně čísti. Řeč jeho byla plna satyry. "Ve Francii viděl jsem peníz s nadpisem: "Bůh chraň Francii." Inu, bůh a peníze byli vždycky dobrými kamarády." Za belgieké ženy promluvila Gatti de Gamondová a po ní delegát švýcarský prof. Fulpius. Celá spousta telegramů a dopisů se ani nečtila. Živlové neklidní způsobili opět hluk, tak jako učinili na druhý den při vzdání poety staříčkému učenici Dennisovi. Dr. Otto Karmin ze Ženevy rozmlouval o de-

finici vědy, načež krajan Váš Karel Pelant podal určitý návrh, aby Volná Myšlenka měla jakés ústřední pojítko vlastním orgánem. Návrh byl odkázán komisi, ale ta znovu anarchisty byla rozbita, když byl Paraf-Javal celému shromáždění přímo z tribuny vynadal blbeč a podobně. Pro nás Američany něčemu podobnému nezvyklé bylo opravdu trapných to pár chvil.

Třetí den kongresu věnován byl rokování o morálce bez boha, jakž referoval Ferdinand Buisson o práci z pera Gabriela Séaillese, profesora filosofie ze Sorborne. Prof. Thalamase ve stati své dovodil mimo jiné o tomto předmětu: "Přes zoufalé pokusy všech církví a náboženství a všech dogmatismů jsou ode dneška pokroky pevné vědy kladné a kritického ducha takové, že nemůže již volné myslitele uspokojiti nikterak staré ponětí rozkazující nářalky, spočívající na základě náboženském. Nadešel čas morálky odpovídající našim novým rozumovým potřebám, našemu sociálnímu, demokratickému žití, všem našim tužbám po neustálém pokroku, směřující k lepší budoucnosti, jejíž vznešenou a skvělou jítrenku vidíme již před sebou vzrůstat. Dík morálce bez boha zmizí starý a žalostný zmatek, způsobený vládami náboženskými, mezi nadpřirozenou vírou, touto osobní poesií, již každá duše může a smí svobodně si tvořiti, ale jen pro sebe a subjektivně, a mezi mravovědou, touto pozitivní pravdou, již lidé všech věků potřebovali k organizaci, k zlepšení současného žití, ku štěstí jednotlivce i ku štěstí všech."

Čtvrtého dne jednalo se hlavně o míru a tu opět vyznamenal se Buisson. Kongres pak vyslovil se pro vzájemné dohodování se a smíření tribunály, jakož i radil, aby válečný materiál nebyl dodáván stranám sporným a tam kde třeba, aby dělnictvo v podobných záležitostech jednoduše vyšlo na stávkou, podporováno jsou veškerým dělnictvem druhým. Pěkné to přání, jenž v době nynějšího obchodu, ziskuchtivosti a hrabivosti mnohých dobrodineů lidstva sotva asi provéstí se dá.

V poslední den kongresu přijata byla resoluce v níž vybízí se senát francouzský, aby přijal koncem tohoto roku odhlasování sněmovny poslanecké rozluky státu od církve.

Kongres ukončen, a že nevykonal vše co bylo v přípravě vini jsou mnozí nespokojenci, klerikální pochopové a jimi svedeni. Na vzdor tomu volní myslitelé celého světa mohou býti spokojeni. Do širokých vrstev lidu zanesli poučení, kultura se šíří a Volná Myšlenka v řadách opravdových pracovníků slaví triumfy, posiluje nás všechny bez rozdílu. Pokud mně se týče litoval jsem jen, že z Němce ti, již utužují tělo, bratři naši turnéři tu nebyli, kdežto v St. Louisu své doby o kongresu Volné Myšlenky hlavní roli hráli jsme my spolu s Vašimi i sokoly. Pozdrav z Němce bylo dosti i z Čech a Moravy, ba jeden i z Chicaga od Vašich lidí a našich z Milwaukee. Ještě mi zní v uších Internacionála, ještě chvil se zdě Trocadera písní tou a zdar přejeme všem lidem si tu na rozloučenou, zdar práce a na shledání o kongresu příštím. Kolik z těch vetších a stříbrolasých starců, buditelů našich a učenců předních, činovníků opravdových znovu uvidíme a kolik přibude nových bojovníků.

A. Vollbrecht.

NAŠE POTŘEBY.

Když V. V. rozhodl, aby do "S. A." dalo se svolání vybízející k překladu naší tělocv. soustavy do řeči anglické, vykonal pouze povinnost, posledním sjezdem mu uloženou. A to jest úplně chvalitebné. Nedáváme přec úmyslně články do stanov našich jen proto, aby jimi jsme se neřídili. Je-li pak někdo ustanoven k tomu, aby tlumočil smýšlení celku, je-li ustanoven k tomu, aby v skutek uvedl přání celku — jest též povinností jeho tak se zachovati bez ohledu na to, jestli s povinnostmi jemu uloženými ve všem souhlasí aneb ne, jakož i bez ohledu na to, zda někdo z příslušníků našich s některými články stanov nesouhlasí, aneb s nimi zcela spřátelili se nemůže.

Z důvodů těch jest vydání překladu soustavy naší věci zcela oprávněnou, otázkou však jest, je-li také potřebou tak žádoucí a nalahavou. Pokud nás se týče, máme vždy prospěch věci naší na zřeteli a tu přiznati sluší, že pěkný a vhodně upravený překlad soustavy naší v širší známost uvedl by krásné dílo našeho Tyrše a mnoha spoluobčanů našich, kteří řeči naší nerozumí, dokázalo by se, že i ten malý národ český, má svou vlastní tělocvičnou soustavu, na základě kteréž tělesná cvičení u nás se pěstují. Dokázali bychom tím, že anglicky mluvící lid přišel by k poznání, že mimo tělocv. soustavy německé a od ní podstatně se různící soustavy švédské, stává ještě jiné a to v každém ohledu dokonalé soustavy české, soustavy naší. To jest ale také všečen užitek, který by nám překlad ten přinesl. Stálo by to za námahu a vydání s tím spojené?

Probíráme-li anglickou tělocv. literaturu, tu setkáme se s celou řadou učebních knih, které označeny jsou jako spisy psané na základě "německého systému" a na základě systému toho psáno jich i mnoho jiných, kteréž tím "German system" označeny nejsou. Obsah spisů některých jest povšechný, jiných opět pro praktickou potřebu upravený ve způsobu knížek příručních. O švédském tělocviku máme před sebou dvě pojednání v řeči anglické jedno jest knihou objemnou, druhou knížkou příruční, pro potřebu školní upravenou. Není nejmenší pochybnosti o tom, že spisů podobných v řeči anglické vydáno bylo již více i mimo zem tuto a sice v Anglii samé.

To zdá se, že pobízí i nás k tomu, aby nezůstali jsme pozadu a postarali se o anglické vydání soustavy naší. To jest podnik chvalitebný, záleží však všechno na tom, jak byl by upraven, aby i pozornost těch, pro něž vydán byl, na sebe upoutal.

Pokud nás se týče, zdá se nám, že velkou váhu klademe na věci nás vzdálenější, kdežto potřeby nalahavé, naše potřeby nejnútnejší přehlédneme, neb docela nevidíme. Pokud známo, za celý čas trvání N. J. S. vydán byl touto jediný "malinký" spisek tělocvičný a sice "cvičení pořadová" od br. Mendíka, a to se rozumí, že v češtině. Nyní však rozhodli jsme se pro práci nákladnější, pro dílo větší a proto bude, či má býti psáno anglicky. To vypadá tak, jako bychom uznávali, že pro sebe samé více nepotřebujeme a proto pozornost svoji mimo kruh náš obrátit musíme. Cvičitelé naši nepotřebují též již žádných romůček psaných a potřebují-li jakých, ať užívají těch v Čechách vydaných. Mimo toho vychází dnes celá řada listů sokolských, v kterýchž různé dobré věci se nacházejí, nuž ať vyberou si z nich, co pro sebe potřebují.

Ve skutečnosti však stav některých tělocvičen našich jest dost zbědovaný a nedostatek cvičitelů i jen prostředních též citelný a právě tito cvičitelé jsou to, kteří i nedostatek vhodně upravených pomůcek cvičebných pociťují. Z našich tělocv. spisů má V. V. na skladě snad všechny vhodné a z těch zastoupen tu první odbor soustavy naší spisem "100 příkladů cvičení prostných". Dílo sice dobré, však dnešní potřebě naší nevyhovuje. Druhý odbor zastoupen tu "Cvič. večery na hrazdách". Ty jsou dobrou pomůckou pro cvičení členstva. Za to "Cvič. večery na koni na šír", pro nás málo vhodné látky obsahují. "Cvič. večery na bradlech" pojednávají o jediném druhu cvičebním a proto málo cvičitelům našim pomáhají. Cvič. večery na kruzích dobrou jsou pomůckou a tak i na koze a stole. Mimo toho čtvrtý odbor zastoupen tu zápasem, rohováním a batonem s příklady vhodnými. To vše slouží však za pomůcky ku cvičení členstva. Pro cvičení žactva nemáme takřka nic a pro sokolky — marno vzpomínat. Leč i pro cvičení členstva jsou pomůcky naše dost nedostatečné a výběr v nich nepatrný. Cítíme všichni potřebu spisu, kterýž nejen obsahem látky, ale i rozříděním pro potřebu naší vhodněji upraven by byl a sice pro každý odbor zvlášť. Neradi poukazujeme na to co Němci mají, doznati však musíme, že cvičitelům německým při praktickém cvičení členstva dvě díla "Handbuch für Vorturner" více pomáhají, nežli nám všechny "cvič. večery" naše.

U nás teprve "Cvičiteléské Listy" jak se zdá, vystihly pravý směr upravy látky cvičební, podávající jí co hotový materiál pro jednotlivé hodiny cvičební a jistě budou i cvičitelům našim pomůckou znamenitou. Slýcháme často, že mnohé, co v Čechách vydáno bylo, pro nás zcela se nehodí, však "Cvičiteléské Listy" jako by pro nás psány byly. Jedinou chybou jich, že vychází jednou měsíčně a to ještě ve formátě tak malém, že do čísla jednoho sotva látka pro jeden evič večer stěsnati se dá. Dle toho přinesou za rok sbírku pro dvanáct večerů, což rozhodně málo a vezme to několik roků, než snesen tu bude materiál rozsáhlejší.

Dle náhledu našeho, prospělo by nám více než nějaký ten překlad soustavy naší, kdyby pokusili jsme se o vydání spisu as takého obsahu, jakým "Cvičiteléské Listy" se vyznamenávají. Jaká pěkná pomůcka byla by to pro slabší evičitele naše? A náklad s tím spojený nebyl by větší, než jaký vyžadovati bude nějaký ten překlad soustavy, ať proveden již způsobem jakýmkoliv. Užitek z takové knihy evičiteléské, byl by pro nás též rozhodně větší. Na tom nemuseli bychom však přestat. Po vydání spisu pro evičení dospělých, mohli bychom přistoupiti k upravení látky pro evičení žactva a potom sokolek, neb opáčně. Kdo všimá si článků listu našeho, tomu neušlo, jak v čase posledním často poukazuje se na důležitost evičení kroků při tělocviku dívčím. Na evičitelích žádáme, aby při evičení děvčat jich užívali, však z čeho evičitelé sami poučení čerpají by mohli, o to se nestaráme a tu rozhodně i vydání postupných "příkladů ozdobných kroků" k velkému prospěchu nám by sloužilo.

Domníváme se, že z uvedeného zřejmě vysvítá, čeho nám nejvíce se nedostává, a když již k nějakému vydávání spisů se odhodlati chceme, jakého druhu spisy ty býti by měly, snadno se již domyslíme. Okolnost, že sjezdem o překladech soustavy rozhodnuto bylo, neznamena ještě, že pouze sj zdu o záležitostech těchto rozhodovati přísluší.

Proti tomu, co tuto uvedeno, snadno namítati se může, že pro práce podobné v listu našem místa dosti. To jest však omyl veliký. Práce podobné, byť i sebe důkladnější, je-li roztroušené v několika ročnících časopisu ztrácí se, přehled celku stává se obtížným a pro potřebu nepraktický. V listu našem vycházely příklady podobné již před dvaceti lety, setkáváme se i s různými pokusy v Sokole. Mnohý evičitel náš neviděl jich docela a neví o nich vůbec a ať hodnota jich jakákoliv — přišly k zapomenutí úplně. Čekati pak tak dlouho, až některý jednotlivce prací dle přání našeho nás překvapí, bylo by dětinské. Ne jen že pro jednotlivce práce to veliká, ale co hlavního, nevyplácí se a nedočkáme se toho, aby někdo se ztrátou hmotnou pracoval na vrub vlastní.

My máme evičiteléský sbor N. J. S. — máme tělocvičný výbor V. V. N. J. S., však jaký úkol jich, nikde nalézt nemůžeme. Nebylo by dobře, kdyby výboři ti, první neb druhý, neb společně o podobné otázky se zajímali a po případě i v skutek je uvedli? Pokud víme, práce a starosti podobné žádnému z uvedených výborů nikde vyznačeny přesně nejsou, leč chechali se opravdu na povznesení evičení ve sborech našich podílet, pak neměli bychom se též trochu práce a vydání vyhýbat.

Sbory ve větších městech mají obyčejně i schopnější evičitele, kteří potřeby své samostatně opatřiti si dovedou a dovedou i samostatně pracovati. Schází-li jim pak něco, mají příležitost v okolí svém poučení čerpají. O ty nejděná se nám tak, jako o evičitele v místech malých, kde odkázání jsou sami na sebe, nemají příležitosti ani času vzdělati se v té míře, aby evičení s úspěchem řídit mohli. Pro ty potřebujeme spisů, které podávaly by jim látku celou, připravenou tak, aby další úpravy nevyžadovala. Pracovati ve směru tom, prospělo by nám více nežli překlady soustavy naší.

Potká-li někdy blázna náhlé štěstí, bývá to obyčejně jeho neštěstím.

JEŠTĚ NENÍ POZDĚ!

Konečně došly nás zprávy z Čech, kteréž vysvobodily nás z nejistoty, kdy příští slet všesokolský v Čechách pořádán bude. Všeobecně měli jsme za to, že připadá již na rok příští, leč odpověď Č. O. S., zasláná výboru chicagských sborů, jakož i zprávy ze "Sokola" čerpané, více světla vrhly na celý příští slet všesokolský, jmenovitě co týče se doby, v kteréž odbývati se má.

Pro ty, kdož o slet ten více se zajímali, a i našemu zastoupení při sletu tom přáli, podáváme tuto přípis předsednictva Č. O. S., výborem chicagským k uveřejnění nám dodaný. Doslovné znění přípisu toho jest následující:

Ve Slovanské Praze, dne 20. září 1905.

Drazí bratři!

K obsahu dopisu Vašeho ze dne 3./VIII., který nás velice potěšil o vřelé účasti Vaší k naší práci sokolské, sděluje se Vámi následující.

Příští slet všesokolský, dle všech dispozic jest projektován na rok 1907 do Prahy a bližší zprávy budou o tom publikovány ihned, jakmile návrh předsednictva České Obce Sokolské dojde schválení výboru Č. O. S., který bude zasedati v listopadu t. r.

Těšíce se z vřelého zájmu Vašeho vůči našemu podniku, doufáme, že podáte nám nyní častější zprávy o všech krocích, které hodláte pak pro zvláštní výpravu sokolskou do Čech podniknouti a my jsme pak ochotni Vám ve všem podati další rady a pokyny, kde by toho bylo třeba.

Zdravíme vás co nejsrději naším Na zdar!

Za předsednictvo Č. O. S.

Dr. J. Podlipný,
starosta.

JUDr. Fr. Mašek,
jednatel.

Z dopisu předsednictva Č. O. S. vysvítá, že pokud sletu příštího se týče, až dosud mnoho určitého usneseno nebylo. V zasedání výboru Č. O. S., které připadá na měsíc tento, bude se teprv o celé otázce sletu rozhodovati a nutno proto až do obdržení dalších zpráv vyčkati, a dle toho buď opravdově začít na obslužbu sletu pracovati, aneb celý podnik výpravy nechati padnout.

O otázce vypravení družstva k příštímu sletu bylo v listu našem toho napsáno již dosti a bylo o otázce té též i hlasováno, však jak ze všeho vysvítá, nebyl návrh původní dobře pochopen a proto sbory zamítнут. Rovněž tak i některé články v listu našem nasvědčují tomu, že pisatelé jich do celé záležitosti zasvěcení nebyli, neb posuzovali již i činnost výboru, kterého ani nestávalo, který ustanoven nebyl a tedy také činným býti nemohl. Aby pak pravý stav věci dle skutečnosti objasněn byl, podáme tuto krátce, jak otázka vypravení družstva ku sletu v Čechách se vyvinula a v jakém stavu dnes se nachází.

Již dříve jak před rokem psalo se o možnosti vyslání vzorného družstva na slet v Čechách. Vše zůstalo však při pouhém psaní a konečně poukázáno bylo k tomu, že má-li dojíti od psaní k činům, musí některý sbor otázku tu ve formě návrhu sborům N. J. S. k odhlasování předložiti. To stalo se též a prostředníkem v tom byl Plzenský Sokol, kterýž skrze V. V. naším sborům předložil tyto otázky: 1.) rozhodněte hlasováním, zda při příštím sletu v Čechách zastoupení našeho si přejete; 2) ať sbory oznámí, kolik evičenců na vlastní útraty ku sletu tomu vyslati se uvolují; 3) zda souhlasí s tím, aby z pokladny N. J. S. pro sbore N. J. S. 1000 doll. se povolilo. Zároveň se navrhovalo, aby ustanovil se výbor technický, kterýž do oboru jeho všechny práce spadající by připravil a vyřizoval.

Návrh Plzenského Sokola byl v rukou V. V. již v únoru t. r., a konečně v červnu dověděli jsme se, jak hlasováním rozhodnuto bylo. Jak ze zápisů V. V. vysvítá, z celé otázky výpravy učiněna byla otázka finanční. Ve zprávě V. V. nepraví se nic o výpravě — pouze o tom tisíce se jedná. Na první dvě otázky žádná odpověď se nikde nevyskytla a nevíme proto ani dnes, zdali sbory s vysláním závodního družstva souhlasí či ne, jako nevíme, zdali některý sbor na vlastní útraty jednoho aneb více evičenců ku sletu tomu

vyslali ochoten by byl. Všechno, co jsme se dověděli jest, že sbory nechťi z pokladny N. J. S. ničeho povolití, a dále, že ani vypsaní mimořádných poplatků k cíli tomu si nepřejí.

Po tomto rozhodnutí všech sborů N. J. S. sešli se zástupci chicagských sborů v srpnu k poradě a jednalo se o tom, zdali sbory chicagské k vypravení jednoho družstva samostatně odhodlati by se mohly. Pro stávající nejistotu, kdy vlastně slet v Čechách odbývatí se bude, rozhodnuto ve smyslu tom na Č. O. S. dotaz zaslati a výsledek v předu podáváme. — Tot' krátká historie pokusu vypravit družstvo evičenů našich k příštímu sletu v Čechách.

Jak dnes si věci stojí, těžko říci, zdali skutečně k ně jaké výpravě dojde. Pokud nám známo, Sokol Chicago a Plzenský Sokol dosud veškeré naděje se nevzdaly a dle všeho samy k vypravení jednoho družstva se odhodlají. My raději bychom viděli, aby družstvo zastupující nás při sletu v Čechách, bylo družstvem N. J. S., než nemůžeme-li se dohodnouti na tom, i se zastoupením třeba dvou sborů spokojeni budeme.

V měsíci srpnu přijat též Těl. Jed. v St. Louis návrh pro vypravení družstva do Čech a sice na základě spolupůsobení Žup našich. Co s návrhem tím se stalo, nevíme a neslyšeli jsme o tom, že na základě téhož dále by se pracovalo. Zdá se, že i zde při pouhém návrhu celá akce končí. Či nechali st. lousští sami návrh svůj padnouti proto, že návrh u jednotlivců plného souhlasu se nedočkal?

Vše nasvědčuje tomu, že okolností pracují samy ve prospěch náš a odložení sletu o celý rok poskytuje nám dostatek času k uskutečnění zamýšlené výpravy naší. Třeba jen rázněji si počínati. Nepochybujeme ani dost málo o schopnosti činovníků našich, jakož věříme i že sestavení potřebného družstva neb i družstev není otázkou nerozluštitelnou, nepřekonatelnou, jak některým našincům se zdá. Jediné a skutečné obtíže spočívají ve zdlouhavosti jednání našeho, k němuž druží se pokaždé řada různých poznámek, většinou beze všeho zlého úmyslu, ale též i zdravého podkladu. Ku všemu tomu celá otázka výpravy jest přítomně tak zamotána, že nevíme, zda rozluštění její možno očekávati z usnesení jednoty st. louské, nebo zda chicagské sbory očekávání naše vyplní.

Otázka, kdo celý podnik vyvolal, neb kým ve skutek uveden bude, jest věcí vedlejší. Oč nám se jedná jest, aby skutek s výsledky zdařilými uplatněn byl, a to nám postačí. Mnoho sokolů přeje si, aby na příštím sletu v Čechách zastoupení jsme byli, a proto snažíme se působit k tomu, aby otázka výpravy naší neusnula úplně. Očekáváme s jistotou, že v brzkou celá záležitost přijme na se tvárnost v rysech určitých, o čemž každou zprávu s radostí přijmeme.

Z NAŠICH KRUHŮ.

Hlídká domácí.

— Ve všech sborech našich záhy dojde k volbě činovníků. Pamatujme si, že správa sboru nalezá-li se v rukou mužů celých přinese užitek veškerému členstvu. A musí to být správa toho druhu, která nikterak nelituje obětí na těloevičnu, která nevyčítá evičitelí každou chvíli, že mu platí a jež hotova jest k obětím má-li se věci naší dostat povzbuzení. Správa sboru musí umět ovšem šetřit, kde šetrnost jest na místě a činovníci její, vědomi si úkolu podjatých v tělocviku a výchově mládeže naší musí vidět rozhodně hlavní naše poslání. Výbory pak zábavní nesmí nikde pustiti ze zřetele čistý a neposkvřený prapor sokolský, dbající vedle toho vydělání nějakého groše na Sokolnu i práce opravdové na prospěch a vzdělání nejen členstva, ale lidu našeho vůbec. Dle toho navrhujte si ve sborech činovníky své a volte ty nejlepší, snažíce se vystřídati, pokud lze i síly mladší.

— Z těch mnoha dopisů různého a někdy dosti řízného obsahu, jež pak ani nelze vždy uveřejniti, dovolujeme si vyjmouti následující několik slov bratra, jehož pero již

věci naší mnohé dobro prokázalo. Píšeť mezi jiným: "Pokud mne se týče nerad zakrývám vady a nedostatky naše a jsem vždy pro to tepat je nemilosrdně v listech našich bez ohledu, však vždy jen na místě a v pravý čas, jak toho potřeba káže. Zpozditostí jest ale a chybou velikou, pakli již něco se mezi námi stalo, co by výtky zasluhovalo, jíti s tím na buben širší veřejnosti, místo abychem vše urovnali a vysvětlili mezi sebou a v listech svých pouze."

— Nastávají nyní delší večery a tu nejen ve evičárnách našich, ale i na tom kolbišti našem v listě tomto nastati by měl náležitý ruch. Starali jsme se všemožně o to, aby každé číslo "Sokola Amerického" mělo vždy něco nového, něco svého a rázovitého. Také dle toho i naši dopisovatelé a sestry sokolky se drželi i mnozí ochotní spolupracovníci. Víme všichni, že ten lid náš mnoho potřebuje, nežli jest z klidu vyrušen a pro dobrou věc nadšen, a když se nám podaří jej ve všech vrstvách věci naší získati, když pak list náš k tomu též přispěje, budeme jen spokojeni. Proto pište nám.

— V některých jednotách získalo se na nových silách pracovních a silám, již druhdy sice do Sokolny chodívaly, ale ochably z příčin různých, hlavně ale stáří, poskytnuta příležitost si také zaevidovat. Mírně znamenité evičení ruky i oka, ba celého těla, jež hbitostí se učí, míníme totiž šerm. Upozorňujeme na toto evičení, jemuž starší i mladší jistě by se věnovali, jen začít všude a záhy. Tak jak jest nyní v některých sborech visí rapíry jednoduše na háku a co zatím mladší snaží se vyniknouti jen na nářadí, mohli by starší ukázat co i oni dovedou.

— Již oznámili jsme zcela určitě, že v roce 1907 odbýván bude slet všesokolský v Praze. Výmluv, že nemáme dosti času na přípravy, dnes býti nemůže. Co a jak dělá se u věci té ve sboru vašem? A co se koná, aby Sokolstvo americké bylo na místě? Víme, že všichni uvítali jsme určitě zprávy, že slet bude s radostí, povážíme-li význam vlastní tohoto velikého svátku Sokolstva ve vlasti staré. Není ani možné, aby Sokolstvo americké nemělo být zastoupeno a to na evičišti, tedy v práci.

— V minulém čísle poukázali jsme na vhodnou příležitost naučení se jazyka země této na večerních školách veřejných, kterých větších měst, jako v Chiragu, New Yorku, Clevelandě a p. i upozornili jsme naše hochy přistěhovalé sem nedávno, aby této příležitosti všude použili. Dnes pak upozorňujeme naše juny a dívky, již vzdělání vyššího v tom, aneb jiném oboru by získati chtěli, že také na vyšších školách veřejných namnoze večerní vyučování ve městech větších zařizeno bývá, ba v některých školách i různým odborům technickým se učí a sice několikrát v týdně, aniž by hodiny evičební zanedbati se musely.

— V Grand Rapids, Mich., dne 3. a 4. září t. r. odbýval se čtvrtý slet Svazu Sokolů Polských v Americe. Zastoupeno bylo tu 13 sborů. Slet přijal resoluci, dle které přistupují sokolové do "Svazku Národa Polského" a společně chtějí pracovati na znovuzřízení království polského. Proč ne raději republiky polské, čtlo by se od občanů země této lépe.

— "O metě Sokolstva" jest nadpis velice vřelého a pěkného článku, jak napsal jej do chorvátského týdeníku "Hrvatska Zastava" Dr. Lazar Car. V celku jest výraz to radosti nemalé bratří našich Chorvatů ve vlasti staré, že i tu v Americe v Chicagu přičiněním br. H. Sirovátky vznikl prvý sokolský sbor chorvátský. Na prej!

— Jestli nedůvěra ke všemu lepšímu v našem lidu, jsme sami vinni, ježto ji zbytečně sami rozséváme k vůli schlazení si záhy několika jednotlivců panovačných, aneb jednotlivců zbohatnuvších a nafoukaných, buď na osobách současných, aneb celku vůbec. Nám sokolům klam a šalba, podlézavost a ramenářství nesluší a dále vždy za pravdou-li půjdeme i ten lid náš bude posleze i s námi a věci naší výchovné se nakloní. Jen ukažme mu práci a činy opravdové.

— Jednotě Děd. Amerických Sokolů přibyl nový sbor ve Stamford, Conn., a byl dne 1. října uveden, máje as 20 členů.

— Navrhovali jsme na místě tomto již několikrát aspoň pro dorost společné vycházky do muzeí, obrazáren a jiných ústavů ve větších městech kde naši jsou a "Besídka Sokolská" má v posledním čísle článek nadešlý "Čeho si nevšímáme" i navrhuje tu br. Petr společné vycházky pro veškeré členstvo do muzeí, obrazáren, ústavů a to ovšem za účelem povzbuzení a poučení. Návrh jest rozhodně dobrý a ve větších městech kde naši jsou snadno dá se provést.

— Již od delší doby pozorujeme u nás a podle zpráv ze sborů jiných jsme o tom přesvědčeni, že na naše veřejná hlavně chodí matky, ženy a dívky, také o přednáškách jednotlivých sborů pořádaných vždy více bývá žen. Jest zvláštní to ukaz, který nad veškeru pochybnost nám zjevuje, že s tím pochopením výchovného úkolu našeho v tělocvičnách našich, pochopením důležitosti cvičení tělesných a vzdělávání se tedy na těle i duchu, značně to pokulhává a to v řadách i členstva našeho. Jakž pak zajímá se mají o nás potom kruhy širší, když ten vlastní kroužek členů našich nedbá?

— V new-yorské "Malé Italii" uspořádány byly minulé závody tak zvané "Interpark games" a sice u příležitosti otevření nového parku mezi 11. a 114 ul. v New Yorku. Tři čekanci T. J. S. se vyznamenali a sice Jiří Lier, Karel Jun a Jos. Kuchař. Juna skočil o tyči 8.10 a obdržel stříbrný odznak; Lier skočil 8.8 a obdržel bronzový odznak. Kuchař vynikl v běhu a dostal rovněž odznak bronzový.

— Cvičitel Děd. Amerického Sokola v New Yorku br. Karnet již přijel z Čech a zahájil činnost svou. Vítáme jej k tuhé práci a přejem bratru našemu, aby pobyt v zemi této byl mu milým a snahy jeho, aby s výsledky se setkaly.

— T. J. S. v Crete zemřel 20. září nejen bratr dobrý, ale starosta nad jiné bdělý br. A. F. Dědie. Ználi jsme jej osobně i vážili si jej pro milou jeho povahu a snahy prospěti vždy věci naší dobré. Byl pohřben na hřbitov Riverside a sbor ovšem doprovodil jej s poetami. Br. Jos. C. Brt promluvil za sbor. Pozůstalým platí naše soustrast.

— T. J. Tyrš Cedar Rapids Sokol své doby vypravila pohřeb jednomu z nejmladších členů svých, když tento nikoho tu nemaje nešťastnou náhodou utonul. Podobný případ stal se sboru Sokol Tyrš, č. 1. v Omaze, Neb., kde postarali se bratři o pozůstalost zesnulého a k nim navrženého bratra. Jak vidět vedle činnosti tělocvičné jest u sokolů bez rozdílu ještě také něco jiného a snahy třeba mnohým po chuti nebyly. Inu, my své lidi nebalamutíme, my staráme se o pravou a dobrou výchovu našich bratří a sester a s nimi i dalších.

— Dne 14. října pořádal slovenský Sokol ve Slovanské Lípě v Chicagu nádherný zábavně-poučný večírek, jenž zdál se úplně a bratři naši Slováci dokázali, že i mysle osvětlené a utužené dbají. Sbor tento číslo 39 ostatně ze všech slovenských sborů v Americe nejlépe evičí a to pravidelně. Dorost a sokolky evičí třikrát v týdně. Jejich veřejné nedávno uspořádané se povedlo, tak jako ono, dne 16. srpna Nitrianským Slovenským Sokolem v Chicagu pořádané. Jak vidět není vinou sborů těchto čilých, že vše sokolská nepropadla u nich a lidu jejich ještě dále.

— Sotva zavřely se rovy dvou bratří T. J. S. v New Yorku a sice nad br. A. Kroupou a Frant. Holšanem, kterých sbor s poetami sokolskými na cestu poslední doprovodil, již tu nová došla nás zvěst smutná. Smutnější, že zemřel činovník, jakých není mnoho, evičitel, kterého dorost sboru miloval a etil, jako každý kdo měl příležitost působnost jeho, snahy a práci sledovati. Br. Fr. Jichy není více mezi námi, však v těch srdcích mnoha bratří a sester sboru T. J. S. v New Yorku, v těch srdcích té naší drobotiny památka jeho bude jistě na dlouho, dokazovalo tak aspoň ohromné účastenství lidu o pohřbu jeho ze Sokolny, jakož i té mládeže, kterouž byl tak br. Jicha miloval. A dobře vystihla ta drobotina sokolská, kdo ji odehází, když evičitelský sbor vnášel rakev do vozu pohřebního po řeči starosty br. Hrbka o chorálech pěveckého odboru. Jsou ty řady naše husté, ale když sklesne pod kosou té neúprosné sokol

zvláště činný, bratr nad jiné dobrý — tu člověk mimoděk se zadumá a uvažuje o budoucnu. Čest budiž jeho památce!

— Aby se s věcí jak náleží začalo a my k nějakému dohodnutí přišli co nevidět, navrhl sbor T. J. Tyrš Cedar Rapids Sokol V. V. N. J. S., aby veliká jednota naše byla na všesokolském sletu v Praze 1907 dvěma družstvy zastoupena a jedním náhradníkem, vedle vůdce, jenž z navržených tříčlenným sborem soudecovským té které Župy borce by vybral. Na východní Župu a střední připadlo by po čtyřech borcích, Župa Severovýchodní dva a Západní rovněž tak. Na krytí výloh platí každý člen N. J. S. dva centy měsíčně čili celkem 50 ctů za dvě leta a další má získáno býti z manifestačních vystoupení tělocvičných v Omaze, Chicagu, Clevelandě a New Yorku v jeden a týž den pořádaných výhradně k tomuto účeli. Jak vidět, sbor náš rozluštil prakticky otázku našeho zastoupení, jež dojísta sbory druhé schválí.

— T. J. S. Omaha pořádala přednášku o velikánu našem Havlíčkovi. Mluvil tu B. Bittner z Chicaga. Návštěva pokud víme byla slabší, nežli právem u takové příležitosti se očekávalo.

Věci české a slovanské.

— O bouřích v Brně napsaly toho listy anglické dost, jenže z pramenů německých. Jak víme odbývala se tam manifestační schůze, dne 1. října, jež měla za účel jasně projevit vřelé sympatie českého národa bratřím na Moravě v zápase jejich o zřízení české university. Česká Obec Sokolská byla tu zastoupena a jednatel br. Mašek promluvil k lidu. Sokolů bylo tu ze všech končin Moravy i Čech dost. Němei svolali na true německý lid, vypravili do Brna zvláštní vlaky, jen aby "německý" ráz Brna obhájili. Došlo ku srážce a tu Němei špatně pochodili. Povoláné vojsko však vrhlo se jen na Čechy a br. Frant. Pavlík z Tikovie u Brna byl zabit. Němce, voják jej bezbranného probodl a pak pažbou roztrávil mu lebku. Pavlík byl jedinou podporou staříčkových rodičů. Padl za vše českou, jako sokol neohrožený a hrdý a činu jeho nemělo by se zapomenouti. Proto také zavedena sbírka pro jeho rodiče, k níž doufejme i přibude i mnohý dollar z našich sborů.

— V Praze zřízena veliká nová instituce českého Svazu osvětového, jako odboru Národní rady české a sice za účelem šíření a povznášení lidové vzdělání v národě českoslovanském, stránku politickou vyjímaje.

— Kurs pro evičitele Č. O. S. bude pořádán v roce 1906 a sice od 1.—30. ledna. Žádosti posílají se technickému odboru Č. O. S. do tajemnického úřadu a sice nejdéle do prvního prosince t. r.

— Ve "Věstníku Sokolském" čteme a k vůli zajímavosti v plném znění uvádíme, jak následuje:

"Technický odbor Č. O. S. vypisuje tímto všeobecnou soutěž na prostná cvičení pro set všesokolský v roce 1907. Podmínky:

Návrhy mějtež pět oddílů sestavených tak, aby evičeny býti mohly s doprovodem hudby, která k nim pořízena bude. Vše ostatní ponecháno na vůli navrhovatelům. Takt eviků volen buď tři neb čtyřčtvrteční. Lhůta ku podání návrhů končí 15. prosincem 1905 12. hodinou polední.

Návrhy řízeny buďte technickému odboru Č. O. S. k rukou náčelníka br. Dra. Jind. Vaníčka, Smíchov, 168.

Současné s návrhem zaslána buď zalepená obálka, heslem prostných evičení nadešlá, obsahující uvnitř jméno navrhovatele.

Tvůrci návrhu, který v celku nejlepším bude uznán, dána bude odměnou střední medaile Č. O. S. s rytým věnováním.

Navrhovatelé podrobují se předem tomu, že z návrhů jejich i jednotlivé oddíly vybrány býti mohou a to beze změny neb se změnou, kterou evičitelský sbor Č. O. S. vhodnou uzná. Ku kroku tomuto nutí techn. odb. Č. O. S. následující úvaha:

V podzimní schůzi podán bude výboru Č. O. S. návrh, aby v roce 1907 konán byl pátý slet všesokolský, i není pochyby, že návrh přijat bude.

O pořadu rozhodne ovšem sbor evičitelský Č. O. S., jest však již dnes jisto, že v něm nejvelkolepější obraz — evičení prostrná — pominut nebude. Po úspěších čtvrtého sletu nemůže však úroveň příštího sletu poklesnouti, nýbrž naopak nad tento vysoko se povznést. To možno však pouze dlouhou a bedlivou přípravou. Proto třeba záhy evičení připravit a učiniti tak závaznými pro všechna župní evičení roku příštího, jakož i závody Č. O. S., aby tak chyby evičenců seznány a v čas opraveny býti mohly, a evičení v bezvadné formě v krev evičenců přešla.

Nechť první tato vlašťovka sletová vznítí tvůrčí sílu evičitelstva i nadšení mužstva sokolského k nebyvalému úspěchu příštímu. Techn. odbor Č. O. S."

— V den 17. září slavil chorvatský Sokol v Záhřebu třicet let činnosti své. Chorváté byli již v Čechách u bratří našich čtyřikrát a proto Č. O. S. poslala do Záhřebu náčelníka svého, jednatele a druhého náměstka, již zároveň zahájili potřebné kroky přípravé pro příští velikou výpravu do Záhřebu a na Cetiň, jakž již jsme na místech těchto sdělili. U této příležitosti vztýčen byl prapor a jednotlivá družstva evičila na nářadí i prostrná. První chorvatský všesokolský slet v Záhřebu odbývá se příštího roku. Dr. Lazar Car zastupoval sbor chicagský u této příležitosti. Zde znovu se ukázalo, že Sokolstvo bylo a až dosud jest nejučinnějším průkopníkem na poli slovanských styků a vzájemnosti.

— Soudíce podle příprav, jež již zahájeny jsou, bude pátý slet všesokolský v Praze svou velikostí i rozsahem předčítí veškeré dosud uspořádané sjezdy sokolské. Pozváno bude tentokrát Sokolstvo veškeré a podle "Sokola" na družstvo od nás jistě se těší. Tak jako slet 1901 vynikl četnými novotami, jako evičení dorostu, žen, ukázek bratří slovanských atd. tak i 1907 předvedeny budou veřejnosti mnohé novinky, jak po stránce tělocvičné, tak i organizační, zábavní a hlavně výchovné, poučné. V to spadají společné návštěvy znamenitosti Prahy, různých ústavů, muzeí a obrazů, divadla atd. Účast Sokolstva, českého i slovanského z Rakouska, i sborů zahraničních a jiných zemí vůbec a pak společná účast Sokolstva amerického, jež snad do té doby již Svaz tvořiti bude a toť se ví i sokolek, bude dojista hojná, manifestační vzhledem ku značnému vzrůstu sokolských jednot v posledních letech, jakož i ku značnému utužení vnitřní organizace. Roku 1901 bylo našich 11,000 s hosty 14,465 a 1907 necht' jich ještě více, aby zdar byl úplný na všech nepřátel našich vzteky a zlobu.

Sokolky.

— Víme, že u mnohých sborů bývalv kdys sokolky a evičily, jinde opět až dosud ani pokus o založení sboru sokolek se neudál, třeba pole vhodné bylo. A zase jinde jsou mnohé ženy, jež rozhodně přejí tělocviku, žel však, že více nekonají a přec právě u věci naší nejvíce na ženu spoletati musíme. Vliv její v rodině i celém jejím okolí jest značný.

— V Bridgeport, Conn., a West Hoboken, N. J., bude mít Děd. Americký Sokol odbory sokolek. Sokolky v Newarku pak též jednoty mají více členek evičících, nežli dotyčný sbor sám.

— New yorský list "Globe" přinesl dne 5. m. m. obraz skupiny sokolek T. J. S. a sdělil veřejnosti, že u příležitosti výstavy pořádané známým listem "Physical Culture" v Madison Square Garden vystoupí i ony vedením svého evičitele br. Martynho. Již v minulém čísle jsme se o vystoupení tom krátce zmínili a dnes jen těší nás, že sestry tak statečně se držely, ba co více, že sestra R. Ryšánková docílila takového úspěchu v běhu o závod, získavši dvě první a jednu druhou cenu. Byla to výstava toho druhu již druhá. List "Physical Culture" způsobem tím na důležitost tělocviku upozorniti hodlá kruhy nejširší, podává vešmožné ukázky různých závodů, zápasů, rozmanitých her, evičení soustavného i atletiky dle těch kterých soustav vůbec. Sokolky provedly tu v počtu 16 evičení kůželi znamenitě, a to při hudbě řízené J. Červou. Byly tu: Marie Ježkova, Růžena Kutílková, L. Svobodová, M. Wokálová, Anna Kleinová, Karolina Kozlíková, Anna Horáčková, Rů-

žena Wokálová, A. Martinková, Růžena Ryšánková, L. Smolová, Marie Svobodová, Růžena Mannová, Božena Wolfova, A. Holečková a Klára Heislerová. Celkový výsledek byl jen dobrým a dojem příznivý. Návštěva byla značná a našich dost. Ryšánková zvítězila při běhu na 220 yardů, kdy byla prvou a pak vyhrála ještě dvakrát. Heislerová při prvním závodě se opozdila. Marie Ježkova, M. Wokálová a Karolina Kozlíková účastníci se měly závodě ve skoku do výšky. Americký rekord pro ženské tělocvičné sbory jest 4.6 a pravidelný skok jmenovaných sester, pokud ze závodů víme, nebyl o mnoho menší. Závod ten však odpadl pro nával čísel jiných.

— Také sestry sboru v Cedar Rapids, Iowa, ukázaly, seč dovedou i odevzdaly na umoření dluhu váznoucího na Sokolně, bratřím svým, prodlením několika týdnů, v celku dvě stě dollarů hotově. Také ony sbírají, jako pilné včelky. V poslední pak schůzi br. náčelník Filip snažil se jim vysvětliti proč měly by být s námi v N. J. S. Že záhy budou jsme jisti.

Dorost.

— Rozumně prováděné hry americké mládeže pochybujeme, že by vlastní naši věci byly na újmu, ba spíše máme na to, že dorost náš k vůli hrám i vyhnul se leckde hodině evičební.

— Jestli pilně sokolujete konáte tak na vlastního zdraví prospěch, při tom evičiteli svému se zavděčíte i sboru, jenž o tělocvičnu, nářadí a zařízení téže pečuje. Proto kdekoliv jen příležitost se vám naskytne měli byste sboru vyjítí vstříci a pomahati ze slabých sil svých co nejvíce. To platí zejména o účinné pomoci při pořádání bazarů sboru vašeho na prospěch umoření dluhu na Sokolně váznoucího, o veřejných, kdy náležitou agitací u dorostu neevičícího prospěti lze a jindy, kdy každá sebemenší pomoc prospívá.

— Jak každého vás dojista těší, když v řadě vás ve evičení co nejvíce. Jaká pak jest radost vaše, když některý výkon, který jste za příliš těžký ještě nedávno se vám povede, aneb když evičitel vás za pěkně provedenou prostrnu pochválí. Ti pak, kdož z vás jsou ukazovat ly musí býti si vědomi zodpovědnosti, tak jako vůdcové proudu a za stejné kázně pro všechny bez rozdílu, nesmí si myslet, že druhých více jsou.

VĚDA, UMĚNÍ A PRÁCE.

— Jen chvályhodnou jest činnost zahájená v Town of Lake, Chicago, kde naši starají se o zřízení veřejné lidové knihovny a vydržování čítárny české za účelem vzdělání širších vrstev lidu našeho a jeho povznesení, zvláště ale na záchranu našeho dorostu. K tomu se pojí i poučné přednášky, divadla, koncerty, večírky a p. Patrně poznali i tam naši, že našemu lidu něco scházelo, něco, aby každý co třeba se dověděl a nejen pouze pobavil. Tedy věci, které by nahrazovaly nedostatečné školy a tak zvedaly vzdělanostní úroveň lidu a mládeže a to ovšem cestami populárními. Tak mělo by být i jinde a položeny základy zajištěné. Pravda čeští lidé umí dobrým podnikům nosit bodláčí do setby a s ehtí utlouci, co není stříženo dle nich, ale v takovýchto případech doufejme, že společné úsilí a práce zvítězí. Že v práci této bratři naši a sestry neschází, jeť samozřejmé.

— V Chicagu jest Česko-Dělnický Pěvecký sbor, jenž stará se o zpěvní a hudební školu pro mládež a v New Yorku založen byl k cíli tomu "Slavoj". Starší i mladší, síly nadané se takto stýkají a ti, kdož v hudebním vzdělání pokračovati nemohli z příčin různých, mají takto příležitost.

— Rev. V. Vaněk v Baltimore, jemuž za pobytu našeho minule za mnohé vděčíme, koná mnohou práci dobrou a také Sokolstvu jest přízniv. Nyní uspořádal celou řadu přednášek o svých zkušenostech a dojmech ze staré vlasti, kde nedávno dlel.

— Naši v Chicagu dostali se v obchodních a průmyslových podniků z pivovárů konečně i také na něco jiného

a sice veliký závod zasílatelský. V čele podniku jsou na-
šinci zkušení a hbití, jako Záhrobský, Kandlík, Winternitz,
Kokeš, Kára, Wavák, Stuchlík a jiní.

— Nová knihovna veřejná mezi Wilson a Broadway v
Clevelandu bude mít také české oddělení, jež bude každým
rokem doplňováno a rozhojňováno.

— Zajímavou zprávu donesla minule Dennice Novověku
a sice, že slavný anglický mudrce Spence, jehož vesměrný
duch vzbuzoval po několik desetiletí úžas světa, ve svém
životopise vlastnoručně sepsaném, odvozuje rodový původ
svůj od českých Husitů. Ejhle, takový veleduch, a hlásí
se ku svému původu, kdežto zde najdeme tisíce a tisíce lidí,
kteří jsou nepopíratelně českého rodu a stydí se k němu
hlásiti. Ovšem, jsou to lidé malicherní a právě tím svou
malichernost prozrazují.

— V novinářství a v tom americkém 25 let práce také
hodně znamená, třeba mnohému sem z vlasti nedávno za-
vítavšímu pozorovateli i mnohé zdálo se podivným a jen
zeela na "business" vypočítaným. To české novinářství
udrželo mnohého našince a zachovalo mnohou dívku rodu
svému, ač narodili se v zemi této, vůči níž mají doista také
nějakých závazků, ať již toho rádi přiznáváme, či nie.
Tam kde české školy nebylo, právě na tom dálném Západě
listy jako "Slavie" a "Dennice" v těch dobách prvotních
spolu s celou tou řadou týždenníků a později denníků vy-
konaly něco, čehož ani my, již tak úsilovně začali jsme
brojiti proti krvákům a sensačnímu tisku vůbec, upříti ne-
můžeme. Není vždy na jedné straně všechna pravda, aby na
straně druhé byla jen všechna lež a komu čest v těch
dobách prvotních, byť i jinak v mnohém jsme se rozházeli,
tomu čest. Máme tu na zřeteli 25 let práce na příklad
"Volnosti", listu rázovitého a za vedení br. F. Tupy, jenž
druhy velice pilným byl v řadách našich, dosud ta stojící
při veškeré námaze a strádání. Pak tu máte skoro dvanácte
let práce britkého pera, jež dovedlo i svým nejlepším ublí-
žiti, práce svobodomyšlného "Šotka", jenž zahynul, za to
ale románová "Domácnost" vešla v 25 rok svého působení.
Tyto zjevy jsou pozoruhodné, třeba tisk náš druhý odbyl
je pouze párma slovy.

— Nyní se zase u nás hodně hovoří o českém školství.
Radí se všelicos na nápravu zuboženého stavu těchto po-
pelek národních. Pokud českého venkova se týče jsou tu
a tam i čeští učitelové a české učitelky na školách veřej-
ných, ale od těch angličtině učících, nelze mnoho očekávat,
až na nepatrné a čestné výminky. Rodem jsou Čechy. Češky,
ale srdcem sotva nám náležejí jich většina, kdežto jinde při
nejlepší vůli sami češtině učiti by nemohli, nemajíce po-
třebných schopností. Dobře o věci té praví "Osvěta" mezi
jiným:

"Jest všeobecně známo, že české školství nestojí nijak
v poměru ku počtu českého obyvatelstva. Vezmeme jen
za příklad největší českou osadu v Americe, Chicago, kde
je na 50,000 osob z Čech vystěhovalých a čítá se na 120,000
osob českého rodu neb původu. A počet dítek českou školu
navštěvujících jest věru až úžasně skrovný. V jiných če-
ských osadách není jinak. Jsou různé příčiny. Nejhlav-
nější jest, že rodičové, následkem svých vlastních zkoušek
a zkušeností, uznávají naprostou a nezbytnou potřebu dáti
především dítkám svým tak dobré jak možné vzdělání v
řeči anglické, tak aby vypraveni byli pro život v této zemi.
Druhá příčina je, zvláště v osadách venkovských, nedosta-
tek sil učitelských. Škola sama, míníme totiž školu sobotní
neb nedělní, nemůže poskytnouti schopnému učiteli potřeb-
né výživy a ten, kdo má nějaké určité a jisté povolání
jiné, nemůže čas svůj věnovati škole. Však zdá se nám, že
v mnohých osadách je snadná odpomoc. Ve všech velkých
českých osadách, kde Češi převládají, jako ku př. v Ne-
brascie Wilber, Milligan, Prague, Clarkson a pod., mohli
by míti české učitele, aspoň některé a vyučovati češtině co
předmět povinnému. Proto že máme školy anglické, z toho
ještě nenásleduje, že by nemohlo se české řeči na obecných
školách vyučovat. Vždyť školní výbor jest oprávněn, aby
ustanovil předměty, kterým vyučováno býti má a mezi

nimi může býti právě tak dobře čeština, kteréž v obecných
školách může se vyučovati pravidelně každým dnem, jako
jiným předmětům. Když může být ve vyšší škole ve Wilber
vyučováno němčině, může ovšem týžž právem vyučováno
býti češtině."

— Známe celou řadu pilných hochů našich, ba i mno-
hých sester přičinění, že starajíce se o zlepšení svého po-
stavení a snažíce se docíliti vzdělání odborného a vyššího
studovali pilně, vedle denního zaměstnání svého na těch
kterých kolejších a ústavech, jež mají i večerní vyučování
v pořadu. Všechna čest takovému našinci přičinlivým.
Však udivem nad obrovskou houževnatostí a vytrvalostí
naplní vás ti bratři aneb sestry, již na příklad ve dne dosti
těžce hmotně pracují a nemajíce prostředků finančních stu-
dují pilně, aby ve vlastních odborech technických vynikli,
studují denně večer a to doma. Jsou totiž ve spojení s ně-
kterou lepší školou dopisující a pracují jen tolik a v tolika
předmětech, pokud síly a schopnosti jejich z počátku do-
volují, nezanedbávajíce ovšem tělocviku, který jim v ta-
kovémto konání prospěšným jest jen osvěžením.

— Adolf Svoboda z Omahy přijal místo profesora v
elektrotechnickém oddělení university v Lincoln, Neb. Jest
mladá síla, však v oboru svém jak z theoretické, tak
i praktické stránky, pokud víme, velice nadaná. Jest sice
pravda, že na státních universitách amerických, zvláště těch
menších může býti profesorem leckdo, zvláště má-li tak
zvaný "pul", jak často se stává, dále že naše české listy rá-
dy po příkladu jiných titulují profesorem každého výpomoc-
ného. Jinak jest však se Svobodou, jenž osvědčil se nejen
u Western Electric Co. v Chicagu, Kansas City a New Yorku,
ale i po čas svých studií na universitě.

— Ku etí českého New Yorku budiž tu konstatováno,
že tam přistoupilo se k opravdovým skutkům a nikoliv jen
prázdnému mluvení, aby prospělo se ústavům humaním,
hlavně ale nemocnicím, kamž sice do roka mnoho krajanů
se dostane ale soustavné pomoci české v tom ohledu ne-
bylo. Hnutí toto vyvolala krajanka Marie Semerádová,
členkyně společnosti ošetrovatelek nemocných. A vidíte tak
jako před lety jen málo bylo českých učitelek, tak i oše-
trovatelek českých jsme neznali, kdežto dnes v samotném
New Yorku již na malou nemocnici českou bylo by sil a
dobrých dosti. Kdy pak u věci této i v Chicagu se roz-
houpají. Že o věci mluvili to víme.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, dne 30. října 1905.

Starosta F. Martyny zahájil schůzi. Ze členů scházeli.
V. Zvoník, S. Kostka, K. E. Hrbek a F. Lier.

Zápis o minulé schůzi čten a přijat.

Br. Lier podává účet za tiskovou práci a sice na \$6.50
za 1500 Oznámení navržení; účet přijat a k vyplacení od-
kázán.

Dovozné za Památníky ze St. Louis \$3.21.

Účet Nár. Tisk. za tisk a výpravu S. A. za měsíc říjen
v obnosu \$193.29 přijat a k vyplacení odkázán.

Jednatel oznamuje, že zaslal tiskopisy T. J. S. Chicago.

Následující jednoty zaslaly zprávy a rozličné poplatky:
Abie \$8.40; Black Wolf \$10.20; Brooklyn \$3.90, do fondu na
sjezd \$1.30; Crete \$20.40; New Bedford \$6.60; Praha \$51.30;
Podlipný \$20.00; Sbor Sokolek v Baltimore \$4.05; T. J. S.
St. Louis \$58.00, do fondu sjezdového za 1904 \$19.00; Čechie
\$22.60; Manitowoc \$10.20; Lorain \$6.70; Newark \$15.00;
Philadelphia \$17.80, do fondu sjezdového 1904 \$6.20, za Pa-
mátníky \$31.25; Blesk za Památníky \$29.45; Cleveland
\$36.20; Sbor Sokolek, Omaha \$5.15; Patterson \$7.60; Podlip-
ný \$14.70, za Památníky \$31.25; Svornost \$17.90; Sbor Dí-
vek a Paní, N. Y. \$73.50; K. Jonáš \$22.10; Čech \$87.50; Sbor
Sokolek Plattsouth \$1.50.

Na to schůze skončena.

M. Grabenstein, zapisovatel.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC ŘÍJEN 1905.

Říjen	PŘÍJEM.
3. Předpl. na Sok. Amer. od M. Poláček, Chicago....	75
3. Za těl. knihu, od M. Poláček, Chicago.....	25
3. T. J. S. Fugner, L. I., N. Y., za III. 1905.....	21.50
3. Vstupné od Těl. Sb. Dívek a Paní, L. I., N. Y.....	5.00
4. T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb., za III. 1905....	8.40
10. Hvězda Západu, Black Wolf, Kans., za III. 1905..	10.20
11. T. J. S. Brooklyn, N. Y., za III. 1905.....	3.90
11. " " do fondu pro sjezd za 1905	1.30
11. T. J. S. Crete, Neb., za III. 1905.....	20.40
11. T. J. S. New Bedford, Mass., za III. 1905.....	6.60
11. Sbor Sokolek Vlasta, St. Louis, Mo., za III. '05..	6.50
12. T. J. S. Praha, Chicago, za III. 1905.....	51.30
12. T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich., za II. 1905....	20.00
14. Sb. Sokolek, Baltimore, Md., za III. 1905.....	4.05
14. T. J. S. St. Louis, Mo., za III. 1905.....	58.00
14. " " do fondu pro sjezd za 1904....	19.00
17. T. J. S. Čechie, Chicago, za III. 1905.....	22.60
17. Č. A. S., Manitowoc, Wis., za III. 1905.....	10.20
17. Za Památníky N. J. S. od Sok. Blesk, Baltimore..	29.75
17. T. J. S. Lorain, O., za II. a na III. 1905 bez III. zprávy	6.70
18. T. J. S. Newark, N. J., za III. 1905.....	15.00
18. S. J. Philadelphia, Pa., za III. 1905.....	17.80
18. " " do fondu pro sjezd ra 1904....	6.20
18. " " za 25 Památníků N. J. S.....	31.25
18. Za oznámky v Sok. Amer.....	25.03
18. Sokol Cleveland, Cleveland, O., za II. 1905.....	36.20
25. Sbor Sokolek Omaha, Neb., za III. 1905.....	5.15
25. T. J. S. Patterson, N. Y., za III. 1905.....	7.60
25. T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich., na III. 1905....	14.70
25. " " za 25 Památníků N. J. S.....	31.25
26. Za oznámku v Sok. Amer.	3.00
26. Sb. Sokolek Libuše, Plattsmouth, Neb. za III. '05	1.50
26. Vráceno z předpl. na časopis Sokol Pražský.....	10.10
26. Za předplatné na Sok. Amer. od T. J. S. Mělník, Wis., P. Žižka, Fr. Grim a V. B. Tůma, N. Y.....	2.76
26. Za soudecovské a počtářské listiny od Župy Vých...	1.90
28. Sokol Čech, Cleveland, O., za III. 1905.....	87.50
28. T. J. S. Jonáš, Wilson, Kans., za III. 1905.....	22.10
31. T. J. S. Svornost, N. Y., za III. 1905.....	17.90
31. T. S. Dívek a Paní v N. Y., za I., II. a III. 1905..	73.50
	\$ 716.84
Hotovost z minulého měsíce	2,626.95
Uhrnem	\$3,343.79

Říjen VYDÁNÍ.

4. Za tisk 1000 obálek, 1000 přest. listin, 500 pošt. lístků, br. F. Lierovi.....	\$13.50
5. Za tisk obálek a papíru s ohlavením pro redakci Sok. Amer. Nár. Tisk.	7.00
5. Za 4464 výtisků Sok. Amer. s výpravou a poštov- ným pro září t. r., Nár. Tisk.	191.95
23. Vrch. poř. S. A., za říjen, br. J. Rudiš-Jičínský....	30.00
23. Výp. poř. S. A. za říjen, br. Ant. Haller.....	10.00
23. Výp. poř. S. A. za říjen, br. Jos. Čermák.....	10.00
31. Za dovoz po dráze a express Památníků ze St. Louis, Mo., ...	3.21
31. Služné taj. V. V. za III. ¼letí t. r., M. Grabenstein	8.75
31. Služné pokl. V. V. za III. ¼letí, F. Lierovi.....	5.00
31. Služné jednateři V. V. za III. ¼letí, J. Černému..	45.00
31. Za poštovné, dovoz a pod. za III. ¼letí jednateři Výk. Výb.	5.75
Uhrnem	\$330.16
Příjem	\$3343.79
Vydání	330.16
Hotovost	\$3,013.63

Fond pro příští sjezd v Detroit, Mich.,...\$581.52
Fond pro příští běh evičitelský..... 42.85
Základní fond Nár. Jed. Sokolské..... 300.00

Na Germania Savings Banku.....\$ 700.00
Na Dry Dock Savings Banku..... 700.00
Hotovost v pokladně V. V. N. J. S.....1,613.63

Uhrnem \$3,013.63

Timto žádám br. sbory, by zaslaly III. ¼letní zprávy, by práce jednatele sjezdu nebyla. Dále upozorňuji bratrské sbory, by nezapomínaly na příspěvky do fondu pro sjezd za rok 1905. Na malé výminky žádný téměř sbor ještě příspěvek do fondu pro sjezd za tento rok nezaslal. Dále žádám br. sbory, by zaslaly odpověď odhlasování návrhu T. J. S. v N. Y.; teprve 19 sborů odpověď zaslalo. Doufám, že bratři tajemníci si tohoto povšimnou a vše v čas vykonají.
Na zdar! Jan Černý, jednatel.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ NÁR. JED. SOK. ZA III. ¼LETÍ,
od 1. srpna do 31. října 1905.

PŘÍJEM:

Za vstupné a příspěvky od sborů.....	\$979.30
Do fondu pro sjezd.....	49.30
Za Památníky Nár. Jed. Sok.....	101.00
Za Sokol Americký	48.54
Za tělocvičné knihy	10.50
Různé příjmy	7.70
Ze závodů a slavností.....	34.21
Za tiskopisy	30
	\$1,230.85
Hotovost z minulého čtvrtletí.....	2,845.09
Uhrnem	\$4,075.94

VYDÁNÍ.

Sokol Americký	\$791.97
Výevik a vzdělání ve sborech.....	131.02
Tiskopisy	30.50
Organisátor	11.00
Závody a slavnosti	26.07
Poštovné a dovozné za Památníky N. J. S.....	4.46
Různé vydání	4.16
Poštovné, dovoz a podobné.....	4.38
Služné taj., pokl. a jednat. V. V.	58.75

Uhrnem \$1,062.31

Příjem \$4,075.94

Vydání 1,062.31

Hotovost \$3,013.63

Na zdar! Jan Černý, jednatel.

ZE ŽUPY STŘEDNÍ.

St. Louis, Mo., 25. října 1905.

Zápisky ze schůze, dne 16. října 1905.

Náčelník Trřiska zahájil schůzi; nepřítomni byli: star. V. Šedivec a J. Janda, St. L.; E. St. L. nezastoupen. Zápis o schůzi srpnové čten a přijat dle znění. Náč. zprávy sb. Mt. Pl. za I. a II. ¼letí 1905 zaslány. Náč. stěžuje si zle na nedbalé zasilání těchto zpráv. Kdy členové Župy (sbory samy), tak nedbale hledí povinností svých ne jen v tomto, i ve směrech jiných, jak možno pak výb. ústř. pracovat tak, jak by sobě přál, a měl. Soukromý dopis bra. Klepala náčelníku zasláný přečten a kde vztahuje se ku předběžným pracím závodů župních, dáno bru. náč., by v počatých pracích dle svých rozvrhů pokračoval. Usneseno zvoliti člena "Sokola Slov. Lípy" v Chicagu za dohlížecí výbor pro Chicago; přij. a jedn. tohoto uvědomí. Jednatel hlásí odceto-

3. "Přešvih únožmo levou do výšvihu (přednožmo) snožmo uvnitř — seskok přednožmo (?) pravou nazad."
4. podobně jako 2.
5. "Z podporu o pažích při zákmihi vzpor a kolo roznožmo napřed."
6. "Z podporu vnesmo o pažích při zákmihi vzpor, kolo roznožmo napřed a kolo přednožmo pravou přes l. žerd'."
7. "Půlobrat v pravo do podp. ležmo pobok a přešvih únožmo levou... kolo přednožmo pravou přes levou žerd' a odbočka v pr..."
8. "Z podporu o pažích při zákmihi vzpor a roznožka" (na konci).
9. "Z podporu o pažích při zákmihi stoj klikem" (po případě: "vzpor a stoj klikem".)
10. "Z podporu o předloktí při zákmihi stoj vzporem".

V případech takových vynecháním ležaté přímky' odděluje jednotlivé prvky, jakož i spojku "a" má být naznačeno bezprostředné připojení prvku následujícího; 25) toho by ovšem třeba nebylo, kdyby v každém jiném případě, kde prvek ku předešlému "předkmihem" nebo "zákmihem" se pojí, v pojmenování se to vyznačovalo, jako se stalo ve sbírce v ojedinělých případech

na str. 19. ve ev. 7. "váha na pravém lokti — předkmihem přednožka", nebo

ve ev. 5. "klik ležmo za rukama — předkmihem kliemo výsed přednožmo..."

na str. 26. ve ev. 9. "zákmihem kliemo do stoje o rukou vzporem".

To ovšem obvykle se neděje, a také ve značném množství ostatních příkladů se tak nestalo, o čemž svědčí případy na

str. 19. ve ev. 3. "váha na pravém lokti — přednožka", nebo

str. 26. ve ev. 3. "váha na pravém lokti — odbočka", nebo

ve ev. 5. "váha (bez oporu) — odbočka", nebo

str. 18. ve ev. 1. "přednos vzporem — zánožka" nebo

str. 19. ve ev. 2. "obrat střídnuře v přednosu jednož (nad různou žerdí) — zánožka".

Je však ve sbírce ještě třetí způsob při podobné příležitosti:

na str. 25. ve ev. 5. "stoj vzporem — přechod do vzporu a — odbočka v l. s obr. v pr."

Trojím způsobem tedy znamenáme spojení dvou prvků, které se kmihem (bud' "předkmihem" nebo "zákmihem") děje:

1. poznámkou "předkmihem" nebo "zákmihem",
2. určením "přechodem", nebo
3. beze všeho označení.

A trojím způsobem znamenáme spojení bezprostřední:

1. poznámkou "spojitě" (při spojení s "přeskokem" nebo "kolem", "výdrží"),
2. určením do (polohy, sedu, výdrže), 26)
3. bez poznámky.

To snad přece je přílišná rozmanitost, ba libovolnost, která by se měla urovnat a zjednodušit.

e) ze vzporu ležmo pobok za rukama: přešvih únožmo pravou s půlobratem v levo nazad — přešvih přednožmo pravou do sedu roznožmo před rukama" vyskytuje se ve sbírce ve ev. 8. a 10. a str. 18. a ve ev. 8. na str. 25. Ve všech těch případech jmenuje se konečná poloha neprávem výsedem roznožmo místo sedem roznožmo.

Tři následující názvy téže sestavy nejpádněji vystavují

25) Ve sbírce jsou takové případy, že určení "spojitě" je vynecháno; jsou na to př:

na str. 26. ve ev. 6.: "Z podporu o pažích při zákmihi vzpor do váhy bez oporu" (srovnej s uvedenými nad čarou eviky pod a): 8. 9. 10.);

na str. 17. ve ev. 4.: "Z podporu o pažích — při předkmihi vzpor do výsedu roznožmo před rukama — výšvih přednožmo — výsed levou na pr. žerd'..."

neustálenost pojmů kol, výsedů a přešvihů: "ze sedu (vlastně vzporu sedmo) levou před pravou rukou"

str. 18. ev. 8.: "přešvihem zánožmo v pr. spojitě kolo (?) únožmo v pr. s celým obratem v l. do výsedu roznožmo před rukama";

str. 18. ev. 10.: "přešvih zánožmo s půlobratem v levo do podp. ležmo pobok — přešvih únož. v pr. s celým (?) obratem v l. do výsedu roznožmo před rukama";

str. 25. ev. 8.: "přešvih zánožmo v l. — půlobrat v pr. do podp. ležmo pobok za rukama — spojitě přešvih únožmo v levo s půlobratem v pr. do výsedu roznožmo před rukama. 27)

d) kolo přednožmo pravou přes l. žerd'.

Ve sbírce obsaženo je

na str. 25. ve ev. 7. "z podporu o pažích při zákmihi vzpor — spojitě kolo roznožmo napřed — spojitě kolo přednožmo pravou přes levou žerd' — zánožka v pravo povýš s celým obratem v levo."

Bývalo a je dosud požadavkem provést každé kolo bez dotyku nohou nářadí (viz Z. T. 456/49. odstavec dd); kolo

26) Sem náleží tedy také případy:

na str. 18. ve ev. 10.: "Z náskoku vzepření vzklopmo — do výsedu přednožmo l. na pr. žerd'";

na str. 19. ve ev. 10.: "Na konci: výšin do výsedu roznožmo za rukama";

Na str. 25. ve ev. 8.: "Vzepření vzklopmo do výsedu pr. na l. žerd'", a konečně

na str. 27. ve ev. 7.: "Na začátku: z náskoku vzepř. vzklopmo do přednosu", která mimo jiné ukazují též, která nedůsledně odděluje ležatou přímku prvek od prvku (je více takových případů).

Někdy tedy:

vzepření vzklopmo "— do" výsedu (ev. 1.), jinde vzepření vzklopmo "do" výsedu (ev. 3. a 4.), nebo výšvih přednožmo "—" výsed levou na pr. žerd' (str.

17. ev. 4.), někde pak

přechod do vzporu "a—" odbočka (str. 25. ev. 5.).

To jsou ovšem maličkosti, které zaznamenávám jen mimochodem; za závažnější pokládám následující:

Mezi závodnickými eviky je také

na str. 19. ve ev. 10.: "Na konci: výšin do výsedu roznožmo za rukama";

pod tímto jménem, nebo pod názvem "výšin do sedu roznožmo za rukama" obvykle rozumíme výkon prostý, ku konci tedy vahou provedený; zde je evik určen pro nižší oddělení, nemožno tedy na tento výkon myslet. Provádívá se ještě tvar jiný, daleko snažší, který asi zde byl zamýšlen:

tvar závěsem, a to závěsem roznožmo v podkolení na svrchní straně žerdí za rukama, kterýžto závěs vykonávám ještě ve visu vnesmo a to tak pevně, že další část výšinu po případě bez pomoci rukou dít se může. Tvar ten měl by se odlišovati od předešlého také názvem (snad "výšin svrchním závěsem roznožmo", nikoli pouhým "výšin závěsem roznožmo", neboť přísně vzato, učiniv závěs, provedl jsem již výšin; název ten tedy úplně vše nevystihuje, postačitelne však se od tvaru předešlého rozeznává). Srovnej na hrazdě "výmyk závěsem pravou vně" a "výmyk do sedu pravou vně"—naznačený to přemýk do polohy váhy s připojeným (bez přerušení pohybu) přešvihem únožmo pr. vně do sedu pobok či podporu sedmo.

Podobně bylo by rozeznávati na bradlech:

1. "vzpor vzklopmo do sedu"—vzpor vzklopmo+"spojitě výsed roznožmo před ruce;

2. "vzpor závěsem roznožmo"—závěs roznožmo v podporu o pažích+vzpor do sedu roznožmo.

27) Prvou část této sestavy "přešvih zánožmo + přešvih únožmo" srovnati lze s podobným tvarem na koni, který obvykle počíná sice "únožmo", který však lze též "zánožmo" počítati: "vzpor jízdo na madlech — přešvih únožmo pravou s půlobratem v levo napřed + přešvih únožmo pravou popředu do vzporu jízdo na krku".

přednožmo přes různojmennou žerd' nelze tak provést. Nebylo by spravedlivě tuto výminečnou a přece příznačnou vlastnost kola toho v názvu označit názvem "smykem" a nazývat kola taková místo dlouhého "kolo přednožmo pravou přes levou žerd'" kratším "kolo přednožmo smykem pravou" 28)

VIII. Obrat.

V "Základech tělocviku" najdeme názvy obrátů v "Tabulkách tělocvičných III.", kdež čteme:

I. E. a) půlobrat, b) celoobrat, c) dvojný obrat (viz Z. T. str. 482./75.).

V "Základech" užívá se názvu "kolo (ne celé kolo), "půlkola (ne "půlkolo" nebo "půl kola = 1/2 kola) a pod.

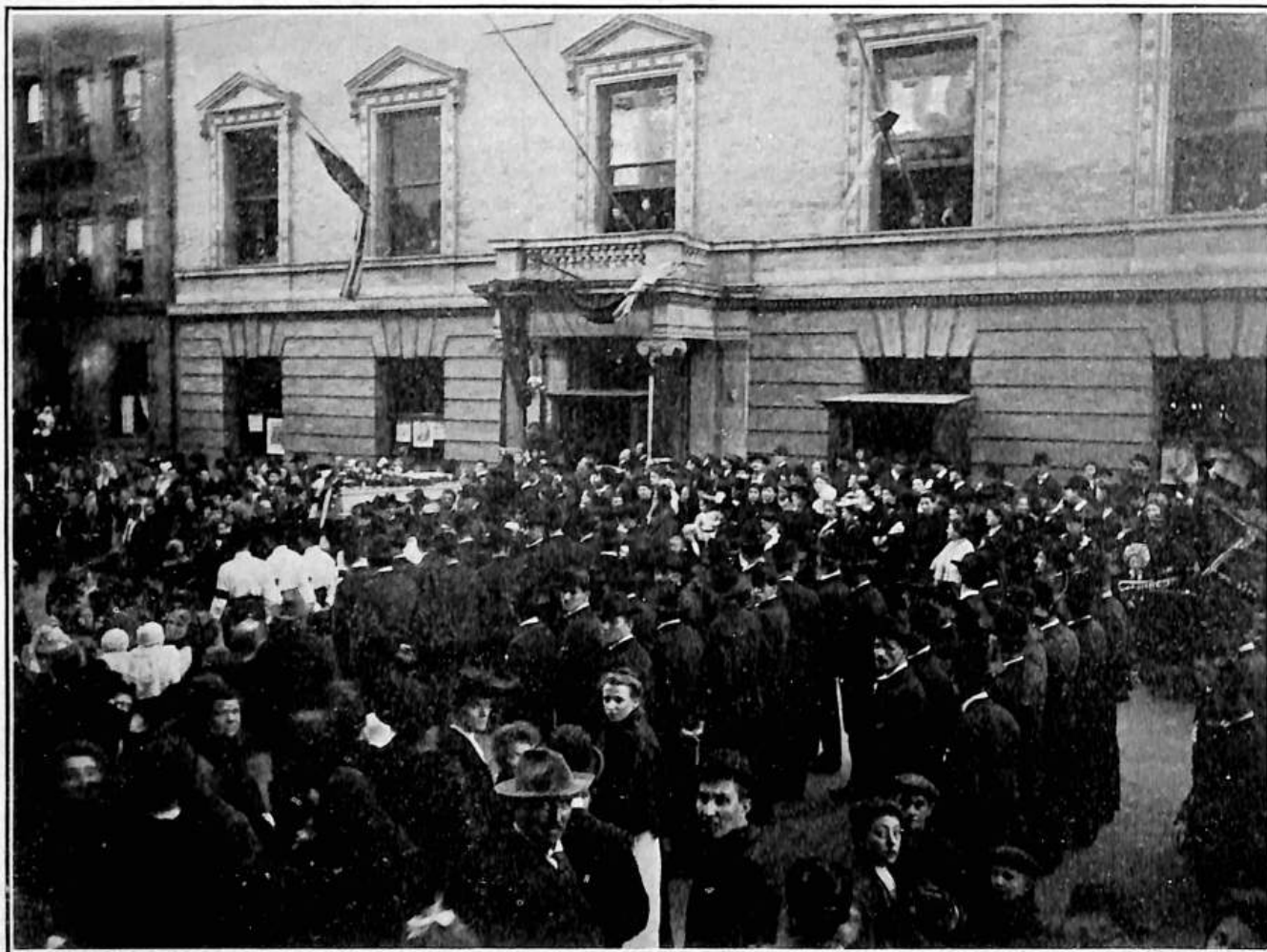
V "Sokole" z r. 1872 užívána "půlkola" a "kolo", také však "půl kola" a "celé kolo" (str. 124.—133.).

Později bylo zvykem užívat pouze "kolo", což do dnes zachováno; stačilo by tedy též prostě "obrat"; ostatní "půl obratu" atd.

IX. Ostatní drobnosti.

1. "Poznámka (na str. 19.): kotoule napřed začínají se vesměs pohnutě a pak teprve se trup vysadí" může týkat se pouze cv. 1. a 2. na str. 17. a konečně snad i cv. 9.

Fotografoval Jos. Záklasník, N. Y.

Pohřeb br. Fr. Jichy, náčelníka Župy Východní, místonáče elníka T. J. Sokol v New Yorku, bývalého borce a činovníka horlivého. Pohřeb odbýván ze Sokolov ny, jež tu zobrazena, dne 21. října 1905.

V "Sokole" z r. 1871 dle toho přesně jmenovány (viz na př. str. 32., 33. a 184.); později užívalo se nejčastěji "čtvrtobrat", "půlobrat", "obrat", "dvojobrat", také však "tříčtvrtobrat" a "půldruhaobrat".

Ve sbírce důsledně všude, kde se obrat (1/1) vyskytuje, zve se "celým obratem"; v důsledku toho měl by se čtvrtobrat zvat "čtvrt obratu", půlobrat "půl obratu" 29) a pod.

28) Srovnej "přesmyk" v Z. T. 475./68. a "odsmyk" 554./147. a 569./157.; ručkování v sedu roznožmo na svrchní straně žebříku (vodorovného neb šikmého) nebo bradel nazývají někteří "ručkování smykem"; také svezeme-li se v sedu roznožmo po svrchní straně žebříku šikmého bez pomoci rukou, je to "smyk". Jiná užívaná jména téhož kmene jsou "výmyk" (482./75.) a "průmyk" (478./71.).

29) Na str. 25. ve cv. 8. je "půl obrat" místo "půl obratu".

na str. 18. (ač o tom pochybuji: je to evik pro nižší odděl.), nikoli též cv. 7. a 9. na str. 19., které ze stojů převrácených do sedů je vykonati a které tedy přirozeně vysazené počnou.

2. str. 19. cv. 2.: "z podporu o předloktí — vzpor souruč" není určité, zda rychle (= přírhem) nebo zvolna je provést.

3. str. 19. cv. 4.: "z podporu ležmo o předloktí za rukama — vzpor souruč". Podobně.

4. str. 27. cv. 4.: "váha pokos bez oporu — přednos". Podobně.

5. str. 19. cv. 9.: Neškodilo by uvést, že evik počíná z vnější strany, zvláště když z té polohy je samo jediné, neboť ostatní, bez poznámky uváděné počínají uvnitř; u eviků na začátku a na konci je to uvedeno.

Hrazda.

Ve příčině sestav na hrazdě sluší poznamenat následující:

I. Vis a změnu visu.

a) Nestejně užíváme názvů vis a svis. Vis je jméno druhové, t. j. jednoho z hlavních druhů cvičebních, kteréž „Základy“ uvádějí na př. na str. 477./70.

b) Svisem nazýváme prostý vis za ruce o napjatých pažích, při němž je tělo (trup) úplně svislé; táž svislá poloha o pokrčených pažích (pravidlem v pravém úhlu) slove pološyb, o pažích co nejvíce skrčených shyb (srovnej Z. T. str. 478./71.)

Ve valné většině sestav ve sbírce užito názvu svis v tomto smyslu; tak

na str. 15. ve cv. 3.: „přemýk do svisu“ (též na str. 22. ve cv. 1., 4., 5., 6. a 9.);

na str. 15. ve cv. 6.: „odkmiň do svisu“ (též na str. 22. ve cvič. 7.);

na str. 23. ve cv. 8.: „velpřemýk do svisu (podobně ve cvičení 9.);

na str. 22. ve cv. 5.: „přemet klikem napřed do svisu“;

na str. 16. ve cv. 2.: „sešín napřed do přednosu ve svisu“;

též ve cv. 3., a na str. 23. ve cv. 2., na str. 24. ve cv. 7.);

na str. 17. ve cv. 6.: „sešín nazad do přednosu ve svisu“;

na str. 17. ve cv. 7.: sešín napřed do svisu vzadu“.

Pouze dvakráte, snad pouhým nedopatřením užito názvu do visu:

na str. 18. ve cv. 4. a na str. 16. ve cv. 8. „odkmiň do visu“.

c) Vis vznesmo je prostý vis za ruce se zvednutým trupem (a tedy ovšem také nohama); rozeznáváme vis vznesmo s křížem vysazeným, prostě „vis vznesmo vysazené“ nebo krátce „vis vznesmo“ zvaným, a vis vznesmo s křížem prohnutým a hlavou dolů obrácenou, prostě „vis vznesmo prohnuté“ nebo krátce „vis střemhlav“ (= vis převratmo) nazývaným. Prvý koná se z pravidla o pažích napjatých, zřídka o pažích pokrčených (jen jako náprava k výšinu): nesprávně a zbytečně je říkati svis vznesmo (pak bychom také mohli a měli říkat „svis závěsem pr. podkolením“ a podobně „shyb závěsem l. podkolením“, čímž bychom dali názvům svis a shyb jiný význam, nežli dosud mají: každý vis za ruce o napjatých pažích byl by svisem o poohnutých poloshybem, o skrčených shybem). Z. T. 478./71.

Ve sbírce všude skoro užíváno správného „vis vznesmo“; mezi asi 20 případy 30) pouze jednou, a to na str. 16. ve cv. 5. uveden je „svis vznesmo vzadu“.

(Pokračování.)

SPOLEČNÁ CVIČENÍ

pro první hrvatský všesokolský slet v Záhřebu r. 1906.

Základní postavení: stoj spatný — ruce v pěst sevřené.

Časomíra: 1. a, b, c, d. } Číslice značí
2. „ } čtyřčtvrtkový takt;
3. „ } písmeny čtvrtky
4. „ } taktu.

I. Oddíl.

1. a) Stoj zákročný v pr. — upažit.
b) }
c) } Vydržet.
d) }
2. a) Stoj zánožný v pr. — vzpažit.
b) Stoj předkročný v pr. — předpažit.
c) }
d) } Vydržet.
3. a) Půl obrat v l. do stoje úkročného v pr. — upažit, levá obloukem spodním.
b) Předpažit.
c) }
d) } Vydržet.

30) Na kruzích z daleko většího počtu případů ani jednou, všude jen „vis vznesmo“.

4. a) Přisunem pr. nohy stoj spatný — připážit.

b) }
c) } Vydržet.
d) }

Pěstě vesměs v poloze palcové.

II. oddíl.

1. a) Stoj únožný v pr. — upažit.
b) Vzpažit.
c) }
d) } Vydržet.
2. a) Upažit.
b) Stoj přednožný v pr. dovnitř — předpažit oblouky dolními.
c) }
d) } Vydržet.
3. a) Přisunem pr. nohy stoj spatný — připážit.
b) Podřep únožmo v l. — upažit.
c) }
d) } Vydržet.
4. a) Přisunem l. nohy stoj spatný — paže skrčit zapažmo.
b) Půl obratem v l. stoj zánožný v pr. — trčít v před.
c) Přisunem pr. nohy stoj spatný — připážit.
d) vydržet.
Pěstě vesměs v poloze palcové.

III. oddíl.

1. a) Předpažit.
b) Upažit.
c) Paže skrčit upažmo.
d) Trčít vzhůru.
2. a) Výpad v pr. stranou — předpažit.
b) }
c) } Vydržet.
d) }
3. a) Půl obrat v l. ve stoj zánožný v pr. — vzpažit, nejkratší cestou.
b) Únik v pr. — předpažit — předklon.
c) }
d) } Vydržet.
4. a) Vztyk a vzpřím ve stoj zánožný v pr. — předpažit.
b) Vydržet.
c) Přisunem pr. nohy stoj spatný — připážit.
d) Vydržet.
Poloha pěstí všude palcová, jen v 1. c) jsou v pol. hřbetní. Ve 3. b) pěstě podlahy se dotýkají.

IV. oddíl.

1. a) Únik v pr. — upažit.
b) }
c) } Vydržet.
d) }
2. a) Stoj předkročný v pr. — předpažit.
b) Celý obrat v l. a poklek v pr. — vzpažit obl. dolními.
c) }
d) } Vydržet.
3. a) Vztyk ve stoj zánožný v pr. — paže skrčit zapažmo.
b) Výpad v pr. v před — trčít pr. v před vzhůru, levou v zad.
c) }
d) } Vydržet.
4. a) Paže skrčit zapažmo. (Ve výpadu v pr. v před.)
b) Přednožit v pr. — trčít v před.
c) Přinožením v pr. stoj spatný — připážit.
d) Vydržet.
Ve 4. b) odrazem pr. nohy váhu těla na levou přenesem a v pr. přednoz,

V. oddíl.

1. a) Stoj zánožný v l. — páže skřížit na prsa (pravá ruka navrch lokte k tělu přimknutá.)
b) Předkrok v l. — trčít v před.
c) Předkrok v pr. — upažit.
d) Předkrok v l. — vzpažit.
2. a) Přisunem pr. nohy dřep — předpažit.
b) Podpor ležmo v předu.
c) }
d) } Vydržet.
3. a) Podpor dřepmo (ruce na zemi).
b) Vztyk a výpad v pr. stranou — vzpažit zevnitř v pr., odpažit v l.
c) }
d) } Vydržet.
4. a) Přisunem pr. nohy stoj spatný — připažit.
b) Půl obrat v l.
c) }
d) } Vydržet.

Pěstě v poloze paleové. Při podporu ležmo a podporu dřepmo ruce jsou otevřené a dlaně na podlaže spočívají.

DOPISY.

Baltimore, 28. října 1905.

Doba letního vedra minula a s přibývajícím chladem zavládl opět chladnější život ve evičině naší. Žáků, žáček a evičenek stále přibývá ku veliké radosti náčelníka našeho br. Frant. Štětky, jenž opravdu statečně si vede ku všech nás radosti.

Ku konci září mile byli jsme potěšeni návštěvou bratra pořadatele dr. Rudíše-Jičínského, města našeho, přednášejícího na sjezdu lékařů o Roentgenových paprscích v John Hopkins universitě. Týž však všechnen volný čas svůj ztrávil mezi námi. Bystré oko jeho zajisté postřehlo mnohý nedostatek i vadu naši, leč doufáme, že bude nám soudcem shovívavým a mnohé odpustí při dobré vůli naší. Pobavili i pohovořili si navzájem zvláště o večírku na počest bratra pořádaném, kde hlavně otázka Svazu probrána a práce listu našeho.

Dne 21. října pořádaná první poučná i zábavná přednáška v tomto období, a jak z poměrně slušné návštěvy a pozornosti, jakou každé jednotlivé číslo sledováno bylo, souditi lze, těšila se všeobecné oblibě. Úkol řečníka převzal tentokrát sok. Jos. Hájek, vyprav si za "thema" "Život česko-americký" a poukázal trefně na různé světlé i temné stránky jeho. Poutavý přednes jeho s nadšením přijat.

Ozývají se hlasy, že by měl Sokol podobné zábavy pořádat nejméně dvakrát měsíčně. Připouštím, avšak co nejvíce vadí nám, jest přílišná pohodlnost členů našich. Veškerá práce spočívá na bedrách několika jednotlivců a není divu, že po čase i ten nejobětavější znaven jsa břemenem na něm spočívajícím a vida že veškeré burovaní z ospalosti veliké většiny členstva jest marné, a volání po větší činnosti jest hlasem volajícího na poušti, i sám ochabne a veřejného života straniti se počne. Pohlédneme-li zpět do té doby, kdy Sokolna otevřena a svému účelu odevzdaná byla, vidíme, jak návštěva zábav a výletů sokolských pomalu sice, ale stále klesá. Co jest příčinou toho, či ztrácí snad jednota naše na oblíbenosti své v české veřejnosti? Nikoli, příčina toho vězí jinde a sice v pohodlnosti členstva našeho. Před třemi roky téměř každý sokol úsilovně agitoval, a nejen že sám činil zálost své povinnosti, ale i jiné nabádal a povzbuzoval. Poukážu jen na veřejné župní závody pořádané v roce 1902, které v pravdě byly obrovskou manifestací nejen Sokolstva, nýbrž celé české národní strany baltimorské, již právě jen úsilovnou agitací docílena byla. Má-li Sokol plnit zdárně úkol ve veřejném životě mu vykázaný, nestačí jen, aby se zvolil výbor, a ten ať se stará, nýbrž každý z nás musí ruku k dílu přiložit. A proto volám k Vám bratři: Setřesme se sebe tu lhostejnost a konejme svou povinnost, vzpomeňme na prohlášení a slib

náš při uvádění nás do jednoty. Práci společnou jen úspěchu se doděláme. Veřejné evičení, kteréž pořádáno bude 25. prosince, a ku kterému evičenci naši již nyní horlivě se připravují, nechť jest nejen opravdovou ukázkou zdatnosti a síly naší, ale i opětnou manifestací národní. Přičiníme se, aby Sokolna v den ten do posledního místa naplněna byla. To samé platí i o bazaru ve prospěch Sokolny od 27. listopadu do 2. prosince pořádanému. Přispějme každý hřivnou svoji k tomu, aby skvělého výsledku docíleno bylo, vždyť dáváme to sami sobě, domovu našemu.

Na zdar!

Fr. Čermák.

St. Louis, 28. října 1905.

Od toho času co list náš oblékl na se nové roucho a neobroženě počal kárati vše co jinde i ve svých vlastních řadách špatného máme, změnila se i látka našich dopisovatelů. Jindy osmělil-li se některý z bratří poukázati na všeliké ty stinné stránky v našem životě spolkovém byla mu práce jeho tak ztrpčena, že se buď musel úřadu svého vzdáti aneb povinnosti své zanedbat. Dnes však jest tomu jináče. Dnes téměř každý sbor perem svého dopisovatele vede tuhý zápas proti těm našim nedostatkům. To dokazuje nejlépe, že ten lepší cit a upřímné smýšlení se ve sborech našich očitě vzrůstá, a že pravda dostavši průchodu do veřejnosti působí vlivem svým přímo a zdárně. Ono to sice někdy dosti bolí, když se někdo nemilosrdně dotkne těch našich zastaralých zvyků, s kterýmiž následkem dlouholetého provozování jest těžké loučení, však jako raněný chce-li býti brzy zdrav musí své rány nechat náležitě vyčistiti a při tom mnoho bolesti vytrpěti, tak i my chceme-li vésti život čistý, sokolský musíme se trochu té nepříjemnosti podrobiti.

Posledně jsem se zmínil, že sbor náš miní otevření českou a anglickou večerní školu a zároveň jsem vyslovil obavu nad úplným zdarem jejím. Nyní však se musím přiznat, že jsem se mýlil. Škola česká následkem nedostatku přihlášek otevřena není a asi již nebude, ale škola anglická pokračuje velmi pěkně. Byl jsem skutečně překvapen, když poprvé za mého působení u sboru našeho spatřil jsem naši čítárnu naplněnou do posledního místa nejmeně padesáti nadanými žáky a žáčkami. A jejich neunavná píle vzbudila ve mě jen zvláštní pozornost i přál bych si upřímně, kdyby i česká škola mohla se honosit takovým základem. Br. Fr. Petera zastává místo učitele a snaží se všemožně vštípit znalost angličtiny v ty české mysle žáků to rozdílného stáří, bez které v nové vlasti naši jest těžko se obejít. Hled'te bratři jak krásné by bylo kdyby naše schůze, evičení, zábavy, vůbec vše co sebevzděláním a prací národní jmenujeme sledováno bylo s takovou láskou a pílí jako právě v tomto případě.

Návrh T. J. S. New York ohledně přijímání sborů sokolských bez ohledu na kraj do N. J. S. byl sborem našim přivítán s jásotem a jednohlasně přijat. O přijetí podobného návrhu pracoval sbor náš již dávno a obzvláště o posledním sjezdu vynasnažili se zástupci naši tím směrem. Dnešní dobou kraj a smýšlení jen když pokrokové, mezi členstvem nemá více rozhodovati a zájem celku všem nám dojísta věci důležitější, máme-li i na zřeteli rozkvět a mohutnost N. J. S. Projde-li výše jmenovaný návrh, což doufám, bude cesta k sloučení všech amerických těloevičných jednot otevřena do-kořán a na naší straně dobrá vůle dokázána.

V poslední čísle tohoto listu táže se br. Čermák jakým způsobem bychom si Svaz onen přáli, aby výbor věděl dle čeho se řídit. Záležitost tato předložena byla našemu sboru, však následkem jiných důležitých záležitostí nebylo o ní mnoho rokováno. Však z rozmluvy s několika našimi činovníky, kteří se o věc nemálo zajímají mohu říci tolik, že čím důkladněji a pevněji se Svaz uskuteční dá, tím raději to viděti budeme. Nebude-li však možno ve smyslu tom se dohodnout, pak teprve bude čas mluvit o spojení po stránce technické pouze; zkrátka řečeno: lepší něco nežli nic. Býti po vůli naší nepřestali bychom pracovat dokud bychom neměli ne jenom všechny sbory sokolské pod pra-

porem jednoho velikého celku, ale i ten nejposlednější sbor sokolek. Byl to zajisté velký krok ku předu když Sokolstvo naše vidouc tu lásku a péči s jakou naše ženy k nám a k našim cílům lnou, postavilo je na roveň s muži i udělilo jim táž práva a výhody. Očekávalo se ovšem, že sokolky samy uznají tuto rovnoprávnost a k N. J. Sokolské dle možnosti se připojí. Místy se tak již stalo, někde však dosud ne, i nastává nám nyní povinnost jíti k nim, když oni nechtějí jíti k nám. Námitka, že by musily platiti k N. J. S. jest všem správná, leč nemá býti příčinou, aby se nepřipojily k nám poněvadž máme jich v jednotě naší více a musí platiti též. Ostatně jsou-li poplatky tyto skutečně větší, nežli výhody vyplývající, jsem si jist, že kdyby se jen ozvaly, že bychom i v tom ohledu našli východiště.

Ač nerad, přec vidím se nucena oznámiti, že sbor náš nemůže přijíti k žádnému závěrku o dekoračním účtu z posledního sletu a opětně si zvolil výbor, aby v tomto čísle "S. A." ještě jednou všem sborům oznámil naše stanovisko. Jak ze starých zpráv vysvítá, byly podobné účty Výkonným Výborem vyplaceny již několikrát a pokud jest známo bez protestu. Jest třeba, aby každý sbor do záležitosti této jak se patří nahlédl a vše dobře promyslel. Náš výbor ani sbor za to přec nemohl, že závody a slet u nás se setkaly s finančním nezdarem. My udělali vše co jen bylo možné a nic jsme nenechali nedodělaným. Proto by bylo nejlépe kdyby V. V. účet onen vyplatil a všem nemilým nedorozuměním již jednou konec učinil.

Nenávíděná a neúprosná smrt zavítala i do středu našeho a pokosila nám br. Jana Šinka v nejlepší věku jeho. Byl 25 roků star, ženat, muž šlechetného srdce a mírné povahy a neúnnavným činovníkem zvláště v odboru pěveckém, hudebním a divadelním. Každý kdo ho znal lituje upřímně jeho brzkého odchodu z kruhu našeho. Vyslovujeme všichni jeho manželce a přátelům nelíbenou soustrast.

Na zdar!

Fr. Vůch.

St. Louis, Mo., dne 27. října.

Již skoro bude na čase, abych napsala několik řádků, aby se nemyslelo o nás, že snad nic neděláme. A málem by tomu bylo tak. Nemohu si vysvětlit jak si kdo to Sokolství béře ale jisto jest, že mnohá dívka a žena vůbec nedovede čerpati těch požitků účele našeho a vidouce ochlablost v činnosti spolkové odchází, aniž by vykonala co pro sebe aneb pro společnou věc naši. A tak pak těžko vyhověti sborovým povinnostem, když sotva můžeme obsaditi místa činovnic. Ty mladší členkyně domnívají se, že nejsou snad ku správě sborové dosti vyspělé a vážně-li spolkové řízení, ký div, že i na mnohem jiném schází. Nevím ani toho příčiny proč schůze naše jsou tak málo navštěvovány, ačkoli účel náš zdá se býti tak daleko významnější, o čemž mnohá ze sester našich ani neví a tak poklesá u nás ten ruch český, i kdy jistě česky cítíme. Ve schůzích našich ovšem vedeme jednání české, však toto přece jaksi vážne, neboť nemůžeme-li se některá ze sester dobře vyjádřiti raději nemluví ničeho, ano i jsou mnohé, že zaplatí svůj poplatek a raději se ze schůze vzdálí, není tu ničeho mimo spolkového vedení co by je mělo k tomu, aby zůstaly. Zajisté, že i jinde jest též tak a tu jistě třeba nápravy, aby schůze naše byly poutavější a zajímavější. Aby schůze tyto staly se nám školou života našeho, zdrojem poučení snad by společné rozhovory a přednášky o věci naší nemálo prospěly. Snad i na požádání některý bratr by nám něco přednesl co by se pro nás hodilo pak i zpěv nemálo přispěl by k oživení schůzek našich. Vždyť mnohdy jsou tak krátké, že chvilka mnohá by zbyla a my navzájem si prospěly. Agituje více pro náš sbor a staráme se i snažíme se o jeho zmožnění i chráníme každý úkol nám svěřený, který jest jednou z těch cest na udržení naší národnosti české a udržení veškerého lidu našeho. Činnost tělocvičná u nás jest potěšitelná, neboť nás eviči as 40 s velkými žáky, což jest dojista jen chvála hodná a mohlo by býti příkladem našim bratřím. Dovídám se, že i začek malých eviči na 80. V tom ohledu bychom si tak špatně nestály. Co se týče

tělocviku však dále v poměru na počet lidu našeho, jest ještě dosti mnoho těch, které by mohly tělocvik navštěvovati, ba i mnohé dívky našich bratří sokolů zůstávají pěkně doma, těm snad tělocvik škodí. Též jsme chtěly započít se zpěvem však roznomohl se nám evičitel a tak nuceny jsme posečkat. Ku konci listopadu těšíme se opět na společné evičení sokolské, kde ovšem i my budeme. Kéž pak setkáme se i se sestrami z Mt. Pleasant. Cvičení připraveno jest na neděli dne 26. list. odpoledne a tu snad bude možno všem přijít. Též započneme přípravou k veřejnému evičení k svátkům, jakž bratrský sbor náš každoročně pro své žactvo pořádá. Dále pak čekají nás závody příštím rokem a tu všechny sestry dotyčné župy měly by se přičinit, aby několik družstev vyslaly. Jedná se nám jen o to s kým závodit? Což vy sestry chicagské zůstanete mimo N. J. S.? My víme, že snad daří se vám lépe pod křídly sborů vašich, však to neodpovídá nikterak tomu, kam sjezd sokolský postavil nás na roveň v práci i povinnostech s bratry našimi. Možná dost, že není vše ještě takové jaké má být a snad tušíte, že nemáme těch výhod veškerých ještě, jako bratři naši, však to Vás nemá odstrašovati, neboť vše nemůže býti hned dokonalé a proto ta obět, kterou byste přinesly N. J. S. nebyla by snad nemístnou. Snad najdou se později cesty, jež i nám nějakých výhod mimo závody ponesou. Vím, že jest to břemenem platit příspěvky k N. J. S. z pokladen našich, kde peníze i nám časem schází, však mám za to, že kdyby každá sestra platila 10 centů čtvrtletně více mimo svého příspěvku, že by to pokladny naše ani nepoznaly a pak silit nás bude vědomí, že přispíváme i v celku věci dobré, kteréž i my poviny napomáhati. Rádv bychom viděly všechny sestry ve společné práci naší, neboť i nám pracovati jest jako bratřím sokolům. O co jsme v ohledu tom u nás dále turnerů, již teprve nyní znovu o rovná práva žen usilují, co zatím N. J. S. poskytuje jako celek mohutný vše. K dílu tedy a práci všechny sestry milé.

Na zdar!

Marie Šedivcová.

New York, dne 30. října 1905.

Již po závodech. Co příprav, toho ruchu, a již opět klidně vracíme se do evičení, abysme se osvěžily našim nad jiné lepším soustavným tělocvikem a pookřály v kruhu milých sester. Tentokrát se závody odbyly velmi hladce, začez díky celkovému uspořádání, br. H. Sekyroví. Též veřejné evičení setkal se s úspěchem. Jednotlivá čísla vůkolních i zdejších sborů byla provedená velmi pěkně, bylo viděti všude tu nejlepší snahu ukázati výevik a pokrok. Minulý měsíc byla pořádána tělocvičná výstava a závody v Madison Square Garden, kde 16 našich sester, většinou ty, které se účastnily státních závodů, vystoupila v skupinovém evičení kuželi, které sestavil a naevičil, evičitel náš br. F. Martyny. Věru pěkný obraz to byl, když zavzněl sokolský pochod vedením známého kapelníka br. J. Červy, který řídil hudební část evičení našich sokolek. Mnohý našinec zaplesal, když viděl jak ty naše sestry pěkně ladně evičení provedly. Závodů v běhu, na vzdálenost 220 yardů, účastnily se naše 2 sokolky; sestry Růž. Ryšánková a K. Heislerova. Sestra Ryšánková dospěla první k cíli, předběhla o 9 yardů M. Spitenarovou z New Haven, Conn., jež doběhla druhá k cíli, třetí byla F. Weinsteinova z Long Island City. O dva dny později se účastnila sestra Ryšánková závodů na 300 yardů, kde opět dospěla první k cíli, druhá byla K. Ryanova z New Yorku, třetí F. Weinsteinova. Stejný den účastnila se ses. Ryšánková závodů na 50 yardů, kde dospěla druhá k cíli, první byla Kat. Ryanova, třetí Ethel Batesova ze St. Louis. Sestra Ryšánková obdržela dvě první ceny — krásné zlaté odznaky a jednu druhou cenu. Nejzajímavější jest, že ses. Ryšánková před tím nikdy podobných závodů se nesúčastnila, ani se na ně zvláště nepřipravovala, ovšem evičení v předbíhání provádíme dosti často, tak že nebylo sestře třeba žádných zvláštních opatření. Sestra Ryšánková byla mi-

nulého roku odměněna spolkovým odznakem jako nejpilnější čekanka — hle, důkaz nový kam vede pilná návštěva cvičení vůbec.

Těž se měly účastniti závodu na skok vysoký, naše 3 sestry totiž: ses. M. Ježkova, M. Vokálova a K. Kozlíkova, nevíme však, jakým způsobem to přišlo, že se závody na onen skok vůbec neodbývaly, domníváme se, že se muselo prozradit, že naše sestry dosáhnou skoku přes 4 stopy ses. Ježkova 4.6, Kozlíkova 4.3, Vokálova 4, kdež jak jsme doslechly jejich nejlepší skokanka skáče 3.8 stop. Předem dalo se souditi, že naše sestry by byly odnesly všechny 3 ceny, to se asi těm pořadatelům nelíbilo, jelikož členkyně z jejich vlastní školy by byly zatlačeny zpět. Tím způsobem byly naše sestry sklamány. Celkem celá ta výstava nebyla, co jsme očekávaly, bylo tu viděti ve všem hlavně velké vydírání peněz. Též celé uspořádání pořadu nebylo přesné. Obecenstvo také nebylo příliš vybrané, největší část přišla se nudit na ty různé vystavené polonahé krásky — a ty byly ještě velmi sklamány — chuděrky. Však dosti — nechci unavovat čtenáře dalším dlouhým líčením i doufám, že jsem vykonala svoji povinnost zpravodaje. Víme nyní, jak to v podobných věcech chodí a podruhé se také lépe zařídíme.

Na zdar!

M. Šimůnková.

New York, 30. října. 1905.

Dlouho jsem již otálel se zasláním dopisu o otázce Svazu, než poslední pojednání a vyzvání br. Čermáka v "S. A." mě k tomu přímo přinutilo. Již skoro rok tomu co svolání br. Košar od župy Fügner Tyrš bylo uveřejněno, již přes půl roku rokuje zvláštní výbor v Chicagu, však vše bez výsledku. Naši zástupci nemají plné moci vyjednávati a žádná jednota nepřišla dosud s návrhem, aby V. V. N. J. S. byl nucen něco vykonat a první kroky zahájit.

Dle mého náhledu jest prvním místem New York kde se o utvoření Svazu jednatí má, neboť v Chicagu není zásadního rozdílu mezi Župou Fügner Tyršovou a N. J. S., pouze tu rozdíl jen kroje. Zde však prý stává rozpor pokud zásad se týče mezi Dě. Am. Sokolem a N. J. S. Dě. Am. Sokol otázku Svazu projednal a svoje náhledy vyslovil pak v "Besídce Sokolské", tak na sjezdu v Elizabeth, N. J., dne 30. dubna t. r. konaném.

Těl. Jed. Sokol v New Yorku ačkoliv veřejně nic neprohlásila přímo, přec tiše v zájmu Svazu pracovala, výsledky jsou ale nepatrné. Nám nepomůže ku Svazu žádné svolání, ani sebe lepší články v našich listech, pouze poctivě smýšlející bratři z obou stran s upřímnou snahou, prospěti věci sokolské, bez ohledu na staré rány a na vzájemné nepřijemnosti, jež vyvolány byly kdysi lidmi, již o velikém úkolu Sokola ani zdání neměli a jen svoje zájmy na zřeteli majíce o nepřátelství stran obou usilovali a dnes jako na posměch jsou těmi nejlepšími přáteli.

Před sjezdem Dě. Am. Sokola požádal mě br. Anýž, abychom se sešli s obou stran a nezávazně o Svazu porokovali. Do schůze té dostavili se bratři Kořas, Kořas, Moser, Anýž, Tuma, Lier st., Černý a já. Po výměně náhledů shodovali jsme se, že přátelské styky mezi námi jen ku prospěchu myšlenky a práce sokolské budou. Rovněž navrhoval br. Černý, aby V. Ž. pozvala na naše státní závody Dě. Am. Sokol, než bratři sdělili, že jim připadá veřejné evičení na tentýž den, které ani odložit, aneb změnit nemohou. Rovněž o to šlo, kdo má první se odhodlat ku kroku a přátelskou ruku nabídnout. Naše jednota již několikrát malou pozornost projevila vůči Dě. Am. Sok., však vždy bez vzájemné odplaty. Náš cvičitelský sbor zval několikrát ku veřejnému cvičení, přednáškový výbor dává volnou celoroční vstupenku a pozvání ku přednáškám pořadatel "B. S." však vzájemné pozornosti se nám nedostalo. Dě. Am. Sok. ve Winfield L. I. pozval naši jednotu ku veřejnému cvičení svému což radostně u nás přijato bylo, než od Ústředního Výboru Dě. Am. Sok. byl sbor winfieldský dán do klatby o čemž svědčí poznámka v "B. S." Naši se účastnili v hojném počtu, však sbor Dě. Am. Sok. N. Y. se

nedostavil. Dále účastněná se našich státních závodů sborem winfieldským ještě více různé bratry Dě. sboru new yorského popudila a slova pochvaly o sboru winfieldském v posledním "S. A." jen oleje do ohně přilévají. Cvičící členstvo jest zaujato pro Svaz na obou stranách.

V budoucí schůzi naši jednoty bude podán návrh br. Lierem st. na utvoření Svazu a V. V. N. J. S. dá k odhlasování všem jednotám, tím se zajistí otázka Svazu poněkud pohné.

Jak as známo podala naše jednota návrh V. V. N. J. S., aby do N. J. S. mohly vstoupiti jednoty bez rozdílu kroje a krok ten doista již hodně znamená. Ve Svazu bysme mohli býti spojeni technicky všechny tři redakce časopisů sokolských nyní stávajících a taková pak práce společná v nedlouhé době by jevila velkou změnu ve všem našem konání. Psaným slovem bychom tak mnohého přesvědčili o směrech našich, což dnes možné není jelikož to ti bratři jak od Dě. Am. Sok. tak jiní přecházejí příležitost nemají. Sokolstvu a věci jeho nastává velké vzrušení, neboť nebude dlouho trvati a vstoupí Všeruské Sokolské Občestvo v život, po kterémž zajisté přijde i na řadu Všeslovanský Svaz Sokolský a my ve svobodné Americe, tak těžko sháníme Svaz asi šesti tisíc sokolů, Čechů. Jak jsme maličernými v úkolech svých a práci opravdové.

Dopis tento můžeš dle svého dobrozdání uveřejnit; několikrát jsem psáti chtěl, než vždy jsem ustoupil od svého předsevzetí, máje na mysli, že bych snad dobré věci prospěch zamezil, neboť často ani nevíme, že bud' tonem neb jen slovem spíše dobrou věc poškodíme, než jí prospějeme. Až skutečně bude Svaz, a kéž jest to záhy, tak mnohá duše velikášská zmizí na obou stranách z obzoru jen po zásluze. Tož k dílu!

Na zdar!

Ferda Suchánek.

New York, 30. října 1905.

Až jsme dosti otužili vůči nahodilým ranám osudu, jež poslední dobou tak často na nás doléhají, neboť jsme během jednoho měsíce doprovodili tři bratry k poslednímu odpočinku, přece jen těžko dotekla se nás zpráva, že bratra Frant. Jíchy není více mezi živými.

Smutně se vyjímala naše Sokolna v smuteční roucho oděná, a ještě smutněji sokolové, kteří se pohřbu sokola Jíchy účastnili. Nebylo snad jediného sokola, jenž by nežel nad ztrátou bratra tak upřímného a druhá milého, jenž po 18 roků v řadách sokolských vydatně působil nezištně a poctivě chápaje úkol svůj.

Sokol František Jícha, nejen že po celou dobu členství pilně cvičil, on zastával místo cvičitele žáků, čekanců i družstev dospělých, ano i místo podnáčelníka N. Y. Jednoty a náčelníka Župy Východní. Sokol Jícha byl vzorem opravdového činovníka a nadšen pro věc sokolskou, a proto také sokolové u velkém počtu přišli, aby jej doprovodili k poslednímu odpočinku; i družstvo čekanců jakož i několik družstev žáků přišlo bývalého svého cvičitele vyprovodit. Cvičící členové, cvičitelský sbor, a výk. výb. Župy Východní položili věnce na rakev zesnulého, čímž mu vzdali jen zaslouženou poctu. Starosta K. Hrbek pronesl dojemnou řeč a pěvecký odbor zazpíval smuteční chorál.

Na dlouho vzpomínati a postrádati budeme bratra Jíchy, jenž zanechal nám průkazy práce jako upomínky nejlepší, jako druh upřímný. Budiž mu země lehkou.

Antonín Mysliveček.

Allegheny, Pa., 31. října.

Posledním časem jeví se u nás větší zájem pro myšlenku sokolskou, než tomu kdysi bývalo, a záleží nyní na nás, abychom hleděli naše řady rozmnožiti, ovšem jen dobrými členy.

Co se cvičení týká, nekonají se právě v přítomné době žádná, ale ku etí zdejších sokolů musím říci, že ne vinou jejich, nýbrž příčinou toho jest přestavba síně, kdež se i naše tělocvična nalezá. Doufáme však, že jakmile bude

budova dohotovena, bude se i pravidelně cvičit a vyzýváme proto hlavně mladší bratry sokoly, aby pilně navštěvovali cvičení, aby po případě jsme mohli měřiti naše síly a výkony s gymnasty jinonárodními. Dokažme, že kdo chce, ten může! Vše co jest k tomu zapotřebí jest pevná vůle a vytrvalost. Nezapomínejme ani na okamžik na půdě této svobodné republiky, že jsme Češi, hlasme se vždy a všude k naší řeči, chovejme se a jednejme vždy jak se na národ vyspělý tělesně i duševně sluší, a zajisté, že tak nemálo prospějeme věci naší.

Jak by bylo zároveň hezké, kdyby si sokolové také u nás uspořádali jednou za čas nějaký večírek, ať již s obsahem zábavným aneb poučným. Jsem jist, že výsledek takového konání by byl velice prospěšný. Však můžeme si o podobných věcech promluvit později až bude náš národní stánek na Villa street dobudován.

V příští schůzi bude nominace nových činovníků a tu jest přítomnost všech bratrů jen žádoucí.

Na zdar!

F. Kalina.

Omaha, Neb., dne 17. října 1905.

Dovoluji si opět po delším čase oznámiti cos o činnosti sboru omažských sokolů. Jak mám začít, abyen mohla co nejvíce napsati a tolik papíru nepopsala? Ruch zavládl opět ve cvičišti při nastalém chladném počasí, tak že pěkná řada sokolů opět tuží se řízením našeho obětavého a nadšeného cvičitele sokola Bartoše. Cvičí nás ze všech členek, jichž je as 45, celkem 25. Slušný to zajisté počet. Mimo cvičení zahájena bude též divadelní sezona kusem: "Královna Alžběta" aneb "Hra o korunu". Ku kterému kusu pilné přípravy se konají a sice řízením opět našeho cvičitele sok. Bartoše, jež i v řízení divadelních kusů nevšední vlohy nad jiné jeví a mnohdy osvědčil. Při slavnostech Ak-Sar-Ben, jež pořádány zde byly před 2 týdny, pozvány byly i všechny spolky omažské do průvodu, jenž městem obdáván byl, aby se účastnily, obzvláště ale spolky ve stejnokroji. Průvodu pochody společně se žačkami náš sbor se účastnil a dojísta jen získal věci naší společné. Provedly jsme některá pořadová cvičení začez odměněny jsme byly první cenou pro spolky ženské, jež obnášela \$30.00. Začky cenu první, jež obnášela \$20.00. Tím dojísta jen opět dokázáno, že cvičení prostrná zamlouvají se jinonárodovcům a ladně provedena za nejlepší sloužití mohou důkaz našeho výcviku i kázně. Ze sboru Sokola, jež čítá as 150 členů, chtělo se jich účastniti (11) pravím jedenáct, dosti slušný počet, — sic — avšak nežli se usnesli, zdali mají neb nemají se průvodu účastniti, průvod jim slavnostně ušel a ti co zůstali chtějí nechtějí "marchovali" také ale domů. Opět svornost a dobrá vůle mohly zde konati dobré služby pro ukázkou věci naší před tváří mnohly vůči nám zaujaté ciziny. Na zdar!

Marie Chvalova.

PÍSEMNICTVÍ.

"Rozhledy", illustrovaný týdeník věnovaný zábavě a poučení. Vydává Národní tiskárna, 566 W. 18th St., Chicago, Ill. Redaktor F. J. Kuták. Není a nemůže být o tom pochyby, že list tento učiní vytknutému pořadu zadost pakli bude pokračovati tak od čísla k číslu, jakž dělo se až dosud. Nejen, že přináší původní ilustrace našich umělců bratří Petřtyla a Košáře, ale slibuje podati i ukázky jiných. Pokud obsahu se týče, až dosud vydaných čísel, dokazují "Rozhledy", že vládne tu pero dobré a schopné. Nám zamlouvají se hlavně redakční, kde mnohá živná jest myšlenka, mnohý posudek střizlivý. Kuták jest obratný a plynň vyprávěč a také dobrý pozorovatel a tak zalíbí se vám zajisté mnohá z jeho prací, naházených zde v pestré směsici, zvláště ty, jež odnášejí se motivy svými k tomu tak zvanému žití národnímu a práce české vůbec. Celek jest pokrokový a volný v tendenci a dle toho i povídková část, již není přes příliš vedle poučného, jakoby na důkaz, že nechceme-li, aby lid byl jen živem belletrii, musíme mu

dati i vhodné jiné látky. Odporujeme list naším vřele. Předplatné na rok \$2.50.

Kalendář "Amerikán" na rok 1906, vydaný Aug. Geringerem, 150 W. 12th St., Chicago, Ill., jest na naše poměry publikace rozhodně lepší, nežli by snad tak mnohý rád přiznati chtěl. Střídá se tu zábavné s poučným, aniž by se šlo v ilustraci, aneb ději povídek do krajností. Zkrátka řečeno jest tu obsah vybraný a cenný, lepší mnohých kalendářů, jichž celé spousty tu i onde za premie se nabízí, protože jsou z Čech. Pozoruhodné jsou tu některé články odborné, informační a také na drobnější zprávy pamatováno, jako leta minulá i životopisy starých osadníků českých. Vše co užitečné a vhodné dalo se srovnati v úzký rozměr knížky toho druhu tu najdete, třeba tu, aneb onde v čísla chybička se vloudila. Práce jsou celkem dobré, povídky zajímavé a svědčí o tom, že při dobré vůli nakladatele mohli bychem se s ukázkami české belletrie americké i jinde setkali. Neváháme říci, že kalendář jest jedním z nejlepších až dosud vydaných a řadí se důstojně i k těm nejlepším cizím pracem toho druhu. Cena 50 ctů.

"Hospodář" jest, jakž již sám titul naznačuje listem, který na žádné české farmě scházeti by neměl, v žádné domácnosti, kde mají rády zahrádky, aneb u těch lidí našich dobrých, jimž přírody krásy a využitkování jich tanou na mysli. Celé řady poučných článků odborných, různé statě časové a jiné a jiné vedle Dopisnice, dobrých rad atd. tu najdete za pouhý jeden jedinký dollar předplatného. Vydává Národní Tiskárna v Omaze, Neb. Pokud víme má jméno této publikace i dosti pěkný zvuk v Čechách v dotyčných kruzích a za ta leta poutě po oblastech této naší nové vlasti myslíme, že "Hospodář" vykonal hodně dobrého, neboť z čísla jeho každého se každý vždy něco potřebného dověděl, nejen pouze pobavil. A povážíme-li že list ten již po patnácte let koná zásluhou svou práci, řekli jsme dosti.

LISTÁRNA REDAKCE.

J. B.: Neuveřejníme.

Simplicitas: Je pravda, že bývaly doby, kdy přihlíželo se k herecům a herečkám i jich umění všelijak. Dnes však se ví, že divadlo jest školou života a divadla ochotnická, že rovněž mnoho vykonala i zde mezi námi. Ostatně jen přetřete si co Shakespeare vkládá o hercích Hamletovi do úst: "Můj milý pane, postarejte se o to, aby byli herci náležitě opatření. Slyšíte? Ať se s nimi dobře nakládá; neboť oni jsou trest a skrácená kronika věků. Bylo by nám lépe míti po smrti špatný nápis na hrobě, než špatnou pověst u nich za živobytí." Pochopujete?

F. K.: Bratře milý musíš umět číst tak, aby k vlastním svým zkušenostem i dovedl upnouti zkušenosti jiných. Číst jen letmo práce toho druhu, odborné, nelze, aspoň ne s užitekem.

J. S.: Nevíme. Bude záležitosti na sborech. Pokud pak Svazu se týče snažíme se registrovati vše ze všech listů sokolských.

K. New York: Přišlo pozdě.

TICHÉ VODY.

Román od Bohumila Havlasy. — Pokračování.

(Pokračování.)

"Byla jsem unavena."

"A jste posud, drahá velebná sestro!"

"O ano!" řekla vážně dívka. "Tázala jste se — ?" bránila Bohdaně upoutati hovor na tuto odpověď.

"Co tropíme vespolek v zámku," odušila s úsměvem; "však odpovím si sama. Slyšte!" Z lesa zaznívaly výstřely. "Jeden, druhý — to rána z ručnice baronovy, sázím se. Ah, odpověď pro mne? Pánové stílejí do terče, cicišbeové opustili dámy."

Amata ukázala k pavilonu. "O střelbě jste se milila, vizte."

Kolem pavilonu právě přicházel baron provázen setníkem. "Jakže? pan de Binelli již úplně zdraví?" zvolala Bohdana pozdravující kynutím pány.

"Představuji vám tohoto novorozence života," pravil baron. "Dobrý den milá neti!"

"Jsi šťasten v den svých jmenin, strýče?" tázala se Amata.

Baron právě vyzdvihl malou Valgu a líbal růžové její rtíky. "Zářím," odvětil.

"Jak uboze vypadáte!" litovala setníka Bohdana.

"Nedivte se slečno, a nelitujte mne, vše to zaviniil jsem sám. Ted' utíkám se k lásce šlechetných svých přátel, aby mne vrátili k životu."

"Máš říci: utíkám před láskou jich!" zvolal s úsměvem baron Koenigsberk. "Mé dámy, de Binelli ještě dnes odcestuje; tvrdí, že to vyžaduje zdraví jeho."

"Jak, tak slabá a na cesty?"

Setník neodpovídaje Bohdaně pohlížel prosebně na Amatu. Tato nepatrně sebou hnula. Nedočkal se její podivení. "Jsem zde cizím tyto dni a cizotou svou obtěžuji zámek," odvětil tedy.

"Baronka!" ukázala Bohdana k verandě.

Baronka děkovala za pozdravy. "Slyšela jsem až nahoru rozmluvu. Vy hodláte odjet, pane de Binelli?"

"K službám, milostpaní."

Pohled Valgy z Koenigsberku byl zkoumavý. "Nesmíte odjet!" pravila rozhodně. "Aspoň pokud nedá svolení k tomu doktor Vl.... Prosím aby se nikdo nedivil mé rozhodnosti; nebudu trpět, aby odjížděli z D... mužové náležející posud na lůžko, mužové chorobní, slabí. Pane z Koenigsberku, dovolávám se vaší autority."

"Milostpaní, račte odpustit, ale já odjedu."

"Neviděl jsem vás posud despotickou, má drahá", zvolal baron.

"Já opět neviděla posud tak svéhlavého pana de Binelliho. Či značí tato svéhlavost nějakou událost?" tázala se baronka pohlížejíc bystře na mladého muže.

"A odpovím-li, že značí?"

"Pak umlknou," odpověděla baronka. "Však posečkáte na doktora."

Souhlasím se svou chotí, Binelli, posečkáš na lékařův výrok."

Oslovený stiskl bledé rty.

"Co vy tomu říkáte?" tázala se Bohdana Amaty, jež se na milenku baronovu opírala pohlížejíc nezdílně před sebe.

"Netýká se mně to," byla chladná odpověď dívky.

"Žasnu!"

"Sejděte se své observatoře, či lépe s tribuny sem k nám do cirků! Divák k obdivuhodným či naopak?"

"Ne, barone, jsem zaměstnána. Pamatujete se snad ještě," odvětila baronka, již tato otázka platila, s trpkým úsměvem, "že v den našich jmenin podržela jsem si vždy právo hospodyně a nikdy jsem toho práva se nezbavila."

Koenigsberk se lehce uklonil a mrzut nad oprávněnou výčitkou pohlídal si několikrát vous na bradě; pak zvolal, když byla jeho choť zmizela: "Nuže dobře, ty, Binelli, potřebuješ odpočinku, zotav se několik těch hodin, jež ti zbývají; dámy nám udělily hned večera absolutorium, když jsme si vyžádali volné dopoledne, já se tedy odeberu nazpět k terči, odkud jsi mne odvedl. Dobrý den!" Zastavil se. "Přál bych si, aby mne malá Valga doprovodila k Mater dolorosa, však oloupil bych tě, milá neti, o slečninu společnost."

"Jest tvůj den, milý strýče, a tu i paní pozbývají přednosti."

"Díky."

Amata osaměla se setníkem, jehož rozpaky byly nesmírné. Nedovolil si pozdvihnouti oči k mladé jeptišce. Konečně vyřkl temně: "Odjedu, milostivá sestřenko!"

"Mnoho-li zbývá času mně?" Dívka podobala se svou chladností soše.

Binelli se chvěl, slyše vážný tento hlas a tuše vážný klid vnitra této ženy, klid, jenž děsivá. "Vám — vám?" zamručel.

"Musím to vědět. Nastala doba, kdy i mně se odměňuje čas!" pravila s divným úsměvem na rtech, jenž jevil, co asi dělo se asi v duši dívčině celou minulou noc.

"Řekl mi — týden!" odvětil setník.

"To postačuje, děkuji. Odejděte."

Pozdvihl kvapně oči; nehleděla na něj, její obličej byl chlazen, upírala oči do neurčita. Poklonila se, porozuměl tomu odmítnutí. Sňav klobouk zašel ve vestibul.

Amata krácejíc korridorem zamyslíla se; pak vešedši do svého bytu pravila panské: "Přála jste si navštívit aspoň na den svůj domov, pojed'te se mnou, můžete hned v S.... zůstat. Především ale oznamte milostivé paní, že si vyjedu do vašeho rodiště. Lokaji naříd'te, ať dá zapřáhnouti."

Po čtvrt hodině vyjel z brány zámecké kočár. Hluboce zamýšlena seděla Amata-Valerie v ujíždějícím elegantním broomu. Ani slovo nevyšlo z její úst. Z lesa zaznívaly střelné rány oživující okolí. Bledá dívčina tvář nejevila zvláštní smutek, její zasmušlost byla obyčejná; však ta tvář mladé jeptišky, na níž byla napsána vůle, s níž zmizely nejistota a rozpačitost, byla s to, aby uchvátila pozorovatele. Mlčela. Maria dolorosa vyvádila jí slabý úsměv, zadívala se na sochu, jejíž význam byl tak přibuzen žití celého lidstva i žití její. Maria dolorosa, socha, kámen, jenž se stal slovem. Poklonila se před tímto zkamenělým slovem. Její tvář neprojevila nic, co se v srdci dalo, proto také v zámku nikdo ničeho netušil. Nedaleko sochy zahlédla D...ského faráře. Kázala zastavit a s uctivou zdvořilostí nabídlu mu, zvědčvši, že jde do S..., místo vedle sebe. Uctivost její byla ledová, marně utajovaná odměřenost.

"Ano, jsem churava", odvětila mladá dívka, "skoro velmi churava, velebný pane. Také velebná abatyše psala mi včera ve svém týdenním mravokárném listu, že pozoruje v mém způsobu psaní chorobu."

Musíte se šetřit; pohřešoval jsem vás včera i dnes v našem chrámečku."

"Pohřešíte mne tam častěji." Slova tato zněla suše. Dívka se ted' násilně vytrhla ze své ochablosti; pochopovala své chování a od rána učinila již několikrát pokus vymaniti se ze své skleslosti. "Vždyť jsem chorobna!" zvolala.

"Budeme prositi společně svatou pannu, aby vás, šlechetnou služebnici uzdravila." Po chvíli neslyše její odpověď dodal: "Ráčíte k panu doktorovi do S...?"

"Snad — ano!" zvolala Amata zírājíc náhle živě na kněze, jako by jej vyzývala ke mluvení o tomto muži.

Škoda ho, tohoto lékaře", pokynul hlavou kněz bera si trochu ostýchavě šnupec. "Škoda! V zámku se to ovšem nerado slychá, milostivá vrchnost, ač bůh ví dosti zbožna, neprotiví se zásadám zámeckého doktora, ano částečně jim přeje, zvláště paní baronka. Odpusťte, velebná sestro, ale mezi námi netřeba se ostýchati."

"Zajisté; prosím, abyste mluvil o tomto předmětu, velebný pane."

"Doktor Vl. . . si nepočíná výbojně, ale on se stává bezděky obdivuhodným zdejšímu lidu. Netají své tak zvané přesvědčení, jeho skutky, pia soror, škodí nám nejvíce, neboť on jest příliš dobrým člověkem. Proto jest milován. O ano, skutky tohoto nevěree kalí vždy pevnou víru našeho lidu, jako jeho klidná, promyšlená slova kalí náhledy téhož lidu."

"A víte něco o něm?" Amata by se byla skoro usmála.

Kněz posilniv se opět šnupcem mluvil: "Deset, dvacet dokladů. Na příklad!" A s pathosem venkovského kazatele vyprávěl: "Mluví většinou dle velebného kolegy z S. . . Vyčítal Sylvínu Vl. . . ovi: 'Z vašich úst jsem nikdy neslyšel slovo bůh, jste ateista.' — 'Možno', odvětil lékař; 'ostatně vám pravím, velebný pane, co miluji, to hluboko pochovávám v srdci svém před světem. Bojím se, že bych

své ideály zneuctil často jich připomínaje.' — Kdysi přišli k němu sběratelé na kapli ve vesnici St. 'Cheete stavěti kapli?' tážal se Vl... — 'Kapli zasvěcenou všem svatým', odvětili. A co myslíte, co řekl na to nevěrec? Ptal se opět: 'Máte ve své vesnici školu?' — 'Ne', odvětili sběratelé. — 'Nuže jděte', zvolal lékař; 'omluvte mne, že nedám na kapli ani krejcaru, litoval bych ho. Prosím ale, abyste nezapomněli upomenouti mou štědrost, jakmile budete stavěti školu.' — Není-li to bezbožné!'

Horlíci farář pohlédl tážavě na jeptišku, neužrel však zbožný hněv velebné sestry, užřel mírnou, skoro klidnou tvář mladé dívky. Uspokojení spíše mohl čísti na tomto obličejí. Rozhovořil se široce o doktoru, neboť byl vyzván opět: 'Prosím, vypravujte!'

Amata zavřela mezi vypravováním oči a pozorně poslouchala úsudky kněze, poslouchala stále s největším klidem, a jako červenou nit provlékala všechny ty epizody a líčení farářovo větou, již zprvu slyšela: 'Co miluji, to hluboko pochovávám v srdci svém před světem.' Slabý ruměnek zbarvil posléze její líce, když k této větě přilnula celým srdcem, když ve své fantasii nechala opakovati tato slova ústy Sylvína. Nevšímal si ničeho kol sebe, zapomněla i, že se již nalézají na náměstí S... Teprva zastávka a slova vylézajícího kněze jí to připamatovaly. Slova ta byla:

'Divno! Toho člověka lid miluje, jemu nejvíce důvěřuje, ač to reformátor nebezpečný státu i církvi. Jak jsem jej vylíčil, červený republikán, ateista. Laudetur Jezus Christus!' —

Amata nedbajíc zevlujících lidí kvapila do domu doktorova. Stanula za vraty a pohlížela rozechvěna po dlouhém dvoře noříc své zraky ve stromovou zeleň na konci. Čtěla se již vrátiti. Však opět záporně kývla hlavou, zakryla dlouhými řasy tmavé oko a zaseptala pouze: 'Ne!' Vstoupila do dvora. Z pozadí vyběh malý rusovlasý klouč, jež kdysi byla už viděla.

'Paní!' zastavil se udiven, stíně si rukou oči před sluncem. Tváře jeho hořely.

'Jest otec tvůj doma?' tážala se Amata.

'I matinka, ale oba někam vyšli. Já se koupal a teď nenalézám tu nikoho!' mrzel se Milan.

Když se objevila lékařova choť, příjemná to maloměstka, užřela chlapce pohlížejícího velkým hnědým okem z klínu řeholní dámy sobě vstříci. Amata políbila ústa dítěte a nechala skanouti do jeho rusých vlasů slzu.

Když se lékař vrátil, nalezl baronovu neteř procházející se s hochem a v průvodu své choti po dvoře. 'Studuji vaši domácnost', pravila hledíc s netajenou vřelostí na lékaře.

Jeho tváře byly bledy, když ji užřel, však kliden ji doprovodil k vozu a vsedl s ní zároveň. Vzpomněl si na první návštěvu Amaty. Tehdáž nechtěla přijmout ani ruku lokajovu k posluze, dnes bylo jinak; požádala sama lékaře, aby jí nabídl rámě k opoře. Dvěře zapadly, kočár zahrčel po hranatém dláždění.

Sylvín Vl... stiskl si jemně čelo jako v letu. Vskutku však se namáhal sebrati sílu, aby zůstal klidným na této cestě. Chvěl se, když vzpomněl si na včerejší večer, na kouzelný moment: kdy objímal to mládí, bělostné tělo, kdy je tiskl ke svým ňadrům a volně mohl stápati své zraky ve krásné tváři; kdy se třásl o tento život víc, o více než o život ženy své; kdy sebe by byl dal za opětný návrat jejího života. Oko jeho zimničně se lesklo, kdy vzpomněl na tuta dívku, jež ted' tiše naproti seděla, kdy vzpomněl na ni v okamžiku, kdy byla procitla.

'Milostivá paní bránila tedy odjeti setníkovi bez mého svolení?' vyřkl přervaným, cizím tonem. Bylť probděl bojeplnou noc.

'Ano.' Pohlížela na něj bez uzardění, toliko s nervosním slabým chvěním.

Spustil okno na levé straně. 'Nebude vám ublížovat průvan?' tážal se. Kynula hlavou. Spustil druhé okno.

'Ale prach!' zvolala, a zároveň zadržela ruku, kterou

chtěl opět zavíratí okna. Cítil, že ta ruka jest neklidná, a utřhl ucítiv její palčivost.

'Zapomněla jste, velebná sestro, na řádové pravidlo, dle kteréhož není dovoleno jeptiškám jezdit v zavřeném voze,' řekl ostře.

(Pokračování.)

NOVÍ A VYLOUČENÍ ČLENOVÉ.

— Do Sok. Jed. Blesk v Baltimore přijat byl Frank Swanhauser.

— Z T. J. S. Lorain odstoupil Karel Bernášek.

— Do T. J. S. Čech v Clevelandu přijati byli: Jan Podlipný, Jos. Rybák Jr., Otto Chotek, Henry Kerner, Josef Trefný.

— Do T. J. S. Cleveland přijati byli: Leop. Všetečka a Václav Sklenička. Navržen Frank Vainer. V minulém čísle omylem udáno, že odstoupil Eduard Baley; jest nadále členem.

— Do T. J. S. Fugner, L. I. C., přijat byl Jos. Kopecký.

— Do T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y., přijat byl Jos. Dušek; odstoupil Karel Červený.

— Z T. J. S. Patterson, N. Y., vyloučení byli pro neplacení: Jiří Kondrač, Jos. Hyndela, Alois Potzaufer, Frank Skála.

— Do T. J. S. Omaha přijati byli: Josef Skolák st., Ant. Bílek. Odstoupili Jos. Altman, Al. Moravec.

— Do T. J. S. St. Louis přijat byl: Karel Malkovský; odstoupili Karel Martinek, Jos. Duchek (který, starší nebo mladší?), zemřel Jan Šinko; vyškrtnutí pro neplacení: Al. Hanták a Jan Jonák (který, starší nebo mladší?); přestoupil k T. J. S. East St. Louis Fr. Burian.

— Do T. J. S. Jonáš ve Wilson, Kans., přijati byli: Fran Soukup, Frank Lilák, Jos. Kepka, Josef Řezábek. S přestupní listinou přijat byl Jan Schánílec (odkud?)

— U Sok. Slovanské Lípy jest Josef Bucek nadále členem.

— Do T. J. S. Čechie v Chicagu přijat byl Alois Pravda; čestně odstoupil A. E. Yukel.

— Do Plzenského Sokola přijati byli: Jos. Rott, Ant. F. Rusý, Jos. Jelínek, Václav Kapoun, Tomáš Vladař. Odstoupili: Anton Kounovský (s přestupní listinou); J. Wolf, Jan Vorel. Vyloučen pro neplacení: Vác Kupka, 196 Van Buren St.

LISTÁRNA VÝPRAVČÍHO.

Baltimore: A. V. Polák, 1915 E. Eager St., není tam. Fr. Kadan, 1625 E. Eager St., není tam.

New York: Přestěhovali se bez udání adresy:

Javůrek Fr., 313 E. 73. St.

Kropáček Vác., 1363 — 1st. Ave.

Petránek Jos., 422 E. 79. St.

Klečka Jan, 449 E. 78. St., není k nalezení.

Koutník Vác., 302 E. 72. St., není k nalezení.

Newark, N. J.: Ant. Chalupa, 535 — 1. St., není takové číslo.

San Francisco: Rud. Brašna, 1015 — 15. St., není takové číslo.

Schuyler, Neb.: Jos. Vlček a Anton Bobáček, odstěhovali se.

Allegheny, Pa.: Jos. Křikava, 5 Water Alley; odejel z města.

Cedar Rapids: Jos. Klimeš, 1010 N. 7. St., není tam. Ješina Kar., 919 So. 6. St., není tam.

St. Louis: V. Jeníček od T. J. S. St. Louis, 2019 Menard St., přestěhoval se.

Fr. Getz, 1800 Dolman St., od T. J. S. St. Louis., přestěhoval se.

Chicago: R. Jandus, 4800 Throop St., od Plzenského Sokola, není tam.

Fr. Malina, 4759 Honore St., od Sok. Praha, není tam.

VYZVÁNÍ.

Oznamujeme všem Jednotám, že Výkonný Výbor Nár. Jednoty Sokolské zakoupí za mírných podmínek tělocvičné nářadí, jako jsou: bradla, hrazda a kůň. Pakli některá Jednota podobné tělocvičné nářadí má a nepotřebuje je, nechť ihned oznámí to jednateři V. V. na adresu: Jan Černý, 437 E. 71st St., New York City.

ADRESÁŘ NÁR. JED. SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku: Schůze každé 1. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—24 E. 71. St. F. Martyny, starosta, 1329 First Ave.; F. Hroch, náměstek, 457 Rodney St., Brooklyn, N. Y. —

Jan Černý, jednatel, 437 E. 71st St.; Max Grabenstein, tajem., 1 Teasdale Pl., F. Ller, pokl., 410 E. 71st St.; výbor tělocvičný: V. Hampl, A. Jahoda a K. Hrbek; výbor účetní: Jan Pavlík, St. Kostka a V. Zvoník. Náčelník A. Haller, 818 So. Ashland Ave., Chicago Ill.; podnáčelník Aug. Tesař, St. Louis, Mo. a Fr. Filip, Cedar Rapids, Iowa.

Župa Východní, Sídlo v New Yorku.

Ústřední Výbor: Starosta Vincenc Křenek, náměstek F. Jicha, poklad. Jos. Laná, jednatel Vinc. Vaněk, 420—424 E. 71 St., N. Y. C., náčel. Hugo Sekyra, 604 E. 83. St., New York City, N. Y. — II. podn. Vojt. Filip. Finanční výbor: Jos. Gregor, Ant. Myslivceček. Schůze odbývá se každé 3. pondělí v měsíci v 8. h. večer v Sokolovně. 420—424 vých. 71. ulice New York.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston Sts.; Frank Čermák, 1027 N. Castle St.

T. J. Česko-Slovanský Sokol v Bayonne, N. J.; tajemník Jos. Stránský 187 E. 22nd Street.

T. J. S. Fuegner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu ve Volkerts Hall, 270—272 Prospect St.; taj. Filip Vojtěch, 166 Skillman Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. Sokol, Newark, N. J.; 2. pondělí v místnosti H. Pfeifera, roh 15. Ave. a 9. ul., taj. Al. Rovenský, 93 Vaverly Ave.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y.; 1. sobotu v místnosti Ed. Freye, 700 E. 166th St.; taj. J. Šrámek, 709 E 167. St.

T. J. Sokol, New York; 2. a poslední pondělí, 420—422—424 E. 71st St.; taj. Jos. Mrštík, 420—424 E. 71st St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. nedělí v měsíci v České budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpo.; taj. Leo. J. Pavlík, 1947 N. Warnock St.

T. J. Sokol, Westfield, Mass.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St.; taj. Václ. Kyliš, 6 Sycamore St.

T. J. S. New Bedford, Mass., taj. F. Halma, 36 Dean St.

T. J. S. Horymír v Curtis Bay, Md.; schůze 1. nedělí v Národní síni Č. S. P. S. taj. Matěj Kubík, 17 Cereal St.

T. J. S. Patterson, N. Y., taj. Jos. Michalička.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. nedělí v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston St.; taj. Antonie Tavík, 1734 Ashland Ave.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku. Schůze poslední čtvrtek v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71st St.; taj. J. Voříšková, 307 E. 69th St.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. M. Soukup, 1. Skillman Ave.

Župa Sev. Vých. Sídlo v Clevelandu, O.

Ústřední Výbor: Starosta Jos. Štíbr; tajemník F. Cals, 14 Grand Army Ct., Cleveland, O.; pokladník A. Pánka; náčelník Jan Fryš, roh Tillman Ave. a Ash. St., Detroit, Mich.; 1. podnáčelník Jos. Štíbr, 2. podnáčelník A. Pánka. Další členové výboru: Jan Chábek, Jos. Rozhoň, Mat. Krejzl, V. Bernajster, Jos. Oufada, V. Štíbr — Schůze 4. nedělí odpo. ve 2 hod. u "Sokola Čech."

Sokol Cleveland, 3. nedělí v Sokolovně, roh Central Ave. a Plymouth St.; jednu. Emil Šlapák, 15 Capitol Street.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. nedělí v Sokolovně, č. 8 Wendal Ave.; taj. V. J. Štíbr, 2177 Wilson Ave.

Sok. Česko-Zábavní, Cleveland, O.; 1. čtvrtek v Sokolské síni; taj. Fr. Cals, 14 Grand Army Ct.

Těl. a Podp. Jed. Budišov, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; taj. Jos. Janeček, 698 Antoine St.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul.; taj. Fr. Masák, 483 LaSalle Ave.; účetník Fr. Dražan.

Sokol Lorain, Lorain, O.; 4. středu v měsíci, v síni Al. Štolby, 422 Charles St., taj. Al. Nezbeda, 500 Everet St.

T. J. S. Ríp, Allegheny Pa., taj. Ant. Cajthaml, 4626 Winthrop St., Pittsburg, Pa.

Župa Střední, Sídlo v St. Louis, Mo.

Ústřední Výbor: Starosta Václ. Sedlvec, jednatel Fr. Široký, 3450 Itaska St.; pokladník Cyril Sádlo; náčelník V. K. Trška, 2039 a. Russell av.; podnáčelníci: J. Jiroušek, Chicago, Ill. F. Engelthaler, Cedar Rapids, Ia.; ustavovatel Aug. Tesař, 2334 So. 13. St.; J. Janda, B. Redl. L. Loefelman, Fr. Kalista, Ant. Stárek. Schůze 3. pondělí v měsíci.

Pilzenský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek; taj. V. Rážička, 589 W. 18th St., účet. Fr. Mayer.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 1118 Kedzie Ave.; taj. Jos. Zeman, 1049 Troy Str.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 1. a 3. pondělí v síni Čechie, 32—34 Emma St.; taj. Alois Sršeň, 55 Emma St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v nové sborové místnosti 1300—1302 41st Ave.; taj. Fr. Kyzivát, 1355 So. 42nd Ave.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill., — Town of Lake —; schůze 1. a 3. středu v síni Patronátu Č. S. P. S.; taj. Vojta Vorel, 4948 Robey St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý čtvrtek v Sokolovně, 106—108 De Koven St.; taj. Jindř. J. Hátek, 133 W. Taylor St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; Fr. Vraney, taj., 521 N. 10. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen av., taj. V. K. Trška, 2039 Russell Ave.

T. J. S. Mount Pleasant, St. Louis, Mo., 1. a 3. středu; taj. Frant. Široký, 3450 Itaska St.

Tyrš C. R. Sokol, Cedar Rapids, Ia.; 1. nedělí v Sokolovně, roh 3. ul. a 7. Ave.; taj. B. O. Jandera, 201 — 14th Ave.

Sbor Sokolek Vlasta, St. Louis, Mo. 3. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen Ave. taj. Amalie Janisch, 1719 Dollman St.

T. J. S. East St. Louis, Ill., taj. M. F. Havlena, 1127 — 4th Ave.

Župa Západní, Sídlo v Omaha, Neb.

Ústřední výbor: Starosta Jos. Mík, taj. Oldřich Jelen, 1231 So. 14th St., pokladník Jan Mathauser, náčelník Rud. Havelka, 1446 So. 16th St.; podnáčelníci: Frant. Pavlík, Prague, Neb.; Bed. Vašák, Wilber, Neb. Další členové výboru Alois Jiran, Václav Blatný z Bruno, Marie Patáček a Růžena Sedláček, Jos. Vonásek a Anna Zikmund. Schůze 3. čtvrtek v měsíci, večer v Sokolovně v Omaze, Neb.

T. J. S. Karel Jonáš, Able Neb.; 1. nedělí, taj. Jan Vávra.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. nedělí; taj. Jos. Doleček, Ellsworth, Kansas.

T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb.; 1. nedělí; taj. Václav Blatný.

T. J. Sokol, Crete, Neb.; 2. nedělí ve své síni; taj. Jos. Pařízek.

T. J. Sokol, Milligan, Neb.; 2. nedělí v Central Hall bratří Jíchů; taj. V. F. Bouša.

T. J. Sokol, Omaha; 2. středu; taj. Rud. Fibinger, 1213 Williams St.

T. J. Sokol Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. L. Jiran.

T. J. Sokol Prague, Neb.; 2. pondělí; taj. A. L. Vlasák.

T. J. Sokol, Schuyler, Neb.; 2. středu v měsíci v síni ČSPS; taj. F. H. Svoboda.

T. J. S. So. Omaha, Neb.; 1. pondělí; taj. Fr. Kubín, Boh. Nat. Hall, 21st & U. St.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kansas; 2. a 4. nedělí; taj. V. Hubálek.

T. J. Sokol, Wilber, Neb.; 1. pátek v Sokolovně; taj. Jos. J. Novák.

T. J. S. Jirů z Poděbrad, Clarkson, Neb.; taj. A. Odvárka.

Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb. Schůze 2. nedělí v měsíci. Taj. Jifina Matouš.

Sbor Sokolek Líbuše, So. Omaha, Neb.; 2. nedělí v Národní síni, 21st & U. Sts., tajemnice Ludmila Dienstbier, 164 So. 21st & Q. Sts.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb.; taj. Františka Semerád, 1256 So. 16th St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. čtvrtek v síni Div. Družstva. taj. Jindř. Studníčka.

T. J. S. San Francisco, Cal.; tajemník Boh. Kantner, 122 Stockton St.

T. J. S. Český Lev, Brainard, Neb., taj. Sylv. Drbal.

T. J. S. Howells, Neb., taj. Ant. Ryšavý.